

265

ZÁKON

ze dne 29. června 2001,

kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád),
 ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů,
 a některé další zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ ZMĚNA TRESTNÍHO ŘÁDU

Čl. I

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 57/1965 Sb., zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 149/1969 Sb., zákona č. 48/1973 Sb., zákona č. 29/1978 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 178/1990 Sb., zákona č. 303/1990 Sb., zákona č. 558/1991 Sb., zákona č. 25/1993 Sb., zákona č. 115/1993 Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 154/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 214/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 8/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 150/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 166/1998 Sb., zákona č. 191/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 77/2001 Sb. a zákona č. 144/2001 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 1 se slova „jako obviněný“ zrušují.

2. V § 2 odstavec 4 zní:

„(4) Jestliže tento zákon nestanoví něco jiného, postupují orgány činné v trestním řízení z úřední povinnosti. Trestní věci musí projednávat co nejrychleji a s plným šetřením práv a svobod zaručených Listinou základních práv a svobod a mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána; při provádění úkonů trestního řízení lze do těchto práv osob, jichž se takové úkony dotýkají, zasahovat jen v odůvodněných případech na základě zákona a v nezbytné míře pro zajištění účelu trestního řízení. K obsahu petic zasahujících do plnění těchto povinností orgány činné v trestním řízení nepřihlížejí.“

3. V § 2 odstavec 5 zní:

„(5) Orgány činné v trestním řízení postupují v souladu se svými právy a povinnostmi uvedenými v tomto zákoně a za součinnosti stran tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro

jejich rozhodnutí. Doznání obviněného nezbavuje orgány činné v trestním řízení povinnosti přezkoumat všechny podstatné okolnosti případu. V přípravném řízení orgány činné v trestním řízení objasňují způsobem uvedeným v tomto zákoně i bez návrhu stran stejně pečlivě okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch osoby, proti níž se řízení vede. V řízení před soudem státní zástupce a obviněný mohou na podporu svých stanovisek navrhnout a provádět důkazy. Státní zástupce je povinen dokazovat vinu obžalovaného. To nezbavuje soud povinnosti, aby sám doplnil dokazování v rozsahu potřebném pro své rozhodnutí.“

4. V § 2 odstavec 8 zní:

„(8) Trestní stíhání před soudy je možné jen na základě obžaloby nebo návrhu na potrestání, které podává státní zástupce. Veřejnou žalobu v řízení před soudem zastupuje státní zástupce.“

5. V § 2 odstavec 11 zní:

„(11) Jednání před soudy je ústní; důkaz výpověďmi svědků, znalců a obviněného se provádí zpravidla tak, že se tyto osoby vyslyší.“

6. V § 2 odstavec 14 zní:

„(14) Orgány činné v trestním řízení vedou řízení a vyhotovují svá rozhodnutí v českém jazyce. Každý, kdo prohlásí, že neovládá český jazyk, je oprávněn používat před orgány činnými v trestním řízení svého mateřského jazyka nebo jazyka, o kterém uvede, že ho ovládá.“

7. § 3 zní:

„§ 3

(1) Odborové organizace nebo organizace zaměstnavatelů a ostatní občanská sdružení s výjimkou politických stran a politických hnutí, církve, náboženské společnosti a právnické osoby sledující v předmětu své činnosti charitativní účely (dále jen „zájmová sdružení občanů“) mohou působit při zamezování a předcházení trestné činnosti způsobem uvedeným v tomto zákoně.

(2) Zájmová sdružení občanů mohou spolupůsobit při výchově osob, u nichž soud rozhodl o podmíněném upuštění od potrestání s dohledem, nebo jejichž trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno, u podmíněně

odsouzených, podmíněně odsouzených k trestu odnětí svobody s dohledem a podmíněně propuštěných; pomáhají také vytvářet podmínky, aby odsouzený žil po vykonání trestu řádným životem.“.

8. § 4 a 5 se zrušují.

9. § 6 zní:

„§ 6

(1) Zájmové sdružení občanů může nabídnout převzetí záruky

- a) za chování obviněného, jehož trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno,
- b) za převýchovu odsouzeného, u něhož bylo podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem, kterému byl uložen trest odnětí svobody, jehož výkon byl odložen na zkušební dobu, u podmíněně odsouzeného k trestu odnětí svobody s dohledem, nebo
- c) za dovršení nápravy odsouzeného, který vykonává trest odnětí svobody, trest zákazu činnosti nebo trest zákazu pobytu; v těchto případech může zájmové sdružení občanů současně navrhnout podmíněně propuštění odsouzeného z trestu odnětí svobody nebo podmíněně upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu. K získání podkladů pro takovou žádost se může se souhlasem odsouzeného informovat o jeho chování a dosavadním průběhu výkonu trestu.

(2) Zájmové sdružení občanů může také navrhnout, aby vazba u obviněného byla nahrazena jeho zárukou (§ 73), a podávat za odsouzeného žádost o udělení milosti a o zahlazení odsouzení.

(3) Zájmové sdružení občanů, které převzalo záruku, je povinno působit na obviněného nebo odsouzeného, aby žil řádným životem, a k tomu přijmout potřebná opatření; zájmové sdružení občanů rovněž dbá, aby nahradil škodu, kterou způsobil trestným činem.“.

10. V § 8 odstavce 2 a 3 znějí:

„(2) Jestliže je toho v trestním řízení třeba k řádnému objasnění okolností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, nebo v řízení před soudem též k posouzení poměrů obviněného anebo pro výkon rozhodnutí, může státní zástupce a po podání obžaloby nebo návrhu na potrestání předseda senátu požadovat údaje, které jsou předmětem bankovního tajemství, a údaje z evidence cenných papírů. V řízení o trestném činu podle § 178 trestního zákona může orgán činný v trestním řízení vyžadovat individuální údaje získané podle zvláštního zákona pro statistické účely. Podmínky, za nichž může orgán činný v trestním řízení vyžadovat údaje získané při správě daní, stanoví zvláštní zákon. Údaje získané podle tohoto ustanovení

nelze využít pro jiný účel než pro trestní řízení, v jehož rámci byly vyžádány.

(3) Plnění povinností podle odstavce 1 lze odmítnout s odkazem na povinnost zachovávat tajnost utajovaných skutečností chráněných zvláštním zákonem nebo státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti; to neplatí,

- a) jestliže osoba, která tyto povinnosti má, by se jinak vystavila nebezpečí trestního stíhání pro neoznámení nebo nepřekážení trestného činu, nebo
- b) při vyřizování dožadání orgánu činného v trestním řízení o trestném činu, kde dožádaná osoba je současně oznamovatelem trestného činu.

Za státem uznanou povinnost mlčenlivosti se podle tohoto zákona nepovažuje taková povinnost, jejíž rozsah není vymezen zákonem, ale vyplývá z právního úkonu učiněného na základě zákona.“.

11. V § 8 se doplňují odstavce 4 a 5, které znějí:

„(4) Nestanoví-li zvláštní zákon podmínky, za nichž lze pro účely trestního řízení sdělovat skutečnosti, které jsou podle takového zákona utajovány, nebo na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti, lze tyto skutečnosti pro trestní řízení vyžadovat po předchozím souhlasu soudce. Tím není dotčena povinnost mlčenlivosti advokáta podle zákona o advokacii.

(5) Ustanovením odstavců 1 a 4 není dotčena povinnost zachovávat mlčenlivost uložená na základě vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána.“.

12. § 11 včetně nadpisu zní:

„§ 11

Nepřípustnost trestního stíhání

(1) Trestní stíhání nelze zahájit, a bylo-li již zahájeno, nelze v něm pokračovat a musí být zastaveno

- a) nařídí-li to prezident republiky, uživ svého práva udílet milost nebo amnestii,
- b) je-li trestní stíhání promlčeno,
- c) jde-li o osobu, která je vyňata z pravomoci orgánů činných v trestním řízení (§ 10), nebo o osobu, k jejímuž stíhání je podle zákona třeba souhlasu, jestliže takový souhlas nebyl oprávněným orgánem dán,
- d) jde-li o osobu, která pro nedostatek věku není trestně odpovědná,
- e) proti tomu, kdo zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého,
- f) proti tomu, proti němuž dřívější stíhání pro týž skutek skončilo pravomocným rozsudkem soudu nebo bylo rozhodnutím soudu nebo jiného oprávněného orgánu pravomocně zastaveno, jestliže rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno,
- g) proti tomu, proti němuž dřívější stíhání pro týž

skutek skončilo pravomocným rozhodnutím o schválení narovnání, jestliže rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno,

- h) proti tomu, proti němuž dřívější stíhání pro týž skutek skončilo pravomocným rozhodnutím o postoupení věci s podezřením, že skutek je přestupkem, jiným správním deliktem nebo kárným proviněním, jestliže rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno,
- i) je-li trestní stíhání podmíněno souhlasem poškozeného a souhlas nebyl dán nebo byl vzat zpět, nebo
- j) stanoví-li tak vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

(2) Týká-li se důvod uvedený v odstavci 1 jen některého z dílčích útoků pokračujícího trestného činu, nebrání to, aby se ohledně zbylé části takového činu konalo trestní stíhání.

(3) V trestním stíhání, které bylo zastaveno z důvodu uvedeného v odstavci 1 písm. a), b) nebo i), se však pokračuje, prohlásí-li obviněný do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o zastavení trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá. O tom je třeba obviněného poučit.“

13. V § 12 odst. 1 se zrušují čárka za slovem „zástupce“ a slovo „vyšetřovatel“.

14. V § 12 odstavec 2 zní:

„(2) Policejními orgány se rozumějí útvary Policie České republiky a v řízení o trestných činech policistů útvary Ministerstva vnitra pro inspekční činnost. Stejně postavení mají v řízení o trestných činech příslušníků ozbrojených sil pověřené orgány Vojenské policie, v řízení o trestných činech příslušníků Vězeňské služby České republiky pověřené orgány této služby a v řízení o trestných činech příslušníků Bezpečnostní informační služby pověřené orgány Bezpečnostní informační služby. Postavení policejních orgánů mají i pověřené celní orgány v řízení o trestných činech spáchaných porušením celních předpisů a předpisů o dovozu, vývozu nebo průvozu zboží, a to i v případech, kdy se jedná o trestné činy příslušníků ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů a služeb. Není-li dále stanoveno jinak, jsou uvedené orgány oprávněny ke všem úkonům trestního řízení patřícím do působnosti policejního orgánu.“

15. V § 12 odst. 10 se slova „úsek od zahájení trestního stíhání, případně od provedení neodkladných nebo neopakovatelných úkonů (§ 160 odst. 1, 2) do podání obžaloby, postoupení věci, přerušení nebo zastavení trestního stíhání před podáním obžaloby“ nahrazují slovy „úsek řízení podle tohoto zákona od sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení nebo provedení neodkladných a neopakovatelných úkonů, které mu bezprostředně předcházejí, a nebyly-li tyto úkony provedeny, od zahájení trestního stíhání do po-

dání obžaloby, postoupení věci jinému orgánu nebo zastavení trestního stíhání, anebo do rozhodnutí či vzniku jiné skutečnosti, jež mají účinky zastavení trestního stíhání před podáním obžaloby, zahrnující objasňování a prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a vyšetřování“.

16. V § 12 se doplňuje odstavec 12, který zní:

„(12) Skutkem podle tohoto zákona se rozumí též dílčí útok pokračujícího trestného činu, není-li výslovně stanoveno jinak.“

17. § 17 zní:

„§ 17

(1) Krajský soud koná v prvním stupni řízení o trestných činech, pokud na ně zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož dolní hranice činí nejméně pět let, nebo pokud za ně lze uložit výjimečný trest. O trestných činech

- a) vlastizrady, rozvracení republiky, teroru, záškodnictví, sabotáže, vyzvědačství, ohrožení utajované skutečnosti, genocidia a trestném činu podle § 1 zákona č. 165/1950 Sb., na ochranu míru,
- b) spáchaných prostřednictvím směnek, šeků a jiných cenných papírů, derivátů a jiných hodnot obchodovatelných na kapitálovém trhu, nebo jejich padělků a napodobenin, pokud jejich zákonným znakem je způsobení značné škody nebo získání značného prospěchu, a
- c) porušování předpisů o nakládání s kontrolovaným zbožím a technologiemi podle § 124a až 124c, porušování předpisů o zahraničním obchodu s vojenským materiálem podle § 124d až 124f, porušování závazných pravidel hospodářského styku podle § 127, zneužívání informací v obchodním styku podle § 128, nekalé soutěže podle § 149 trestního zákona,

koná v prvním stupni řízení krajský soud i tehdy, je-li dolní hranice trestu odnětí svobody nižší.

(2) Krajský soud koná v prvním stupni řízení též o dílčích útocích pokračujícího trestného činu, jestliže postupem podle § 37a trestního zákona přichází v tomto řízení v úvahu rozhodnutí o vině některým z trestných činů uvedených v odstavci 1.“

18. V § 20 odstavec 1 zní:

„(1) Proti všem obviněným, jejichž trestné činy spolu souvisí, o všech útocích pokračujícího nebo hromadného trestného činu a o všech částech trvajících trestného činu se koná společné řízení, pokud tomu nebrání důležité důvody. O jiných trestných činech se koná společné řízení tehdy, je-li takový postup vhodný z hlediska rychlosti a hospodárnosti řízení.“

19. V § 22 se slova „postoupena nepřislušným soudem“ nahrazují slovy „příkázána nadřízeným soudem“.

20. § 24 včetně nadpisu zní:

„§ 24

Rozhodnutí o příslušnosti soudu

(1) Vzniknou-li pochybnosti o příslušnosti soudu, rozhoduje o tom, který soud je příslušný k projednání věci, soud, jenž je nejbližše společně nadřízen soudu, u něhož byla podána obžaloba, jemuž byla věc postoupena podle § 295 nebo mu byla přikázána nadřízeným soudem, a soudu, který má být příslušný podle rozhodnutí o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti [§ 188 odst. 1 písm. a), § 222 odst. 1, § 257 odst. 1 písm. a)]. Přitom je vázán jen zákonnými hledisky rozhodnými pro určení příslušnosti (§ 16 až 22). Není-li soud, jemuž byla věc předložena k rozhodnutí, nadřízen soudu podle zákona příslušnému, postoupí věc k rozhodnutí o příslušnosti tomu soudu, který je společně nadřízen soudu věc předkládajícímu a soudu podle zákona příslušnému.

(2) Soud, který rozhoduje o příslušnosti soudu, může současně rozhodnout o odnětí a přikázání věci z důvodu uvedeného v § 25.“

21. V § 27 se na konci doplňuje tato věta: „Je-li v řízení před soudem o průběhu úkonu pořizován zvukový záznam a v důsledku tohoto předseda senátu nediktuje protokol, je zapisovatelem, pokud je ho třeba, vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník.“

22. Za § 27 se vkládají nové § 27a až 27c, které včetně nadpisu znějí:

„§ 27a

Vyšší soudní úředník

Jednoduchá rozhodnutí, s výjimkou rozhodnutí o vině a trestu, zpravidla vydává a vykonává a administrativní úkony spojené s řízením provádí vyšší soudní úředník; zvláštní zákon stanoví jeho působnost a určí, které úkony může vyšší soudní úředník provést samostatně a kdy postupuje z pověření soudce.

§ 27b

Probační úředník

(1) Úředník Probační a mediační služby (dále jen „probační úředník“) vykonává v trestním řízení dohled nad obviněným spočívající jednak v pozitivním vedení a pomoci obviněnému a jednak v kontrole jeho chování a v případech, kdy dohled nebyl uložen, provádí úkony směřující k tomu, aby obviněný vedl řádný život, pokud bylo rozhodnuto

- o propuštění obviněného z vazby za současného vyslovení dohledu,
- o podmíněném zastavení trestního stíhání,
- o podmíněném upuštění od potrestání s dohledem,
- o podmíněném odsouzení, včetně podmíněného odsouzení s dohledem,

e) o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, včetně podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody za současného vyslovení dohledu, nebo

f) o uložení trestu obecně prospěšných prací nebo trestu zákazu pobytu za současného vyslovení přiměřených omezení a přiměřených povinností.

(2) Probační úředník může být státním zástupcem a v řízení před soudem předsedou senátu pověřen zjišťováním informací o osobě obviněného a jeho sociálních poměrech a vytvářením podmínek pro rozhodnutí o schválení narovnání a o podmíněném zastavení trestního stíhání. Za podmínek stanovených zvláštním zákonem může provádět jednotlivé úkony i bez takového pokynu. V řízení před soudem může vykonávat jednotlivé úkony výkonu rozhodnutí zejména v případech, kdy byl uložen trest nespojený s odnětím svobody, nebo kdy odsouzený byl z výkonu trestu odnětí svobody podmíněně propuštěn, anebo při výkonu jednotlivých druhů ochranného opatření.

(3) Bližší podmínky, za nichž probační úředník vykonává svoji působnost, stanoví zvláštní zákon.

§ 27c

Asistent soudce Nejvyššího soudu

Asistent soudce Nejvyššího soudu činí jednotlivé úkony trestního řízení z pověření soudce Nejvyššího soudu. Jeho působnost stanoví zvláštní zákon.“

23. § 28 zní:

„§ 28

(1) Je-li třeba přetlumočit obsah písemnosti, výpovědi nebo jiného procesního úkonu nebo využije-li obviněný právo uvedené v § 2 odst. 14, přibere se tlumočnick; totéž platí, jde-li o ustanovení tlumočnicka osobě, s níž se nelze dorozumět jinak než znakovou řečí. Tlumočnick může být zároveň zapisovatelem. Neuvede-li obviněný jazyk, který ovládá, nebo uvede-li jazyk či dialekt, který není jazykem jeho národnosti nebo úředním jazykem státu, jehož je občanem, a pro takový jazyk nebo dialekt není zapsána žádná osoba v seznamu tlumočnicků, ustanoví orgán činný v trestním řízení tlumočnicka pro jazyk jeho národnosti nebo úřední jazyk státu, jehož je občanem. Jde-li o osobu bez státního občanství, rozumí se jím stát, kde má trvalý pobyt, nebo stát jeho původu.

(2) Za podmínek uvedených v odstavci 1 je třeba obviněnému písemně přeložit usnesení o zahájení trestního stíhání, usnesení o vazbě, obžalobu, návrh na potrestání, rozsudek, trestní příkaz, rozhodnutí o odvolání a o podmíněném zastavení trestního stíhání; to neplatí, jestliže obviněný po poučení prohlásí, že pořízení překladu takového rozhodnutí nepožaduje. Týká-li se takové rozhodnutí více obviněných, přeloží se obviněnému jen ta část rozhodnutí, která se jej týká,

pokud ji lze oddělit od ostatních výroků rozhodnutí a jejich odůvodnění. Pořízení překladu rozhodnutí a jeho doručení zajišťuje orgán činný v trestním řízení, o jehož rozhodnutí se jedná.

(3) Jestliže s doručením rozhodnutí uvedeného v odstavci 2 je spojen počátek běhu lhůty a je třeba pořídit písemný překlad takového rozhodnutí, považuje se rozhodnutí za doručené až doručením písemného překladu.“

24. V § 29 odstavec 2 zní:

„(2) Výši náhrady a odměny tlumočnicka určí orgán, který tlumočnicka přibral, a v řízení před soudem předseda senátu bez zbytečného odkladu, nejpozději do dvou měsíců od vyúčtování náhrady a odměny tlumočnicka. Nesouhlasí-li ten, kdo tlumočnicka přibral, s výši vyúčtované náhrady a odměny tlumočnicka, rozhodne usnesením. Proti usnesení je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“

25. V § 29 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Náhradu a odměnu tlumočnicka je třeba uhradit bez zbytečného odkladu po jejich přiznání, nejpozději do 30 dnů.“

26. V § 30 odst. 1 větě první se zrušují slova „vyšetřovatel a“ a za slovo „orgán“ se vkládají slova „nebo osoba v něm služebně činná“.

27. V § 30 odst. 2 větě první se zrušuje text „vyšetřovatel,“.

28. Za § 31 se vkládá nový § 31a, který zní:

„§ 31a

Důvody, pro které je z vykonávání úkonů trestního řízení vyloučen vyšší soudní úředník nebo probační úředník, a postup při rozhodování o vyloučení stanoví zvláštní zákon.“

29. V § 32 se slova „mu sděleno obvinění“ nahrazují slovy „proti němu zahájeno trestní stíhání“.

30. V § 33 odstavec 2 zní:

„(2) Osvědčí-li obviněný, že nemá dostatek prostředků, aby si hradil náklady obhajoby, rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení soudce, že má nárok na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou odměnu. V takovém případě náklady obhajoby zcela nebo zčásti hradí stát.“

31. V § 33 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Návrh na rozhodnutí podle odstavce 2 včetně příloh, jimiž má být prokázána jeho důvodnost, podává obviněný v přípravném řízení prostřednictvím státního zástupce a v řízení před soudem soudce, který koná řízení v prvním stupni. Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

32. V § 35 odstavec 2 zní:

„(2) Obhájcem nemůže být advokát, proti kterému je nebo bylo vedeno trestní stíhání, a v důsledku toho v řízení, ve kterém by měl vykonávat obhajobu, má postavení obviněného, svědka nebo zúčastněné osoby.“

33. V § 35 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) V trestním řízení nemůže být obhájcem advokát, který v něm vypovídá jako svědek, podává znalecký posudek nebo je činný jako tlumočnick.“

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

34. V § 35 odstavec 4 zní:

„(4) V trestním řízení, ve kterém jsou probírány utajované skutečnosti chráněné zvláštním zákonem, je orgán činný v trestním řízení povinen obhájce poučit podle takového zákona. O provedeném poučení je povinen učinit záznam do spisu a do 30 dnů písemně vyrozumět Národní bezpečnostní úřad.“

35. V § 36 odst. 2 se slova „vyšetřovatel nebo“ zrušují.

36. V § 36 odst. 4 se za slovo „těž“ vkládají slova „v hlavním líčení konaném ve zjednodušeném řízení proti zadrženému,“.

37. V § 36a odst. 2 se slova „V řízení o stížnosti pro porušení zákona a v řízení o návrhu na povolení obnovy“ nahrazují slovy „V řízení o stížnosti pro porušení zákona, v řízení o dovolání a v řízení o návrhu na povolení obnovy“.

38. V § 37 odst. 2 se na konci doplňují tyto věty: „Oznámí-li změnu obhájce tak, aby obhájce mohl být o úkonu vyrozuměn v zákonem stanovené lhůtě, orgán činný v trestním řízení ode dne doručení takového oznámení vyrozumívá nově zvoleného obhájce. V opačném případě je obhájce předtím ustanovený nebo zvolený, pokud není z obhajování vyloučen, povinen obhajobu vykonávat do doby, než ji osobně převzme později zvolený obhájce.“

39. V § 37 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Jestliže si obviněný zvolí dva nebo více obhájců a orgánu činnému v trestním řízení zároveň oznámí, kterého z těchto obhájců zmocnil k přijímání písemností a k vyrozumívání o úkonech trestního řízení, určí jej předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce; své rozhodnutí oznámí všem zvoleným obhájcům.“

40. Za § 37 se vkládá nový § 37a, který zní:

„§ 37a

(1) Předseda senátu a v přípravném řízení soudce

rozhodne i bez návrhu o vyloučení advokáta jako zvoleného obhájce z obhajování

- a) z důvodů uvedených v § 35 odst. 2 nebo 3, nebo
- b) jestliže se obhájce opakovaně nedostaví k úkonům trestního řízení, při nichž je jeho účast nezbytná, ani nezajistí účast svého zástupce, ačkoliv byl rádně a včas o takových úkonech vyrozuměn.

(2) O vyloučení advokáta jako zvoleného obhájce předseda senátu a v přípravném řízení soudce rozhodne též tehdy, jestliže obhájce vykonává obhajobu dvou nebo více spoluobviněných, jejichž zájmy si v trestním řízení odporují. Obhájce, který byl z tohoto důvodu vyloučen, nemůže v téže věci dále vykonávat obhajobu žádného z obviněných.

(3) Před rozhodnutím podle odstavce 1 nebo 2 předseda senátu a v přípravném řízení soudce umožní obviněnému a obhájci, aby se k věci vyjádřili, a v rozhodnutí k tomuto vyjádření přihlédnou. Rozhodne-li o vyloučení obhájce, umožní zároveň obviněnému, aby si v přiměřené lhůtě zvolil obhájce jiného; jde-li o nutnou obhajobu, postupuje podle § 38 odst. 1.

(4) Proti usnesení podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“

41. Za § 40 se vkládá nový § 40a, který zní:

„§ 40a

(1) Z důvodů uvedených v § 37a odst. 1 nebo 2 nebo nevykonává-li ustanovený obhájce delší dobu obhajobu, předseda senátu a v přípravném řízení soudce i bez návrhu rozhodne o zproštění ustanoveného obhájce povinnosti obhajování; před rozhodnutím umožní obviněnému a obhájci, aby se k věci vyjádřili.

(2) Proti usnesení podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“

42. V § 41 odst. 5 věte druhé se za slova „za obžalovaného ještě“ vkládají slova „dovolání a zúčastnit se řízení o dovolání u Nejvyššího soudu, dále podat“.

43. V § 43 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Za poškozeného se nepovažuje ten, kdo se sice cítí být trestným činem morálně nebo jinak poškozen, avšak vzniklá újma není způsobena zaviněním pachatele nebo její vznik není v příčinné souvislosti s trestným činem.“

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

44. V § 43 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Poškozený se může rovněž výslovným prohlášením sděleným orgánu činnému v trestním řízení vzdát procesních práv, které mu tento zákon jako poškozenému přiznává.“

45. V § 44 odstavce 2 zní:

„(2) Je-li počet poškozených mimořádně vysoký a jednotlivým výkonem jejich práv by mohl být ohrožen rychlý průběh trestního stíhání, rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce, že poškození mohou svá práva v trestním řízení uplatňovat pouze prostřednictvím společného zmocněnce, kterého si zvolí. Rozhodnutí oznámí v řízení před soudem soud a v přípravném řízení státní zástupce poškozeným, kteří již uplatnili nárok na náhradu škody; ostatním poškozeným rozhodnutí oznámí při prvním úkonu trestního řízení, ke kterému se předvolávají nebo o kterém se vyrozumívají. Jestliže by celkový počet zvolených zmocněnců vzrostl na více než šest a poškození se mezi sebou o výběru nedohodnou, provede výběr s přihlédnutím k zájmům poškozených soud. Společný zmocněnec vykonává práva poškozených, které zastupuje, včetně uplatnění nároku na náhradu škody v trestním řízení.“

46. V § 44 odst. 3 se číslice „2“ nahrazuje číslicí „3“.

47. V § 45 odst. 3 se číslice „2“ nahrazuje číslicí „3“.

48. Za § 45 se vkládá nový § 45a, který zní:

„§ 45a

Veškeré písemnosti určené poškozenému se doručují na adresu, kterou poškozený uvede. Má-li zmocněnce, doručuje se pouze jemu; to neplatí, jestliže se poškozenému zasílá výzva, aby osobně něco vykonal.“

49. Za § 51 se vkládá nový § 51a, který zní:

„§ 51a

(1) Osvědčí-li poškozený, který uplatnil v souladu se zákonem nárok na náhradu škody, že nemá dostatek prostředků, aby si hradil náklady vzniklé s přibráním zmocněnce, rozhodne na jeho návrh předseda senátu soudu, který koná řízení v prvním stupni, a v přípravném řízení soudce, že má nárok na právní pomoc poskytnou zmocněncem bezplatně nebo za sníženou odměnu; to neplatí, pokud vzhledem k povaze uplatňované náhrady škody nebo její výši by zastoupení zmocněncem bylo zřejmě nadbytečné.

(2) Návrh na rozhodnutí podle odstavce 1 včetně příloh, jimiž má být prokázána jeho důvodnost, podává poškozený v přípravném řízení prostřednictvím státního zástupce, který k němu připojí své vyjádření.

(3) Za podmínek uvedených v odstavci 1 ustanoví předseda senátu a v přípravném řízení soudce zmocněncem poškozeného advokáta. Náklady vzniklé s přibráním takového zmocněnce hradí stát.

(4) Pominou-li důvody, které vedly k ustanovení zmocněnce poškozeného, nebo nemůže-li z důležitých důvodů zmocněnec poškozeného nadále zastupovat,

rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení soudu i bez návrhu o zproštění povinnosti zastupovat poškozeného.

(5) Proti usnesení podle odstavců 1, 3 a 4 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“.

50. V § 53 odst. 1 věty první se zrušují čárka za slovem „zástupce“ a slovo „vyšetřovatel“ a ve větě druhé se zrušují čárka za slovem „zástupce“ a slovo „vyšetřovatele“.

51. § 55 včetně nadpisu zní:

„§ 55

Obecná ustanovení o sepisování protokolu

(1) Nestanoví-li zákon jinak, o každém úkonu trestního řízení se sepíše, a to zpravidla při úkonu nebo bezprostředně po něm, protokol, který musí obsahovat

- a) pojmenování soudu, státního zástupce nebo jiného orgánu provádějícího úkon,
- b) místo, čas a předmět úkonu,
- c) jméno a příjmení úředních osob a jejich funkce, jméno a příjmení přítomných stran, jméno, příjmení a adresu zákonných zástupců, obhájců a zmocněnců, kteří se úkonu zúčastnili, a u obviněného a poškozeného též adresu, kterou uvede pro účely doručování, a další údaje nutné k zjištění nebo ověření totožnosti, včetně data narození nebo rodného čísla,
- d) stručné a výstižné vylíčení průběhu úkonu, z něhož by bylo patrné i zachování zákonných ustanovení upravujících provádění úkonu, dále podstatný obsah rozhodnutí při úkonu vyhlášených, a byl-li hned při úkonu doručen opis rozhodnutí, osvědčení o tomto doručení; pokud se provádí doslovná protokolace výpovědi osoby, je třeba to v protokole označit tak, aby bylo možné bezpečně určit počátek a konec doslovné protokolace,
- e) návrhy stran, udělené poučení, popřípadě vyjádření poučených osob,
- f) námitky stran nebo vyslychaných osob proti průběhu úkonu nebo obsahu protokolu.

(2) Nasvědčují-li zjištěné okolnosti tomu, že svědku nebo osobě jemu blízké v souvislosti s podáním svědeckví zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí porušení jejich základních práv, a nelze-li ochranu svědka spolehlivě zajistit jiným způsobem, orgán činný v trestním řízení učiní opatření k utajení totožnosti i podoby svědka; jméno a příjmení a jeho další osobní údaje se do protokolu nezapisují, ale vedou se odděleně od trestního spisu a mohou se s nimi seznamovat jen orgány činné v trestním řízení v dané věci. Svědek se poučí o právu požádat o utajení své podoby a podepsat protokol smyšleným jménem a příjmením, pod kterým je pak veden. Je-li třeba zajistit ochranu těchto osob, orgán činný v trestním řízení

učiní bezodkladně všechna potřebná opatření. Zvláštní způsob ochrany svědků a osob jim blízkých stanoví zvláštní zákon. Pominou-li důvody pro utajení podoby svědka a oddělené vedení osobních údajů svědka, orgán, který v té době vede trestní řízení, připojí tyto údaje k trestnímu spisu a podoba svědka se nadále neutajuje.

(3) V protokolu sepsaném o konfrontaci se zapíše výpovědi konfrontovaných osob doslovně, stejně tak i znění položených otázek a odpovědi na ně; také se uvedou všechny okolnosti, které jsou z hlediska účelu a provádění konfrontace důležité. V protokolu sepsaném o rekognici se podrobně uvedou okolnosti, za nichž byla rekognice prováděna, zejména pořadí, ve kterém byly osoby nebo věci ukázány podezřelému, obviněnému nebo svědkovi, doba a podmínky jejich pozorování a jejich vyjádření; o rekognici prováděné v přípravném řízení se zpravidla pořídí též obrazové záznamy. V protokolu sepsaném o vyšetřovacím pokusu, o rekonstrukci a o prověrce na místě je třeba podrobně popsat okolnosti, za nichž byly tyto úkony prováděny, jakož i jejich obsah a výsledky; pokud to okolnosti případu nevyklučují, pořídí se též obrazové záznamy, náčrtky a jiné vhodné pomůcky, které se, je-li to možné, připojí k protokolu. Obdobně je třeba postupovat i v případech provádění dalších důkazů výslovně v zákoně neupravených.

(4) V českém jazyce se sepíše protokol o výpovědi osoby, i když vyslychaná osoba vypovídá v jiném jazyce; záleží-li na doslovném znění výpovědi, zapíše zapisovatel nebo tlumočnick do protokolu příslušnou část výpovědi také v jazyku, jímž tato osoba vypovídá.

(5) Za správnost protokolu odpovídá ten, kdo úkon provedl.“.

52. Za § 55 se vkládají nové § 55a a 55b, které včetně nadpisů znějí:

„§ 55a

Použití zvláštních prostředků při protokolaci

(1) K zachycení průběhu úkonu lze podle potřeby využít i těsnopisného zápisu, který se pak spolu s přepisem do obyčejného písma připojí k protokolu, případně zvukového nebo obrazového záznamu, anebo i jiného vhodného prostředku.

(2) Byl-li o úkonu pořízen vedle protokolu i zvukový nebo obrazový záznam, poznamená se tato okolnost v protokolu sepsaném o úkonu, v němž se vedle údajů o čase, místě a způsobu jeho provedení uvede též údaj o použitém prostředku. Technický nosič záznamu se připojí ke spisu nebo se ve spise uvede, kde je uložen.

§ 55b

Některé zvláštnosti protokolace v řízení před soudem

(1) Byl-li k úkonu v řízení před soudem přibrán

zapisovatel, diktuje mu protokol předseda senátu. Je-li o průběhu úkonu pořizován zvukový záznam a jako zapisovatel je přiřazen vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník, protokol se v průběhu úkonu nediktuje, ale samostatně jej podle záznamu pořizuje vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník.

(2) Výpovědi osob, které již byly vyslechnuty, se do protokolu o hlavním líčení nebo ve veřejném zasedání zapisují jen potud, pokud obsahují odchylky nebo dodatky k dřívějším výpovědím. Státní zástupce nebo obviněný mohou žádat, aby výpověď učiněná v řízení před soudem nebo její část byla doslovně zprotokolována; předseda senátu takové žádosti vyhovějí, pokud předmětem výpovědi není jen opakování toho, co je již zachyceno v protokolu.

(3) Byl-li ve zjednodušeném řízení pořizován zvukový záznam, protokol o hlavním líčení není třeba písemně vyhotovovat, jestliže obviněný a státní zástupce prohlásí, že se vzdávají práva opravného prostředku proti rozhodnutí a na vyhotovení protokolu o hlavním líčení netrvají, anebo žádná z oprávněných osob nepodá opravný prostředek a rozhodnutí nabude právní moci. V takovém případě vyhotoví vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník pouze stručný záznam o průběhu hlavního líčení, ve kterém uvede jen místo a dobu trvání hlavního líčení, přítomné osoby, seznam provedených důkazů a výrok rozsudku s uvedením zákonných ustanovení, jichž bylo použito. Nestanoví-li předseda senátu lhůtu delší, je třeba zvukový záznam uchovat po dobu jednoho roku od právní moci rozhodnutí.

(4) V řízení před soudem odpovídá za správnost a úplnost protokolace vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník, pokud byl přiřazen jako zapisovatel.

(5) Byl-li zvukový záznam pořizen o průběhu úkonu před soudem a není-li dán důvod k postupu podle odstavce 3, jeho podstatný obsah se v průběhu úkonu nebo bezprostředně po něm zaznamená do protokolu. Prostředek použitý k zaznamenání průběhu úkonu je třeba označit, připojit ke spisům a zajistit jeho neporušitelnost. Není-li jeho připojení ke spisům možné, poznamená se v protokolu sepsaném o úkonu místo jeho uložení. Pokyn k výmazu záznamu dává předseda senátu nejdříve poté, co vyšší soudní úředník potvrdí shodu protokolu se záznamem svým podpisem; výmaz nelze provést dříve než po uplynutí jednoho roku od právní moci rozhodnutí.“

53. V § 59 se za odstavec 1 vkládají nové odstavce 2 a 3, které znějí:

„(2) V přípravném řízení sepisují podání ústně do protokolu policejní orgány a okresní státní zastupitelství; v řízení před soudem je sepisují okresní soudy. Jsou-li pro to důležité důvody, mohou je výjimečně sepsat i státní zastupitelství a soudy vyššího stupně. Ústně do protokolu nelze podat dovolání.

(3) Pokud zákon pro podání určitého druhu nevyžaduje další náležitosti, musí být z podání patrné, kterému orgánu činnému v trestním řízení je určeno, kdo jej činí, které věci se týká a co sleduje, a musí být podepsáno a datováno. Podání je třeba předložit s potřebným počtem stejnopisů a s přílohami tak, aby jeden stejnopis zůstal u příslušného orgánu činného v trestním řízení a aby každá osoba dotčená takovým podáním dostala jeden stejnopis, jestliže je toho třeba. Nesplňuje-li tyto požadavky, orgán činný v trestním řízení ho vrátí podateli, je-li znám, k doplnění s příslušným poučením, jak nedostatky odstranit. Současně stanoví lhůtu k jejich odstranění. Není-li podatel znám anebo nejsou-li nedostatky ve stanovené lhůtě odstraněny, k podání se dále nepřihlíží; to neplatí pro trestní oznámení nebo pro jiný podnět, na jehož podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, nebo pro podání, jehož obsahem je opravný prostředek, i když neobsahuje všechny uvedené náležitosti. Z opravného prostředku však vždy musí být patrné, které rozhodnutí napadá a kdo jej činí.“

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 4 a 5.

54. V § 60 odst. 4 písm. a) se zrušují čárka za slovem „zástupci“ a slovo „vyšetřovateli“.

55. V § 61 odst. 1 větě první se za slova „povolí mu“ vkládá čárka a slova „nestanoví-li zákon jinak,“.

56. § 62 až 64 včetně nadpisů znějí:

„§ 62

Obecné ustanovení

(1) Nebyla-li písemnost doručena při úkonu trestního řízení, doručuje ji orgán činný v trestním řízení sám nebo prostřednictvím držitele poštovní licence (dále jen „pošta“) a v případě, že by takové doručení nebylo úspěšné, i prostřednictvím orgánu obce nebo příslušného policejního orgánu. Doručují-li písemnost soud nebo státní zastupitelství samy, činí tak svými doručovateli nebo orgány justiční stráže. V případech stanovených zvláštními předpisy doručuje orgán činný v trestním řízení prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti nebo jiného stanoveného orgánu.

(2) Má-li obviněný obhájce a poškozený nebo zúčastněná osoba zmocněnce, doručuje se písemnost pouze obhájci nebo zmocněnci, pokud zákon nestanoví jinak. Má-li však obviněný, poškozený nebo zúčastněná osoba něco osobně vykonat, doručuje se písemnost i jim.

§ 63

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, užijí se pro způsob doručování fyzickým osobám, právníckým osobám, státním orgánům, státu, advokátům, notářům, obcím a vyšším územně samosprávným celkům přímě-

řeně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení.

(2) Je-li adresátem obviněný, doručuje se mu především na adresu, kterou za tím účelem uvedl [§ 55 odst. 1 písm. c)].

(3) Doručují-li se obhájci v řízení proti uprchlému písemnosti určené pro obviněného (§ 306 odst. 1), postupuje se způsobem platným pro doručování obviněnému.

§ 64

Doručování do vlastních rukou

(1) Do vlastních rukou se doručuje

- a) obviněnému obžaloba, návrh na potrestání a předvolání,
- b) osobám oprávněným podat proti rozhodnutí opravný prostředek opis tohoto rozhodnutí,
- c) jiná písemnost, jestliže to předseda senátu, státní zástupce nebo policejní orgán z důležitých důvodů nařídí.

(2) Nebyl-li adresát zásilky, kterou je třeba doručit do vlastních rukou, zastížen, zásilka se uloží a adresát se vhodným způsobem vyrozumí, kde si ji může vyzvednout. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedověděl, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, nebo uvedenou adresu označil pro účely doručování.

(3) Písemnost se ukládá

- a) u okresního soudu, v jehož obvodu je místo doručení, nebo u soudu, který má sídlo v místě doručení, jestliže ji doručuje soudní doručovatel nebo orgán justiční stráže,
- b) u státního zastupitelství, v jehož obvodu je místo doručení, nebo u státního zastupitelství, které má sídlo v místě doručení, jestliže ji doručuje doručovatel státního zastupitelství nebo orgán justiční stráže,
- c) u pošty, jestliže se doručuje prostřednictvím pošty,
- d) u orgánu obce, jestliže se doručuje prostřednictvím orgánu obce,
- e) u příslušného orgánu policie, jestliže doručuje písemnost sám, anebo ji doručuje soud nebo státní zastupitelství prostřednictvím policejního orgánu.

(4) Uložit doručovanou zásilku podle odstavce 2 nelze, doručuje-li se

- a) obviněnému usnesení o zahájení trestního stíhání, obžaloba, návrh na potrestání, rozsudek, trestní příkaz nebo předvolání k hlavnímu líčení nebo veřejnému zasedání,
- b) jiná písemnost, jestliže to předseda senátu, státní zástupce, nebo policejní orgán z důležitých důvodů nařídí.

(5) Je-li uložení doručované zásilky vyloučeno, musí to odesílatel na zásilce nápadně vyznačit.“

57. Za § 64 se vkládá nový § 64a, který včetně nadpisu zní:

„§ 64a

Odepření přijetí

(1) Odepře-li adresát, popřípadě osoba oprávněná za něj písemnost převzít, písemnost přijmout, poznamená se to na doručence spolu s datem a důvodem odepření a písemnost se vrátí.

(2) Uzná-li předseda senátu, státní zástupce nebo policejní orgán, který písemnost odeslal, že přijetí bylo odepřeno bezdůvodně, považuje se písemnost za doručenu dnem, kdy přijetí bylo odepřeno; na tento následek musí být adresát doručovatelem upozorněn.“

58. V § 65 odst. 1 větě první se zrušují čárka za slovem „zmocněnci“ a slova „jakož i společenský zástupce“, v poslední větě se zrušují čárka za slovem „zástupce“ a slovo „vyšetřovatele“; v odstavci 2 větě první se zrušují čárka za slovem „zástupce“ a slovo „vyšetřovatel“, ve větě druhé se zrušují slova „vyšetřovatel nebo“; v odstavci 3 poslední větě se slova „záznamu o sdělení obvinění“ nahrazují slovy „usnesení o zahájení trestního stíhání“ a v odstavci 5 se tečka na konci zrušuje a doplňují se tato slova: „a údajů, na které se vztahuje státem uložená nebo uznaná povinnost mlčenlivosti.“

59. V § 66 odst. 1 se zrušují čárka za slovem „zástupci“ a slovo „vyšetřovateli“ a čárka za slovem „zástupcem“ a slovo „vyšetřovatelem“; v odstavci 2 se zrušují slova „nebo nápravně výchovného ústavu“.

60. § 67 včetně nadpisu zní:

„§ 67

Důvody vazby

Obviněný smí být vzat do vazby jen tehdy, jestliže z jeho jednání nebo dalších konkrétních skutečností vyplývá důvodná obava,

- a) že uprchne nebo se bude skrývat, aby se tak trestnímu stíhání nebo trestu vyhnul, zejména nelze-li jeho totožnost hned zjistit, nemá-li stále bydliště anebo hrozí-li mu vysoký trest,
- b) že bude působit na dosud nevyslechnuté svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařit objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání, nebo
- c) že bude opakovat trestnou činnost, pro niž je stíhán, dokoná trestný čin, o který se pokusil, nebo vykoná trestný čin, který připravoval nebo kterým hrozil,

a dosud zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, byl spáchan, má všechny znaky trestného činu, jsou zřejmé důvody k podezření, že tento trestný čin spáchal ob-

viněný, a s ohledem na osobu obviněného, povahu a závažnost trestného činu, pro který je stíhán, nelze v době rozhodování účelu vazby dosáhnout jiným opatřením.“.

61. § 68 zní:

„§ 68

(1) Vzetí do vazby lze toliko osobu, proti níž bylo zahájeno trestní stíhání. Rozhodnutí o vazbě musí být odůvodněno též skutkovými okolnostmi. O vzetí do vazby rozhoduje soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce.

(2) Vzetí do vazby nelze obviněného, který je stíhán pro úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje dvě léta, nebo pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta.

(3) Omezení uvedená v odstavci 2 se neuzijí, jestliže obviněný

- a) uprchl nebo se skrýval,
- b) opakovaně se nedostavil na předvolání a nepodařilo se jej předvést ani jinak zajistit jeho účast při úkonu trestního řízení,
- c) je neznámé totožnosti a dostupnými prostředky se ji nepodařilo zjistit,
- d) již působil na svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařil objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání, nebo
- e) pokračoval v trestné činnosti, pro niž je stíhán.“.

62. V § 70 věta první zní: „O vzetí do vazby je třeba bez průtahů vyrozumět některého rodinného příslušníka obviněného, jakož i jeho zaměstnavatele; to neplatí, prohlásí-li obviněný, že s takovým vyrozuměním nesouhlasí, ledaže jde o vyrozumění rodinného příslušníka mladistvého.“.

63. Za § 70 se vkládá nový § 70a, který zní:

„§ 70a

(1) Příslušnou věznicí je třeba bez průtahů vyrozumět o

- a) vzetí obviněného do vazby,
- b) změně důvodů vazby,
- c) rozhodnutí o dalším trvání vazby,
- d) rozhodnutí o propuštění obviněného z vazby,
- e) zákonném označení trestných činů, pro které je obviněný stíhán, nebo o jeho změně,
- f) jménu, příjmení a adrese obhájce, který obviněného zastupuje,
- g) osobních údajích spoluobviněného, pokud se nachází ve vazbě,

- h) postoupení věci jinému orgánu činnému v trestním řízení,
- i) podání obžaloby nebo o pravomocném rozhodnutí o vrácení věci státnímu zástupci k došetření.

(2) Vyrozumění podle odstavce 1 provede orgán činný v trestním řízení, který vede řízení v době, kdy došlo ke skutečnosti, kterou je třeba věznicí oznámit; vrácení věci státnímu zástupci k došetření oznamuje soud, který takové rozhodnutí v prvním stupni učinil.“.

64. § 71 zní:

„§ 71

(1) Orgány činné v trestním řízení jsou povinny vyřizovat vazební věci přednostně s největším urychlením.

(2) Vazba může trvat v přípravném řízení a v řízení před soudem jen nezbytně nutnou dobu. Vazba z důvodu uvedeného v § 67 písm. b) může trvat nejdéle tři měsíce; to neplatí, bylo-li zjištěno, že obviněný již působil na svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařil objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání. Nebyl-li obviněný, který není ve vazbě současně i z jiného důvodu, propuštěn na svobodu před uplynutím této lhůty, musí být z vazby z důvodu uvedeného v § 67 písm. b) propuštěn nejpozději den následující po uplynutí uvedené lhůty.

(3) Jestliže doba trvání vazby v přípravném řízení dosáhne tří měsíců, je státní zástupce povinen do pěti pracovních dnů po uplynutí této doby rozhodnout, zda se obviněný ponechává i nadále ve vazbě, nebo zda se z vazby propouští na svobodu.

(4) Rozhodne-li státní zástupce, že obviněný se ponechává ve vazbě, je povinen nejpozději do tří měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí znovu rozhodnout o tom, zda se obviněný ponechává i nadále ve vazbě, nebo zda se obviněný propouští z vazby na svobodu. Ponechat obviněného ve vazbě lze, jen pokud nebylo možné pro obtížnost věci nebo z jiných závažných důvodů trestní stíhání v této lhůtě skončit a propuštěním obviněného na svobodu hrozí, že bude zmařeno nebo podstatně ztíženo dosažení účelu trestního stíhání.

(5) Soud je povinen nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy u něj byla podána obžaloba nebo kdy mu byl doručen spis na základě rozhodnutí o postoupení nebo příkázání věci obviněného, který je ve vazbě, rozhodnout, zda se obviněný ve vazbě ponechává, nebo zda se obviněný propouští z vazby na svobodu.

(6) Ponechá-li soud obviněného ve vazbě, nebo rozhodne-li soud o vzetí obviněného do vazby až po podání obžaloby, je povinen postupovat obdobně, jako je uvedeno v odstavci 4.

(7) Jestliže doba trvání vazby stanovená podle od-

stavce 5 nebo 6 skončí v průběhu řízení o opravném prostředku před nadřízeným soudem, je k rozhodnutí o ponechání obviněného ve vazbě nebo o jeho propuštění na svobodu příslušný tento nadřízený soud.

(8) Celková doba vazby v trestním řízení nesmí přesáhnout

- a) jeden rok, je-li vedeno trestní stíhání pro trestný čin, o kterém je příslušný konat řízení samo-soudce,
- b) dva roky, je-li vedeno trestní stíhání pro trestný čin, o kterém je příslušný v prvním stupni konat řízení senát okresního nebo krajského soudu, nejde-li o trestný čin uvedený v písmenech c) a d),
- c) tři roky, je-li vedeno trestní stíhání pro zvláště závažný úmyslný trestný čin, nejde-li o trestný čin uvedený v písmenu d),
- d) čtyři roky, je-li vedeno trestní stíhání pro trestný čin, za který lze podle zvláštní části trestního zákona uložit výjimečný trest.

(9) Z doby uvedené v odstavci 8 jedna třetina připadá na přípravné řízení a dvě třetiny na řízení před soudem. Po uplynutí této doby je třeba obviněného ihned propustit na svobodu. Je-li obviněný stíhán pro dva nebo více trestných činů, je pro určení této doby rozhodující čin nejpřísněji trestný. Jestliže v průběhu řízení vyjde najevo, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, je jiným trestným činem, a délka vykonané vazby již přesáhla dobu určenou podle předchozí věty, obviněný musí být z vazby propuštěn na svobodu nejpozději do patnácti dnů ode dne, kdy došlo k upozornění na změnu právní kvalifikace skutku, i když některý vazební důvod trvá.

(10) Lhůta trvání vazby se počítá ode dne, kdy došlo k zatčení nebo zadržení obviněného, anebo nepředcházelo-li zatčení nebo zadržení, ode dne, kdy došlo na základě rozhodnutí o vazbě k omezení osobní svobody obviněného. Při vrácení věci státnímu zástupci k došetření pokračuje běh lhůty uvedené v odstavci 3 ode dne, kdy byl spis doručen státnímu zástupci.

(11) Délka trvání vazby, o níž bylo rozhodnuto podle § 265o odst. 2, § 275 odst. 3, § 287 nebo § 314k odst. 1, se posuzuje samostatně a nezávisle na vazbě v původním řízení.“

65. § 72 zní:

„§ 72

(1) Všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny průběžně zkoumat, zda důvody vazby ještě trvají nebo se nezměnily. Soudce tak činí v přípravném řízení pouze v řízení o stížnosti proti rozhodnutí uvedenému v § 146a odst. 1 písm. a).

(2) Obviněný musí být ihned propuštěn na svobodu, jestliže

- a) pomine důvod vazby, nebo
- b) je zřejmé, že vzhledem k osobě obviněného a k okolnostem případu trestní stíhání nepovede k uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody, a obviněný se nedopustil jednání uvedeného v § 68 odst. 3.

(3) Obviněný má právo kdykoliv žádat o propuštění na svobodu. O takové žádosti musí soud neodkladně, nejpozději do pěti pracovních dnů, rozhodnout. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li v ní jiné důvody, opakovat až po uplynutí čtrnácti dnů od právní moci rozhodnutí.

(4) Souhlasí-li státní zástupce s propuštěním obviněného na svobodu, může v řízení před soudem o propuštění z vazby rozhodnout předseda senátu.“

66. § 73 včetně nadpisu zní:

„§ 73

Nahrazení vazby zárukou,
dohledem nebo slibem

(1) Je-li dán důvod vazby uvedený v § 67 písm. a) nebo c), může orgán rozhodující o vazbě ponechat obviněného na svobodě nebo ho propustit na svobodu, jestliže

- a) zájmové sdružení občanů uvedené v § 3 odst. 1, anebo důvěryhodná osoba schopná příznivě ovlivňovat chování obviněného, nabídnou převzetí záruky za další chování obviněného a za to, že se obviněný na vyzvání dostaví k soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu a že vždy předem oznámí vzdání se z místa pobytu, a orgán rozhodující o vazbě považuje záruku vzhledem k osobě obviněného a k povaze projednávaného případu za dostatečnou a přijme ji,
- b) obviněný dá písemný slib, že povede řádný život, zejména že se nedopustí trestné činnosti, na vyzvání se dostaví k soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, vždy předem oznámí vzdání se z místa pobytu a že splní povinnosti a dodrží omezení, která se mu uloží, a orgán rozhodující o vazbě považuje slib vzhledem k osobě obviněného a k povaze projednávaného případu za dostatečný a přijme jej, nebo
- c) s ohledem na osobu obviněného a povahu projednávaného případu lze účelu vazby dosáhnout dohledem probačního úředníka nad obviněným.

(2) Soud a v přípravném řízení státní zástupce seznámí toho, kdo nabízí převzetí záruky podle odstavce 1 písm. a) a splňuje podmínky pro její přijetí, s podstatou obvinění a se skutečnostmi, v nichž je shledáván důvod vazby.

(3) Obviněný, nad nímž byl vysloven dohled probačního úředníka nahrazující vazbu, je povinen se ve stanovených lhůtách dostavit k probačnímu úředníkov, změnit místo pobytu pouze s jeho souhlasem

a podrobit se dalším omezením stanoveným ve výroku rozhodnutí, která směřují k tomu, aby se nedopustil trestné činnosti a nemařil průběh trestního řízení.

(4) Neplní-li obviněný povinnosti uložené v souvislosti s nahrazením vazby některým opatřením uvedeným v odstavci 1 a trvají-li důvody vazby, soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce rozhodne o vazbě.“

67. § 73a včetně nadpisu zní:

„§ 73a

Peněžitá záruka

(1) Je-li dán důvod vazby uvedený v § 67 písm. a) nebo c), může orgán rozhodující o vazbě ponechat obviněného na svobodě nebo ho propustit na svobodu též tehdy, jestliže přijme složenou peněžitou záruku, jejíž výši určil. Je-li však obviněný stíhán pro trestný čin teroru (§ 93 a 93a), obecného ohrožení podle § 179 odst. 2, 3, nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 3, 4, vraždy (§ 219), ublížení na zdraví (§ 222), loupeže podle § 234 odst. 3, znásilnění podle § 241 odst. 2 až 4 a pohlavního zneužívání podle § 242 odst. 3, 4 trestního zákona a je-li dán důvod vazby uvedený v § 67 písm. c), nelze peněžitou záruku přijmout. Se souhlasem obviněného může peněžitou záruku složit i jiná osoba, musí však být před jejím přijetím seznámena s podstatou obvinění a se skutečnostmi, v nichž je shledáván důvod vazby.

(2) Na návrh obviněného nebo osoby, která nabízí složení peněžitě záruky, orgán uvedený v odstavci 1 rozhodne, že

- a) přijetí peněžitě záruky je přípustné, a zároveň s přihlédnutím k osobě a k majetkovým poměrům obviněného nebo toho, kdo za něho složení peněžitě záruky nabízí, k povaze a závažnosti trestného činu, pro který je obviněný stíhán, a závažnosti důvodů vazby určí výši peněžitě záruky v odpovídající hodnotě od 10 000 Kč výše a způsob jejího složení, nebo
- b) vzhledem k okolnostem případu nebo závažnosti skutečností odůvodňujících vazbu nabídku peněžitě záruky nepřijímá.

(3) Soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce rozhodne, že peněžitá záruka připadá státu, jestliže obviněný

- a) uprchne, skrývá se nebo neoznámí změnu svého pobytu, a znemožní tak doručení předvolání nebo jiné písemnosti soudu, státního zástupce nebo policejního orgánu,
- b) zaviněně se nedostaví na předvolání k úkonu trestního řízení, jehož provedení je bez jeho přítomnosti vyloučeno,
- c) opakuje trestnou činnost nebo se pokusí dokonat

trestný čin, který dříve nedokonal nebo který připravoval nebo kterým hrozil, nebo

- d) se vyhýbá výkonu uloženého trestu odnětí svobody nebo peněžitěho trestu nebo výkonu náhradního trestu odnětí svobody za peněžitý trest.

(4) Peněžitou záruku zruší nebo změní její výši na návrh obviněného nebo osoby, která ji složila, anebo i bez návrhu soud nebo státní zástupce, který v té době vede řízení, jestliže pominuly důvody, které k jejímu přijetí vedly, nebo se změnily okolnosti rozhodné pro určení její výše. Rozhodne-li o zrušení peněžitě záruky nebo o jejím případnutí státu, přezkoumá zároveň, zda nejsou dány důvody pro rozhodnutí o vzetí do vazby, a případně provede potřebné úkony.

(5) Nerozhodne-li soud jinak, trvá peněžitá záruka u obviněného, který byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nebo peněžitěmu trestu, do dne, kdy obviněný nastoupí výkon trestu odnětí svobody, zaplatí peněžitý trest a náklady trestního řízení. Nezaplatí-li obviněný peněžitý trest nebo náklady trestního řízení ve stanovené lhůtě, na jejich zaplacení se použijí prostředky z peněžitě záruky.

(6) Na důvody, pro které peněžitá záruka může připadnout státu nebo být použita na zaplacení peněžitěho trestu nebo nákladů trestního řízení, musí být obviněný a osoba, která peněžitou záruku složila, předem upozorněni.“

68. Za § 73a se vkládá nový § 73b, který včetně nadpisu zní:

„§ 73b

Orgány rozhodující o vazbě

(1) O vzetí obviněného do vazby může rozhodnout pouze soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce.

(2) O dalším trvání vazby obviněného rozhoduje soud a v přípravném řízení státní zástupce.

(3) O propuštění obviněného z vazby může i bez žádosti rozhodnout v přípravném řízení státní zástupce. Ten rovněž může rozhodnout o propuštění obviněného z vazby za současného nahrazení vazby zárukou, slibem, dohledem probačního úředníka nebo peněžitou zárukou. Nevyhoví-li státní zástupce žádosti o propuštění z vazby, je povinen ji do pěti pracovních dnů od doručení předložit k rozhodnutí soudu. Po podání obžaloby činí uvedená rozhodnutí soud.“

69. § 74 včetně nadpisu zní:

„§ 74

Stížnost proti rozhodnutí o vazbě

(1) Proti rozhodnutí o vazbě (§ 68, 69, § 71 odst. 2 až 5, § 72, 73 a 73a) je přípustná stížnost.

(2) Odkladný účinek má pouze stížnost státního zástupce proti rozhodnutí o propuštění obviněného z vazby a stížnost stran proti rozhodnutí o případnutí peněžité záruky státu. Byl-li však státní zástupce při vyhlášení takového rozhodnutí přítomen, má jeho stížnost odkladný účinek jen tehdy, byla-li podána ihned po vyhlášení rozhodnutí; jde-li o propuštění z vazby po vyhlášení zprošťujícího rozsudku, má stížnost státního zástupce odkladný účinek jen tehdy, podal-li státní zástupce také odvolání proti rozsudku.“.

70. V § 75 se v nadpisu slovo „vyšetřovatelem“ nahrazuje slovy „policejním orgánem“ a ve větě první se slovo „vyšetřovatel“ nahrazuje slovy „policejní orgán“.

71. V § 76 odst. 1 větě první se slovo „vyšetřovatel“ nahrazuje slovy „policejní orgán“ a slova „jí dosud nebylo sděleno obvinění“ se nahrazují slovy „dosud proti ní nebylo zahájeno trestní stíhání“.

72. V § 76 odst. 2 větě druhé se zrušují slova „vyšetřovateli nebo“.

73. V § 76 odst. 3 se slovo „Vyšetřovatel“ nahrazuje slovy „Policejní orgán“.

74. V § 76 odst. 4 větě první se slovo „Vyšetřovatel“ nahrazuje slovy „Policejní orgán“, ve větě druhé se slova „se záznamem o sdělení obvinění (§ 160)“ nahrazují slovy „s vyhotovením usnesení o zahájení trestního stíhání“ a v poslední větě se slovo „vyšetřovatel“ nahrazuje slovy „policejní orgán“.

75. V § 76 odst. 5 se slova „jí ještě nebylo sděleno obvinění“ nahrazují slovy „ještě proti ní nebylo zahájeno trestní stíhání“.

76. V § 76 odst. 6 se za slovo „obhájce“ vkládají čárka a slova „hovořit s ním bez přítomnosti třetí osoby“. Na konci se doplňuje tato věta: „O těchto právech je třeba podezřelého poučit a poskytnout mu plnou možnost jejich uplatnění.“.

77. V § 78 odst. 1 větě první se zrušuje text „ , vyšetřovateli“.

78. V § 78 odst. 3 se zrušuje text „ , vyšetřovatel“.

79. V § 79 odst. 1 větě první se zrušuje text „ , vyšetřovatele“ a ve větě druhé se slova „Vyšetřovatel nebo policejní orgán“ nahrazují slovy „Policejní orgán“.

80. V § 79 odst. 3 se zrušují slova „vyšetřovatelem nebo“.

81. § 79a včetně nadpisu zní:

„§ 79a

Zajištění peněžních prostředků na účtu u banky

(1) Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že peněžní prostředky na účtu u banky jsou určeny ke spáchání trestného činu nebo k jeho spáchání byly

užity nebo jsou výnosem z trestné činnosti, může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán rozhodnout o zajištění peněžních prostředků na účtu. Policejní orgán k takovému rozhodnutí potřebuje předchozí souhlas státního zástupce. Předchozího souhlasu státního zástupce není třeba v naléhavých případech, které nesou odkladu. Policejní orgán je v takovém případě povinen do 48 hodin své rozhodnutí předložit státnímu zástupci, který s ním buď vysloví souhlas, nebo je zruší.

(2) Rozhodnutí podle odstavce 1 musí být doručeno bance, která vede účet, a poté, co banka zajištění provedla, i majiteli účtu. V rozhodnutí se uvede bankovní spojení, kterým se rozumí číslo účtu a kód banky, a dále peněžní částka v příslušné měně, na kterou se zajištění vztahuje. Nestanoví-li orgán činný v trestním řízení uvedený v odstavci 1 jinak, zakáže se okamžikem doručení rozhodnutí jakákoliv dispozice s peněžními prostředky, které se na účtu nacházejí, až do výše zajištění, s výjimkou výkonu rozhodnutí. Na úhradu pohledávek, které jsou předmětem výkonu soudního nebo správního rozhodnutí, se přednostně použijí peněžní prostředky nedotčené rozhodnutím o zajištění. S peněžními prostředky, na které se vztahuje rozhodnutí o zajištění, lze v rámci výkonu rozhodnutí nakládat jen po předchozím souhlasu soudece a v přípravném řízení státního zástupce; to neplatí, je-li výkon rozhodnutí prováděn k uspokojení pohledávky státu.

(3) Jestliže zajištění peněžních prostředků na účtu pro účely trestního řízení již není třeba nebo zajištění není třeba ve stanovené výši, orgán činný v trestním řízení uvedený v odstavci 1 zajištění zruší nebo je omezí. Policejní orgán k takovému rozhodnutí potřebuje předchozí souhlas státního zástupce. Rozhodnutí o zrušení nebo omezení zajištění je třeba doručit bance a majiteli účtu.

(4) Majitel účtu, jehož peněžní prostředky na účtu byly zajištěny, má právo kdykoliv žádat o zrušení nebo omezení zajištění. O takové žádosti musí státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu neodkladně rozhodnout. Byla-li žádost zamítnuta, může ji majitel účtu, neuvede-li v ní nové důvody, opakovat až po uplynutí čtrnácti dnů od právní moci rozhodnutí.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavců 1, 3 a 4 je přípustná stížnost.“.

82. Za § 79a se vkládají nové § 79b a 79c, které včetně nadpisu znějí:

„§ 79b

Z důvodů, pro které lze zajistit peněžní prostředky na účtu u banky, lze rozhodnout o zajištění peněžních prostředků na účtu u spořitelního a úvěrního družstva nebo jiných subjektů, které vedou účet pro jiné, blokaci peněžních prostředků penzijního připojištění se státním příspěvkem, blokaci čerpání fi-

nančního úvěru a blokaci finančního pronájmu. Na postup při rozhodování o zajištění a na zrušení nebo omezení zajištění se přiměřeně užije ustanovení § 79a.

§ 79c

Zajištění zaknihovaných cenných papírů

(1) Rozhodne-li předseda senátu nebo v přípravném řízení státní zástupce o zajištění zaknihovaných cenných papírů, Středisko cenných papírů, právnícká osoba oprávněná k vedení části evidence a k výkonu ostatních činností Střediska cenných papírů podle zvláštního zákona nebo Česká národní banka zřídí jejich majiteli zvláštní účet, na kterém tyto cenné papíry vede.

(2) V naléhavých případech, které nesnesou odkladu, může o zajištění zaknihovaných cenných papírů rozhodnout též policejní orgán. Do 48 hodin je povinen své rozhodnutí předložit státnímu zástupci, který s ním buď vysloví souhlas, nebo je zruší.

(3) Okamžikem doručení rozhodnutí o zajištění se zakazuje nakládání s cennými papíry, na které se zajištění vztahuje. Orgán činný v trestním řízení uvedený v odstavcích 1 a 2 může podle povahy a okolností trestného činu, pro který se vede trestní stíhání, v rozhodnutí stanovit, že v důsledku zajištění zaknihovaných cenných papírů nelze vykonávat i další práva.

(4) Na důvody rozhodnutí o zajištění zaknihovaných cenných papírů, na postup při rozhodování o zajištění a na zrušení nebo omezení zajištění se přiměřeně užije ustanovení § 79a.“

83. V § 80 odst. 3 věť první se zrušují čárka za slovem „zástupce“ a slovo „vyšetřovatel“.

84. V § 81 odst. 4 věť první se zrušují čárka za slovem „zástupce“ a slovo „vyšetřovatel“.

85. V § 83 odstavec 2 zní:

„(2) Na příkaz předsedy senátu nebo soudce vykoná domovní prohlídku policejní orgán.“

86. § 83a a 83b včetně nadpisů znějí:

„§ 83a

Příkaz k prohlídce jiných prostor a pozemků

(1) Nařídí prohlídku jiných prostor nebo pozemků je oprávněn předseda senátu, v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán. Policejní orgán k tomu potřebuje předchozí souhlas státního zástupce. Příkaz musí být vydán písemně a musí být odůvodněn. Doručí se uživateli dotčených prostor nebo pozemků, a nebyl-li zastížen při prohlídce, bezprostředně po odpadnutí překážky, která doručení brání.

(2) Prohlídku jiných prostor nebo pozemků provede orgán, který ji nařídil, nebo na jeho příkaz policejní orgán.

(3) Bez příkazu nebo souhlasu uvedeného v odstavci 1 může policejní orgán provést prohlídku jiných prostor nebo pozemků jen tehdy, jestliže příkazu nebo souhlasu nelze předem dosáhnout a věc nesnese odkladu, nebo v případě, že uživatel dotčených prostor nebo pozemků písemně prohlásí, že s prohlídkou souhlasí, a své prohlášení předá policejnímu orgánu. O tomto úkonu však musí bezprostředně uvědomit orgán, který je k vydání příkazu nebo souhlasu uvedenému v odstavci 1 oprávněn.

§ 83b

Příkaz k osobní prohlídce

(1) Nařídí osobní prohlídku je oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo s jeho souhlasem policejní orgán.

(2) Nevykoná-li osobní prohlídku orgán, který ji nařídil, vykoná ji na jeho příkaz policejní orgán.

(3) Osobní prohlídku vykonává vždy osoba stejného pohlaví.

(4) Bez příkazu nebo souhlasu uvedeného v odstavci 1 může policejní orgán vykonat osobní prohlídku jen tehdy, jestliže příkazu nebo souhlasu předem dosáhnout nelze a věc nesnese odkladu, anebo jestliže jde o osobu přistiženou při činu nebo o osobu, na kterou byl vydán příkaz k zatčení. Bez příkazu nebo souhlasu lze též provést osobní prohlídku v případech uvedených v § 82 odst. 4.“

87. V § 83c odst. 1 se slova „Vyšetřovatel nebo policejní orgán“ nahrazují slovy „Policejní orgán“.

88. V § 85b se slovo „rekognici“ nahrazuje slovy „rekognici, prověrku na místě“.

89. Nadpis oddílu pátého hlavy čtvrté zní: „Zadržetí a otevření zásilek, jejich záměna a sledování“.

90. § 86 včetně nadpisu zní:

„§ 86

Zadržetí zásilky

(1) Je-li k objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení v konkrétní věci nutno zjistit obsah nedoručených poštovních zásilek, jiných zásilek nebo telegramů, nařídí předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce, aby je pošta nebo osoba provádějící jejich přepravu vydaly jemu a v přípravném řízení buď státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu.

(2) Bez nařízení uvedeného v odstavci 1 může být přeprava zásilky pozdržena na příkaz policejního orgánu, pokud věc nesnese odkladu a nařízení nelze předem dosáhnout. Policejní orgán je povinen o pozdržení zásilky do 24 hodin vyrozumět státního zástupce. Neobdrží-li pošta nebo osoba provádějící dopravu zásilek v takovém případě do tří dnů nařízení

podle odstavce 1, nesmí dopravu zásilek dále zdržovat.“.

91. V § 87 odst. 1 se zrušují čárka za slovem „zástupce“ a slovo „vyšetřovatel“; současně se v odstavci 3 slova „provozovateli poštovních služeb“ nahrazují slovem „poště“.

92. V § 87a odst. 1 se za slova „psychotropní látky,“ vkládá text „prekursory,“ a zrušují se slova „vydané podle § 86 odst. 1,“.

93. Za § 87a se vkládají nové § 87b a 87c, které včetně nadpisů znějí:

„§ 87b

Sledovaná zásilka

(1) Státní zástupce může v přípravném řízení nařídit, aby zásilka, u níž je důvodné podezření, že obsahuje věci uvedené v § 87a, byla sledována, jestliže je to třeba k objasnění trestného činu nebo odhalení všech jeho pachatelů a zjištění potřebných skutečností jiným způsobem by bylo neúčinné nebo podstatně ztížené. Sledování zásilky provede podle pokynu státního zástupce policejní orgán; vůči osobám, které se sledovanou zásilkou nakládají, přitom neprovádí žádné úkony směřující k vydání nebo odnětí věci. O průběhu sledování zásilky se sepíše protokol a podle potřeby se pořídí též obrazový nebo jiný záznam.

(2) Bez příkazu podle odstavce 1 může policejní orgán zahájit sledování zásilky, jestliže věc nesnese odkladu a příkazu nelze předem dosáhnout. O tomto úkonu státního zástupce bez odkladu vyrozumí a postupuje dále podle jeho pokynu.

(3) V průběhu sledování zásilky může policejní orgán provádět nezbytná opatření k tomu, aby se s vědomím a pod kontrolou celních orgánů dostala zásilka věcí uvedených v § 87a odst. 1 nebo věcí je nahrazujících z území České republiky do ciziny nebo naopak, anebo z ciziny přes území České republiky do třetího státu.

(4) Sledování zásilky ukončí policejní orgán na příkaz státního zástupce, a je-li zřejmé, že nakládáním se zásilkou vzniká vážné nebezpečí života nebo zdraví, značné škody na majetku, anebo hrozí-li vážné nebezpečí, že takovou zásilku nebude možné dále sledovat, i bez takového příkazu. Podle potřeby současně s ukončením sledování zásilky učiní úkon směřující proti dalšímu držení věci, které tvoří obsah zásilky; to neplatí, jestliže sledovaná zásilka přechází státní hranici a v rámci mezinárodní spolupráce její sledování převezme příslušný orgán cizího státu.

§ 87c

Společné ustanovení

Zásilkou ve smyslu § 86 až 87c se rozumí předmět dopravovaný jakýmkoliv způsobem, ať již s využitím

pošty nebo jiné osoby, včetně dopravy skrytým způsobem.“.

94. V § 88 odst. 2 se věta čtvrtá zrušuje a poslední věta zní: „Odposlech a záznam telekomunikačního provozu provádí pro potřeby všech orgánů činných v trestním řízení Policie České republiky.“.

95. V § 88 odst. 4 poslední větě se slovo „současně“ zrušuje.

96. Za § 88 se vkládá nový § 88a, který zní:

„§ 88a

(1) Je-li k objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení třeba zjistit údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu, které jsou předmětem telekomunikačního tajemství anebo na něž se vztahuje ochrana osobních a zprostředkovacích dat, nařídí předseda senátu a v přípravném řízení soudce, aby je právnické nebo fyzické osoby, které vykonávají telekomunikační činnost, sdělily jemu a v přípravném řízení buď státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu. Příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu musí být vydán písemně a odůvodněn.

(2) Příkazu podle odstavce 1 není třeba, pokud k poskytnutí údajů dá souhlas uživatel telekomunikačního zařízení, ke kterému se mají údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu vztahovat.“.

97. V § 89 odstavec 2 zní:

„(2) Za důkaz může sloužit vše, co může přispět k objasnění věci, zejména výpovědi obviněného a svědků, znalecké posudky, věci a listiny důležité pro trestní řízení a ohledání. Každá ze stran může důkaz vyhledat, předložit nebo jeho provedení navrhnout. Skutečnost, že důkaz nevyhledal nebo nevyžádal orgán činný v trestním řízení, není důvodem k odmítnutí takového důkazu.“.

98. § 94 se zrušuje.

99. V § 101a věta první zní: „Neshledá-li policejní orgán důvod k sepsání protokolu o výsledku způsobem uvedeným v § 55 odst. 2, ačkoliv se jej svědek domáhá a uvádí konkrétní skutečnosti, které podle něj takový postup sepsání protokolu odůvodňují, policejní orgán věc předloží státnímu zástupci, aby přezkoumal správnost jeho postupu.“.

100. V § 102 se na konci odstavce 1 doplňují tyto věty: „Osoby, které byly takto přibrány, mohou navrhnout odložení úkonu na pozdější dobu a v průběhu provádění takového úkonu navrhnout jeho přerušování nebo ukončení, pokud by provedení úkonu nebo pokračování v něm mělo nepříznivý vliv na psychický stav vyslychané osoby. Nehrozí-li nebezpečí z prodlení, orgán činný v trestním řízení takovému návrhu vyhově.“.

101. V § 102 odst. 2 větě první se za slova „v § 211“ vkládají slova „odst. 1 a 2“.

102. § 103 zní:

„§ 103

Ustanovení § 93 odst. 1 a 2 a § 95 o výsledku obviněného se užije přiměřeně i na výslech svědka.“

103. § 104 včetně nadpisu zní:

„§ 104

Svědčečné

(1) Svědek má nárok na náhradu nutných výdajů podle zvláštního právního předpisu upravujícího cestovní náhrady a prokázaného ušlého výdělku (svědečné). Nárok zaniká, neuplatní-li jej svědek do tří dnů po svém výsledku nebo po tom, co mu bylo sděleno, že k výsledku nedojde; na to musí být svědek upozorněn.

(2) Nárok podle odstavce 1 má svědek nebo jiná osoba, s výjimkou podezřelého nebo obviněného, též tehdy, dostaví-li se na výzvu orgánu činného v trestním řízení k provedení jiného úkonu dokazování.

(3) Výši svědečného určí zpravidla ihned po uplatnění nároku na svědečné ten, kdo svědka nebo jinou osobu uvedenou v odstavci 2 předvolal, a v řízení před soudem předseda senátu.“

104. Za § 104 se vkládá nový oddíl třetí (§ 104a až 104e), který včetně nadpisu zní:

„Oddíl třetí

Některé zvláštní způsoby dokazování

§ 104a

Konfrontace

(1) Jestliže výpověď obviněného v závažných okolnostech nesouhlasí s výpovědí svědka nebo spoluobviněného, může být obviněný postaven svědkovi nebo spoluobviněnému tváří v tvář.

(2) Jestliže výpověď svědka nesouhlasí v závažných okolnostech s výpovědí obviněného nebo jiného svědka, může být svědek postaven obviněnému nebo jinému svědkovi tváří v tvář.

(3) Konfrontace se může provést až poté, kdy každá z osob, jež mají být konfrontovány, byla již dříve vyslechnuta a o její výpovědi byl sepsán protokol. Při konfrontaci se vyslychaná osoba vyzve, aby druhé osobě vypověděla v přímé řeči své tvrzení o okolnostech, v nichž výpovědi konfrontovaných osob nesouhlasí, popřípadě, aby uvedla další okolnosti, které s jejím tvrzením souvisejí a o kterých dosud nevypovídala. Osoby postavené tváří v tvář mohou si klást vzájemně otázky jen se souhlasem vyslychajícího.

(4) Pro konfrontaci jinak platí ustanovení o výpovědi obviněného a o svědcích.

(5) Osobu mladší než patnáct let lze postavit tváří v tvář jen zcela výjimečně, jestliže to je pro objasnění věci nezbytně nutné; v takovém případě se užije přiměřeně § 102. Tváří v tvář nelze postavit svědka, jehož totožnost se utajuje z důvodů uvedených v § 55 odst. 2.

(6) Je-li třeba po skončení konfrontace znovu vyslechnout konfrontované osoby, provede se jejich výslech odděleně.

(7) Konfrontace se zásadně provádí jen v řízení před soudem; před podáním obžaloby lze konfrontaci provést jen výjimečně, pokud lze očekávat, že její provedení výrazněji přispěje k objasnění věci a stejného cíle nelze dosáhnout jinými prostředky.

§ 104b

Rekognice

(1) Rekognice se koná, je-li pro trestní řízení důležité, aby podezřelý, obviněný nebo svědek znovu poznal osobu nebo věc a určil tím jejich totožnost. K provádění rekognice se vždy přibere alespoň jedna osoba, která není na věci zúčastněna.

(2) Podezřelý, obviněný nebo svědek, kteří mají poznat osobu nebo věc, se před rekognicí vyslechnou o okolnostech, za nichž osobu nebo věc vnímali, a o znacích nebo zvláštnostech, podle nichž by bylo možno osobu nebo věc poznat. Osoba nebo věc, která má být poznána, jim nesmí být před rekognicí ukázána.

(3) Má-li být poznána osoba, ukáže se podezřelému, obviněnému nebo svědkovi mezi nejméně třemi osobami, které se výrazně neodlišují. Osoba, která má být poznána, se vyzve, aby se zařadila na libovolné místo mezi ukazované osoby. Jestliže osoba má být poznána nikoliv podle svého vzezření, ale podle hlasu, umožní se jí, aby hovořila v libovolném pořadí mezi dalšími osobami s podobnými hlasovými vlastnostmi.

(4) Není-li možno ukázat osobu, která má být poznána, rekognice se provede podle fotografie, která se předloží podezřelému, obviněnému nebo svědkovi s obdobnými fotografiemi nejméně tří dalších osob. Tento postup nesmí bezprostředně předcházet rekognici ukázáním osoby.

(5) Má-li být poznána věc, ukáže se podezřelému, obviněnému nebo svědkovi ve skupině věcí pokud možno téhož druhu.

(6) Pro rekognici jinak platí ustanovení o výpovědi obviněného a svědka.

(7) Podle povahy věci lze rekognici provést tak, aby se poznávající osoba bezprostředně nesetkala s poznávanou osobou. Provádí-li se rekognice za účasti osoby mladší než patnáct let, užije se přiměřeně

§ 102. Rekognici za přítomnosti svědka, jehož totožnost se utajuje z důvodů uvedených v § 55 odst. 2, lze za podmínek utajení jeho podoby a osobních údajů provést, pokud je svědek poznávající osobou.

(8) Po provedení rekognice se podezřelý, obviněný nebo svědek vyslechnou znovu, je-li třeba odstranit rozpor mezi jejich výpovědí a výsledky rekognice.

§ 104c

Vyšetřovací pokus

(1) Vyšetřovací pokus se koná, mají-li být pozorování v uměle vytvořených nebo obměňovaných podmínkách prověřeny nebo upřesněny skutečnosti zjištěné v trestním řízení, popřípadě zjištěny nové skutečnosti důležité pro trestní řízení.

(2) K provedení vyšetřovacího pokusu se nepřistoupí, jestliže to je vzhledem k okolnostem případu nebo osobě podezřelého, obviněného, spoluobviněného, poškozeného nebo svědka nevhodné nebo lze-li účelu vyšetřovacího pokusu dosáhnout jinak.

(3) K vyšetřovacímu pokusu, který je prováděn v přípravném řízení, musí být přibrána alespoň jedna osoba, která není na věci zúčastněna, ledaže by nemožnost zajistit její přítomnost při vyšetřovacím pokusu zmařila jeho provedení. Je-li to potřebné vzhledem k povaze věci a ke skutečnostem, které dosud v trestním řízení vyšly najevo, přibere se k vyšetřovacímu pokusu znalec, popřípadě podezřelý, obviněný a svědek. Jejich účast při vyšetřovacím pokusu se řídí ustanoveními, která platí pro jejich výsledky. Zúčastní-li se vyšetřovacího pokusu osoba mladší než patnáct let, užije se přiměřeně § 102.

(4) K úkonům, které souvisejí s vyšetřovacím pokusem, nesmí být podezřelý, obviněný, poškozený nebo svědek, který má právo odeprít výpověď, žádným způsobem donucován.

§ 104d

Rekonstrukce

(1) Rekonstrukce se koná, má-li být obnovením situace a okolnosti, za kterých byl trestný čin spáchán nebo které k němu mají podstatný vztah, prověřena výpověď podezřelého, obviněného, spoluobviněného, poškozeného nebo svědka, jestliže jiné důkazy provedené v trestním řízení nepostačují k objasnění věci.

(2) Na postup při rekonstrukci se přiměřeně užijí ustanovení o vyšetřovacím pokusu.

§ 104e

Prověrka na místě

(1) Prověrka na místě se koná, je-li zapotřebí za osobní přítomnosti podezřelého, obviněného nebo svědka doplnit nebo upřesnit údaje důležité pro trestní řízení, které se vztahují k určitému místu.

(2) Na postup při prověrce na místě se přiměřeně užijí ustanovení o vyšetřovacím pokusu.“

Dosavadní oddíly třetí až pátý se označují jako oddíly čtvrtý až šestý.

105. § 105 zní:

„§ 105

(1) Je-li k objasnění skutečnosti důležité pro trestní řízení třeba odborných znalostí, vyžádá orgán činný v trestním řízení odborné vyjádření. Jestliže pro složitost posuzované otázky takový postup není postačující, přibere orgán činný v trestním řízení a v řízení před soudem předseda senátu znalce. O přibrání znalce se vyrozumí obviněný a v řízení před soudem též státní zástupce. Jiná osoba se o přibrání znalce vyrozumí, pokud je k podání znaleckého posudku třeba, aby tato osoba něco konala nebo strpěla.

(2) Při výběru osoby, která má být jako znalec přibrána, je třeba přihlížet k důvodům, pro které podle zvláštního zákona je znalec z podání znaleckého posudku vyloučen. Při vyžadování odborného vyjádření orgán činný v trestním řízení zváží, zda osoba, od níž odborné vyjádření vyžaduje, s ohledem na svůj poměr k obviněnému, jiným osobám zúčastněným na trestním řízení nebo poměr k věci není podjatá.

(3) Proti osobě znalce lze vznést námitky z důvodů, které stanoví zvláštní zákon. Vedle toho lze vznést námitky proti odbornému zaměření znalce nebo proti formulaci otázek položených znalci. V přípravném řízení důvodnost takových námitek posoudí státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu soudu, před kterým se v době oznámení námitek vede řízení; jsou-li námitky uplatněny v rámci opravného prostředku, posoudí je orgán, kterému přísluší o opravném prostředku rozhodnout. Vyhoví-li tento orgán námitkám a důvody pro vyžádání znaleckého posudku trvají, učiní opatření k vyžádání znaleckého posudku buď jiným znalcem nebo podle jinak formulovaných otázek; v opačném případě oznámí osobě, která námitky vznesla, že neshledal k takovému postupu důvody. Stanovisko k námitkám uplatněným v rámci opravného prostředku zpravidla tvoří součást odůvodnění rozhodnutí o takovém opravném prostředku.

(4) Jestliže jde o objasnění skutečnosti zvláště důležité, je třeba přibrat znalce dva. Dva znalce je třeba přibrat vždy, jde-li o prohlídku a pitvu mrtvol (§ 115). K prohlídce a pitvě mrtvol nesmí být přibrán jako znalec ten lékař, který zemřelého ošetřoval pro nemoc, která smrti bezprostředně předcházela.

(5) O odborné vyjádření podle odstavce 1 lze požádat i osobu, která je podle zvláštního zákona zapsána v seznamu znalců, a fyzickou nebo právnickou osobu, která má potřebné odborné předpoklady. Státní orgán předloží orgánům činným v trestním řízení odborné vyjádření vždy bez úplaty.“

106. V § 107 odst. 1 se za předposlední větu vkládá tato věta: „V odůvodněných případech se znalci umožní, aby se zúčastnil provedení i jiného úkonu trestního řízení, pokud takový úkon má význam pro vypracování znaleckého posudku.“.

107. V § 107 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Znalec přibraný k podání znaleckého posudku o příčině smrti nebo o zdravotním stavu zemřelé osoby je oprávněn vyžadovat zdravotnickou dokumentaci týkající se takové osoby; v ostatních případech může zdravotnickou dokumentaci vyžadovat za podmínek stanovených zvláštním zákonem.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

108. V § 108 odst. 3 se slovo „vyšetřovatel“ nahrazuje slovy „policejní orgán“.

109. § 110 včetně nadpisu zní:

„§ 110
Posudek ústavu

(1) Ve výjimečných, zvláště obtížných případech, vyžadujících zvláštního vědeckého posouzení, může policejní orgán nebo státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu přibrat státní orgán, vědecký ústav, vysokou školu nebo instituci specializovanou na znaleckou činnost k podání znaleckého posudku nebo přezkoumání posudku podaného znalcem.

(2) Ten, kdo byl přibrán k podání znaleckého posudku nebo k přezkoumání posudku podaného znalcem podle odstavce 1, podá posudek písemně. V něm označí osobu nebo osoby, které posudek vypracovaly a mohou být v případě potřeby jako znalci vyslechnuty; pokud bylo třeba přibrat znalce dva (§ 105 odst. 4), uvede nejméně dvě takové osoby.

(3) Při výběru osob uvedených v odstavci 2 je třeba přihlížet k důvodům, pro které podle zvláštního zákona je znalec z podání znaleckého posudku vyloučen.

(4) Ustanovení § 105 odst. 3 se při vyžadování posudku ústavu užije obdobně.“.

110. Za § 110 se vkládá nový § 110a, který zní:

„§ 110a

Jestliže znalecký posudek předložený stranou má všechny zákonem požadované náležitosti a obsahuje doložku znalce o tom, že si je vědom následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku, postupuje se při provádění tohoto důkazu stejně, jako by se jednalo o znalecký posudek vyžádaný orgánem činným v trestním řízení. Orgán činný v trestním řízení umožní znalci, kterého některá ze stran požádala o znalecký posudek, nahlédnout do spisu nebo mu jinak umožní

seznámit se s informacemi potřebnými pro vypracování znaleckého posudku.“.

111. V § 111 odstavec 2 zní:

„(2) Výši znaleckého určí ten, kdo znalce přibral, a v řízení před soudem předseda senátu bez zbytečného odkladu, nejpozději do dvou měsíců od vyúčtování znaleckého. Nesouhlasí-li ten, kdo znalce přibral, s výši vyúčtovaného znaleckého, rozhodne usnesením. Proti usnesení je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“.

112. V § 111 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Znalečné je třeba uhradit bez zbytečného odkladu po jeho přiznání, nejpozději do 30 dnů.“.

113. V § 114 se na konci odstavce 2 doplňuje tato věta: „Odběr biologického materiálu, který není spojen se zásahem do tělesné integrity osoby, jíž se takový úkon týká, může provést i tato osoba nebo s jejím souhlasem orgán činný v trestním řízení.“.

114. V § 115 odstavec 1 zní:

„(1) Vznikne-li podezření, že smrt člověka byla způsobena trestným činem, musí být mrtvola prohlédnuta a pitvána. Pohřbít mrtvolu lze v takových případech jen se souhlasem státního zástupce. O tom rozhodne státní zástupce s největším urychlením.“.

115. V § 116 odst. 1 se slova „přiberou se k tomu vždy dva znalci“ nahrazují slovy „přibere se k tomu vždy znalec“.

116. V § 116 odst. 3 se slova „Shledají-li znalci“ nahrazují slovy „Shledá-li znalec“.

117. V § 119 odst. 2 se zrušují čárka za slovem „zástupce“ a slovo „vyšetřovatel“.

118. V § 121 písm. a) se číslice „2“ nahrazuje číslicí „3“.

119. V § 122 odst. 1 větě první se slova „a to případě s poukazem na přijatou záruku“ nahrazují slovy „a jde-li o podmíněné upuštění od potrestání s dohledem, též výrok o stanovení zkušební doby a jejím trvání“ a za větu první se vkládá nová věta, která zní: „Byl-li nad pachatelem vysloven dohled, musí být z výroku rozsudku zřejmé, zda dohled má být vykonáván v rozsahu stanoveném trestním zákonem nebo zda jsou vedle něj pachateli ukládány další přiměřená omezení nebo povinnosti.“.

120. V § 125 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňují se odstavce 2 a 3, které znějí:

„(2) V poučení o odvolání, které musí být obsaženo v každém rozsudku soudu prvního stupně, se uvede lhůta, ve které musí být podáno (§ 248 odst. 1), označení soudu, ke kterému má být odvolání podáno (§ 251), označení soudu, který o podaném odvolání bude rozhodovat (§ 252), rozsah, v kterém mohou roz-

sudek napadat oprávněné osoby (§ 246), a vymezení nutného obsahu odvolání (§ 249).

(3) V poučení o dovolání, které musí být obsaženo v každém rozhodnutí soudu ve věci samé učiněném v druhém stupni, se uvedou oprávněné osoby, včetně nutnosti, aby dovolání obviněného bylo podáno prostřednictvím obhájce (§ 265d), lhůta k podání dovolání, označení soudu, ke kterému má být dovolání podáno (§ 265e), označení soudu, který o podaném dovolání bude rozhodovat, a vymezení nutného obsahu dovolání (§ 265f).“.

121. V § 126 se zrušuje písmeno f); dosavadní písmena g), h) a ch) se označují jako písmena f), g) a h).

122. V § 129 odstavec 2 zní:

„(2) Jestliže nebyl rozsudek písemně vyhotoven již v poradě, předseda senátu nebo jím pověřený soudce, který byl členem senátu, jej vyhotoví a předá k doručení

- a) v řízení před okresními soudy a krajskými soudy jako soudy druhého stupně ve vazebních věcech do pěti pracovních dnů a v ostatních věcech do deseti pracovních dnů,
- b) v řízení před krajskými soudy jako soudy prvního stupně, vrchními soudy a před Nejvyšším soudem ve vazebních věcech do deseti pracovních dnů a v ostatních věcech do dvaceti pracovních dnů.

Výjimky z těchto lhůt povoluje na žádost předsedy senátu nebo soudce vyhotovujícího rozsudek ze závažných důvodů, zejména s ohledem na rozsáhlost a složitost věci, v jednotlivých věcech předseda soudu. Prodlouží-li lhůtu o více jak dalších dvacet pracovních dnů, písemně zdůvodní, proč nebylo možné stanovit lhůtu kratší. Jinak postupuje podle odstavce 3.“.

123. V § 130 se zrušuje odstavec 4.

124. V § 141 odst. 2 věta první se zrušují slova „vyšetřovatele nebo“.

125. V § 141 odstavec 3 zní:

„(3) Proti usnesení nejvyššího státního zástupce lze podat stížnost pouze tehdy, jestliže podle zákona o stížnosti přísluší rozhodnout soudu. O stížnosti v těchto případech rozhoduje Nejvyšší soud. O stížnosti proti usnesení státního zástupce Nejvyššího státního zastupitelství rozhoduje nejvyšší státní zástupce.“.

126. V § 146 odst. 1 věta druhá zní: „Jde-li o usnesení policejního orgánu, které bylo vydáno s předchozím souhlasem státního zástupce nebo na jeho pokyn, může policejní orgán sám stížnosti vyhovět jen s předchozím souhlasem státního zástupce.“.

127. V § 146 odst. 2 písm. a) se zrušují slova „vyšetřovatel nebo“.

128. V § 146 se na konci odstavce 2 písm. c) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno d), které zní:

„d) státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství nejvyššímu státnímu zástupci.“.

129. § 146a včetně nadpisu zní:

„§ 146a

Rozhodování o stížnosti
proti rozhodnutím o zajištění osob a majetku

(1) O stížnosti proti rozhodnutí, kterým státní zástupce

- a) rozhodl o dalším trvání vazby (§ 73b odst. 2),
- b) zajistil peněžní prostředky na účtu u banky, nebo u spořitelního a úvěrního družstva nebo jiné instituce, která vede účet pro jiného, rozhodl o blokaci peněžních prostředků penzijního připojištění se státním příspěvkem, blokaci čerpání finančního úvěru a blokaci finančního pronájmu, rozhodl o omezení takového zajištění nebo blokace, nebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění nebo blokace (§ 79a odst. 1, 3, 4 a § 79b),
- c) zajistil zaknihované cenné papíry, rozhodl o omezení takového zajištění nebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení zajištění zaknihovaných cenných papírů (§ 79c odst. 4),
- d) zajistil majetek obviněného k zajištění nároku poškozeného (§ 47), nebo
- e) zajistil majetek obviněného (§ 347),

rozhoduje zpravidla do pěti dnů po uplynutí lhůty k podání stížnosti všem oprávněným osobám soud, v jehož obvodu je činný státní zástupce, který napadené rozhodnutí vydal.

(2) O stížnosti proti rozhodnutí policejního orgánu podle § 79a odst. 1 a 3, § 79b nebo § 79c odst. 4 rozhoduje ve lhůtě uvedené v odstavci 1 soud, v jehož obvodu je činný státní zástupce, který ve věci vykonává dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení. Věc předkládá soudu k rozhodnutí státní zástupce.“.

130. V § 151 se na konci odstavce 2 doplňuje tato věta: „Nárok je třeba uplatnit do jednoho roku ode dne, kdy se obhájce dozvěděl, že povinnost obhajovat skončila, jinak nárok zaniká.“.

131. V § 151 odst. 3 věta první zní: „O výši odměny a náhradě hotových výdajů rozhodne na návrh obhájce orgán činný v trestním řízení, který vedl řízení v době, kdy obhájci povinnost obhajovat skončila, a to bez zbytečného odkladu, nejpozději do dvou měsíců od podání návrhu.“.

132. V § 151 se doplňují odstavce 5 a 6, které znějí:

„(5) Odměnu a náhradu hotových výdajů je třeba

uhradit bez zbytečného odkladu po jejich přiznání, nejpozději do 30 dnů.

(6) Ustanovení odstavců 2 až 5 se přiměřeně užijí na rozhodování o výši odměny a náhradě hotových výdajů ustanoveného zmocněnce poškozeného.“.

133. Za § 151 se vkládá nový § 151a, který zní:

„§ 151a

(1) Obviněný, který má nárok na bezplatnou obhajobu nebo na obhajobu za sníženou odměnu, a poškozený, který má nárok na ustanovení zmocněnce, mohou žádat, aby předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce rozhodl o tom, že stát ponese náklady na znalecký posudek, který obviněný nebo poškozený vyžádá. Žádosti nelze vyhovět, jestliže takový důkaz není pro objasnění věci zřejmě potřebný nebo stejný úkon k prokázání téže skutečnosti již vyžádal orgán činný v trestním řízení.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost.“.

134. V § 153 odst. 1 větě první se za slovo „bezvýsledně“ vkládají slova „dovolání nebo“.

135. § 155 zní:

„§ 155

(1) O povinnosti odsouzeného k náhradě nákladů spojených s výkonem vazby a o povinnosti k náhradě odměny a hotových výdajů uhrazených ustanovenému obhájci státem [§ 152 odst. 1 písm. a), b)] rozhodne po právní moci rozsudku předseda senátu soudu prvního stupně.

(2) O povinnosti odsouzeného nahradit poškozenému náklady potřebné k účelnému uplatnění nároku na náhradu škody v trestním řízení a o jejich výši rozhodne po právní moci rozsudku na návrh poškozeného předseda senátu soudu prvního stupně; nárok je třeba uplatnit do jednoho roku od právní moci odsuzujícího rozsudku, jinak zaniká.

(3) O povinnosti odsouzeného hradit státu náklady vzniklé ustanovením zmocněnce poškozenému a o jejich výši rozhodne po právní moci rozsudku předseda senátu soudu prvního stupně i bez návrhu.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 3 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“.

136. Část druhá (§ 157 až 179f) včetně nadpisu zní:

**„ČÁST DRUHÁ
PŘÍPRAVNÉ ŘÍZENÍ**

§ 157

Obecné ustanovení

(1) Státní zástupce a policejní orgán jsou povinni

organizovat svou činnost tak, aby účinně přispívali k včasnosti a důvodnosti trestního stíhání.

(2) Státní zástupce může uložit policejnímu orgánu provedení takových úkonů, které je tento orgán oprávněn provést a jichž je třeba k objasnění věci nebo ke zjištění pachatele. K prověření skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, je státní zástupce dále oprávněn:

- a) vyžadovat od policejního orgánu spisy, včetně spisů, v nichž nebylo zahájeno trestní řízení, dokumenty, materiály a zprávy o postupu při prověřování oznámení,
- b) odejmout kteroukoliv věc policejnímu orgánu a učinit opatření, aby věc byla přikázána jinému policejnímu orgánu,
- c) dočasně odložit zahájení trestního stíhání.

(3) V závažných a skutkově složitých věcech může státní zástupce nebo policejní orgán využít odborné pomoci konzultanta, který má znalost ze speciálního oboru. O návrh na výběr určité osoby jako konzultanta může též požádat správní úřad, jiný orgán, vědeckou nebo výzkumnou instituci. O přibrání konzultanta sepíše státní zástupce nebo policejní orgán úřední záznam. Se souhlasem státního zástupce nebo policejního orgánu může konzultant v rozsahu nezbytném pro výkon jeho funkce nahlížet do spisu a být přítomen při provádění úkonů trestního řízení. Do provádění úkonů však nesmí zasahovat. O všech skutečnostech, o nichž se konzultant v průběhu trestního řízení dozvěděl, je povinen zachovávat mlčenlivost. Na vyloučení konzultanta se přiměřeně užijí zvláštní předpisy o znalcích a tlumočnících. Účast konzultanta nezabavuje státního zástupce a policejní orgán odpovědnosti za zákonný průběh trestního řízení.

§ 157a

**Žádost o přezkoumání
postupu policejního orgánu
a státního zástupce**

(1) Ten, proti němuž se trestní řízení vede, a poškozený mají právo kdykoliv v průběhu přípravného řízení žádat státního zástupce, aby byly odstraněny průtahy v řízení nebo závady v postupu policejního orgánu. Tato žádost není vázána lhůtou. Žádost je nutno státnímu zástupci ihned předložit a státní zástupce ji musí neprodleně vyřídit. O výsledku přezkoumání musí být žadatel vyrozuměn.

(2) Žádost o odstranění průtahů v řízení nebo závad v postupu státního zástupce vyřizuje státní zástupce bezprostředně vyššího státního zastupitelství.

HLAVA DEVÁTÁ

POSTUP PŘED ZAHÁJENÍM TRESTNÍHO
STÍHÁNÍ

§ 158

(1) Policejní orgán je povinen na základě vlastních poznatků, trestních oznámení i podnětů jiných osob a orgánů, na jejichž podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřující ke zjištění jeho pachatele; je povinen činit též nezbytná opatření k předcházení trestné činnosti.

(2) Oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, je povinen přijímat státní zástupce a policejní orgán. Přitom je povinen oznamovatele poučit o odpovědnosti za vědomě nepravdivé údaje, a pokud o to oznamovatel požádá, do jednoho měsíce od oznámení jej vyrozumět o učiněných opatřeních.

(3) O zahájení úkonů trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, sepíše policejní orgán neprodleně záznam, ve kterém uvede skutkové okolnosti, pro které řízení zahajuje, a způsob, jakým se o nich dověděl. Opis záznamu zašle do 48 hodin od zahájení trestního řízení státnímu zástupci. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, policejní orgán záznam sepíše po provedení potřebných neodkladných a neopakovatelných úkonů. K objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, opatřuje policejní orgán potřebné podklady a nezbytná vysvětlení a zajišťuje stopy trestného činu. V rámci toho je oprávněn, kromě úkonů uvedených v této hlavě, zejména

- a) vyžadovat vysvětlení od fyzických a právnických osob a státních orgánů,
- b) vyžadovat odborné vyjádření od příslušných orgánů, a je-li toho pro posouzení věci třeba, též znalecké posudky,
- c) obstarávat potřebné podklady, zejména spisy a jiné písemné materiály,
- d) provádět ohledání věci a místa činu,
- e) vyžadovat za podmínek uvedených v § 114 provedení zkoušky krve nebo jiného podobného úkonu, včetně odběru potřebného biologického materiálu,
- f) pořizovat zvukové a obrazové záznamy osob, snímat daktyloskopické otisky, provádět osobou téhož pohlaví nebo lékařem prohlídku těla a jeho zevní měření, jestliže je to nutné ke zjištění totožnosti osoby nebo ke zjištění a zachycení stop nebo následků činu,
- g) za podmínek stanovených v § 76 zadržet podezřelou osobu,

h) za podmínek stanovených v § 78 až 81 činit rozhodnutí a opatření v těchto ustanoveních naznačená,

i) způsobem uvedeným v hlavě čtvrté provádět neodkladné nebo neopakovatelné úkony, pokud podle tohoto zákona jejich provedení nepatří do výlučné pravomoci jiného orgánu činného v trestním řízení.

(4) Při podání vysvětlení má každý právo na právní pomoc advokáta. Je-li vysvětlení požadováno od nezletilého, je třeba o úkonu předem vyrozumět jeho zákonného zástupce; to neplatí, jestliže provedení úkonu nelze odložit a vyrozumění zákonného zástupce nelze zajistit.

(5) O obsahu vysvětlení, která nemají povahu neodkladného nebo neopakovatelného úkonu, se sepíše úřední záznam. Úřední záznam slouží státnímu zástupci a obviněnému ke zvážení návrhu, aby osoba, která takové vysvětlení podala, byla vyslechnuta jako svědek, a soudu k úvaze, zda takový důkaz provede. Nestanoví-li tento zákon jinak, úřední záznam nelze v řízení před soudem použít jako důkaz. Je-li ten, kdo podal vysvětlení, později vyslýchán jako svědek nebo jako obviněný, nemůže mu být záznam přečten, nebo jinak konstatován jeho obsah.

(6) Policejní orgán je oprávněn vyzvat osobu, aby se dostavila k podání vysvětlení ve stanovené době na určené místo; v řízení o zvláště závažném trestném činu je osoba povinna výzvě vyhovět ihned. Jestliže se osoba, která byla řádně vyzvána k podání vysvětlení, bez dostatečné omluvy nedostaví, může být předvedena. Na to a na jiné následky nedostavení (§ 66) musí být taková osoba upozorněna.

(7) Vysvětlení podle odstavce 3 nesmí být požadováno od toho, kdo by jím porušil státem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byl této povinnosti zproštěn příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má. Osoba podávající vysvětlení, s výjimkou podezřelého, je povinna vypovídat pravdu a nic nezamlčet; vysvětlení může odepřít, pokud by jím způsobila nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám uvedeným v § 100 odst. 2; o tom je třeba osobu, od níž je požadováno vysvětlení, předem poučit. Nasvědčují-li zjištěné okolnosti tomu, že osobě podávající vysvětlení bude třeba jako svědkovi poskytnout ochranu, je třeba při sepisování úředního záznamu postupovat podle § 55 odst. 2.

(8) Má-li výpověď osoby povahu neodkladného nebo neopakovatelného úkonu, policejní orgán ji vyslechne jako svědka za podmínek uvedených v § 158a. Jako svědky vyslechne i další osoby uvedené v § 164 odst. 1, jestliže lze předpokládat, že další prověřování trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání bude trvat delší dobu, zejména proto, že nebyla zjištěna osoba, u níž je dostatečně odůvodněn závěr, že trestný čin spáchala, a v důsledku toho hrozí ztráta

důkazní hodnoty výpovědi; pokud výsledky těchto osob nebyly po zahájení trestního stíhání provedeny znova podle § 164 odst. 4, nelze protokoly o jejich výsledku v hlavním líčení číst podle § 211 a lze je pouze předstříhat podle § 212.

(9) Kdo se dostaví na výzvu k podání vysvětlení, má nárok na náhradu nutných výdajů podle zvláštního právního předpisu upravujícího cestovní náhrady a prokázaného ušlého výdělku za stejných podmínek jako svědek. Nárok nemá ten, kdo byl vyzván k dostavení se pro své protiprávní jednání.

(10) Provádí-li opatření nebo úkony podle předchozích odstavců jiný policejní orgán než útvar Policie České republiky, vyrozumí o předmětu šetření neprodleně útvar Policie České republiky, který by jinak byl příslušný k řízení. Vznikne-li mezi útvarem Policie České republiky a jiným policejním orgánem spor o příslušnost, předloží věc k posouzení státnímu zástupci. Jeho stanovisko je závazné.

§ 158a

Je-li při prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a zjišťování jeho pachatele třeba provést neodkladný nebo neopakovatelný úkon spočívající ve výslechu svědka nebo v rekognici, provede se na návrh státního zástupce takový úkon za účasti soudce; soudce v takovém případě odpovídá za zákonnost provedení úkonu a k tomu cíli může do průběhu úkonu zasahovat. Soudci však nepřisluší přezkoumávat závěr státního zástupce o tom, že úkon je podle zákona neodkladný nebo neopakovatelný.

Operativně pátrací prostředky a podmínky jejich použití

§ 158b

(1) Není-li dále stanoveno jinak, je policejní orgán, pokud k tomu byl pověřen příslušným ministrem, jde-li o útvar Policie České republiky, policejním prezidentem, a jde-li o útvar Bezpečnostní informační služby, jejím ředitelem, oprávněn v řízení o úmyslném trestném činu používat operativně pátrací prostředky, kterými se rozumí

- a) předstíraný převod,
- b) sledování osob a věcí,
- c) použití agenta.

(2) Používání operativně pátracích prostředků nesmí sledovat jiný zájem než získání skutečností důležitých pro trestní řízení. Tyto prostředky je možné použít jen tehdy, nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo. Práva a svobody osob lze omezit jen v míře nezbytně nutné.

(3) Zvukové, obrazové a jiné záznamy získané při použití operativně pátracích prostředků způsobem od-

povídajícím ustanovením tohoto zákona lze použít jako důkaz.

§ 158c

Předstíraný převod

(1) Předstíraným převodem se rozumí předstírání koupě, prodeje nebo jiného způsobu převodu předmětu plnění včetně převodu věci,

- a) k jejímuž držení je třeba zvláštního povolení,
- b) jejíž držení je nepřípustné,
- c) která pochází z trestného činu, nebo
- d) která je určena ke spáchání trestného činu.

(2) Předstíraný převod lze uskutečnit pouze na základě písemného povolení státního zástupce.

(3) Nesnese-li věc odkladu, lze předstíraný převod provést i bez povolení. Policejní orgán je však povinen o povolení bezodkladně dodatečně požádat, a pokud je do 48 hodin neobdrží, je povinen provádění předstíraného převodu ukončit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

(4) O předstíraném převodu sepíše policejní orgán záznam, který do 48 hodin doručí státnímu zástupci.

§ 158d

Sledování osob a věcí

(1) Sledováním osob a věcí (dále jen „sledování“) se rozumí získávání poznatků o osobách a věcech prováděné utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky. Pokud policejní orgán při sledování zjistí, že obviněný komunikuje se svým obhájcem, je povinen záznam s obsahem této komunikace zničit a poznatky, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

(2) Sledování, při kterém mají být pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy, lze uskutečnit pouze na základě písemného povolení státního zástupce.

(3) Pokud má být sledováním zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství nebo zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků, lze je uskutečnit jen na základě předchozího povolení soudce. Při vstupu do obydlí nesmějí být provedeny žádné jiné úkony než takové, které směřují k umístění technických prostředků.

(4) Povolení podle odstavců 2 a 3 lze vydat jen na základě písemné žádosti. Žádost musí být odůvodněna podezřením na konkrétní trestnou činnost a, jsou-li známy, též údaji o osobách či věcech, které mají být sledovány. V povolení musí být stanovena doba, po kterou bude sledování prováděno a která nesmí být delší než šest měsíců. Tuto dobu může ten, kdo sledo-

vání povolil, na základě nové žádosti písemně prodloužit vždy na dobu nejvýše šesti měsíců.

(5) Nesnese-li věc odkladu a nejde-li o případy uvedené v odstavci 3, lze sledování zahájit i bez povolení. Policejní orgán je však povinen o povolení bezodkladně dodatečně požádat, a pokud je do 48 hodin neobdrží, je povinen sledování ukončit, případný záznam zničit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

(6) Bez splnění podmínek podle odstavců 2 a 3 lze sledování provést, pokud s tím výslovně souhlasí ten, do jehož práv a svobod má být sledováním zasahováno. Je-li takový souhlas dodatečně odvolán, sledování se neprodlouží.

(7) Má-li být záznam pořízený při sledování použit jako důkaz, je třeba k němu připojit protokol s náležitostmi uvedenými v § 55 a 55a.

(8) Pokud nebyly při sledování zjištěny skutečnosti důležité pro trestní řízení, je nutno záznamy předepsaným způsobem zničit.

(9) Provozovatelé telekomunikační činnosti, jejich zaměstnanci a jiné osoby, které se na provozování telekomunikační činnosti podílejí, jakož i pošta nebo osoba provádějící dopravu zásilek jsou povinny bezúplatně poskytovat policejnímu orgánu provádějícímu sledování podle jeho pokynů nezbytnou součinnost. Přitom se nelze dovolávat povinnosti mlčenlivosti stanovené zvláštními zákony.

(10) V jiné trestní věci, než je ta, v níž bylo sledování za podmínek uvedených v odstavci 2 provedeno, lze záznam pořízený při sledování a připojený protokol použít jako důkaz jen tehdy, je-li i v této věci vedeno řízení o úmyslném trestném činu nebo souhlasí-li s tím osoba, do jejíž práv a svobod bylo sledováním zasahováno.

§ 158e

Použití agenta

(1) Je-li vedeno trestní řízení pro zvláště závažný úmyslný trestný čin, pro trestný čin spáchaný ve prospěch zločinného spolčení nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, je policejní orgán, pokud jím je útvar Policie České republiky, oprávněn použít agenta.

(2) Agentem je příslušník Policie České republiky plnící úkoly uložené mu řídicím policejním orgánem, vystupující zpravidla se zastíráním skutečného účelu své činnosti. Je-li to k použití agenta, jeho přípravě nebo k jeho ochraně nutné, je k zastírání jeho totožnosti možné

- a) vytvořit legendu o jiné osobní existenci a osobní údaje vyplývající z této legendy zavést do infor-

mačních systémů provozovaných podle zvláštních zákonů,

- b) provádět hospodářské činnosti, k jejichž vykonávání je třeba zvláštní oprávnění, povolení či registrace,
- c) zastírat příslušnost k Policii České republiky.

(3) Orgány veřejné správy jsou povinny poskytnout Policii České republiky bez odkladu potřebnou součinnost při plnění oprávnění uvedených pod písmeny a) až c).

(4) Použití agenta povoluje na návrh státního zástupce vrchního státního zastupitelství soudce vrchního soudu, v jehož obvodu je státní zástupce, podávající návrh, činný. V povolení musí být uveden účel použití a doba, po kterou bude agent použit, a údaje umožňující identifikaci agenta. Na základě nového návrhu, obsahujícího vyhodnocení dosavadní činnosti agenta, lze dobu povolení prodloužit, a to i opakovaně.

(5) Ke sledování osob a věcí v rozsahu uvedeném v § 158d odst. 2 agent nepotřebuje další povolení.

(6) Agent je povinen při své činnosti volit takové prostředky, které jsou způsobilé ke splnění jeho služebního úkolu a jimiž není jiným osobám způsobována újma na jejich právech. Jiné povinnosti podle zvláštního zákona upravujícího postavení příslušníků Policie České republiky nemá.

(7) Státní zástupce je povinen od příslušného policejního orgánu vyžadovat údaje potřebné pro posouzení, zda trvají důvody pro použití agenta a zda je jeho činnost v souladu se zákonem. Tyto údaje je povinen pravidelně, nejméně jednou za tři měsíce, posuzovat, a pominou-li důvody pro použití agenta, dá policejnímu orgánu pokyn k bezodkladnému ukončení činnosti agenta. Policejní orgán je povinen předložit státnímu zástupci záznam o výsledku použití agenta.

(8) Agent může plnit své úkoly i na území jiného státu. O jeho vyslání do zahraničí po předchozím souhlasu příslušných orgánů státu, na jehož území má působit, a na základě povolení soudce uvedeného v odstavci 4 rozhoduje policejní prezident, pokud nestanoví vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, jinak; v ostatním platí ustanovení odstavců 1 až 7.

§ 158f

Objeví-li se důvod pro použití operativně pátracích prostředků až po zahájení trestního stíhání, postupuje se podle § 158b až 158e; po podání obžaloby o jejich použití rozhoduje předseda senátu soudu prvního stupně i bez návrhu státního zástupce.

Skončení prověřování

§ 159

(1) Policejní orgán je povinen prověřit skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchan trestný čin,

- a) do dvou měsíců od jejich přijetí, jde-li o věc patřící do příslušnosti samosoudce, v níž se nekoná zkrácené přípravné řízení,
- b) do tří měsíců, jde-li o jinou věc patřící do příslušnosti okresního soudu, a
- c) do šesti měsíců, jde-li o věc patřící v prvním stupni do příslušnosti krajského soudu.

(2) Pokud nebylo oznámení nebo jiný podnět ve lhůtách uvedených v odstavci 1 prověřeno, policejní orgán státnímu zástupci písemně zdůvodní, proč bylo možné v zákonem stanovené lhůtě prověřování skončit, jaké úkony je třeba ještě provést a po jakou dobu bude prověřování pokračovat. Státní zástupce může pokynem policejnímu orgánu jednak změnit výčet úkonů, které mají být ještě provedeny, jednak stanovit odlišně lhůtu, po kterou má prověřování ještě trvat.

(3) Neskončí-li policejní orgán prověřování ve lhůtě prodloužené podle odstavce 2, předloží státnímu zástupci s odůvodněným návrhem na její prodloužení. Státní zástupce postupuje obdobně, jak je uvedeno v odstavci 2.

§ 159a

Odložení nebo jiné vyřízení věci

(1) Nejde-li ve věci o podezření z trestného činu, státní zástupce nebo policejní orgán věc odloží usnesením, jestliže není na místě vyřídit věc jinak. Takovým vyřízením může být zejména

- a) odevzdání věci příslušnému orgánu k projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, nebo
- b) odevzdání věci jinému orgánu ke kázeňskému nebo kárnému projednání.

(2) Státní zástupce nebo policejní orgán před zahájením trestního stíhání odloží usnesením věc, je-li trestní stíhání nepřijatelné podle § 11 odst. 1.

(3) Státní zástupce nebo policejní orgán může před zahájením trestního stíhání usnesením odložit věc, je-li trestní stíhání neúčelné vzhledem k okolnostem uvedeným v § 172 odst. 2 písm. a) nebo b).

(4) Státní zástupce nebo policejní orgán věc odloží též tehdy, pokud se nepodařilo zjistit skutečnosti opravňující zahájit trestní stíhání (§ 160). Pominou-li důvody odložení, trestní stíhání zahájí.

(5) Usnesení o odložení věci musí být doručeno poškozenému, pokud je znám. Usnesení o odložení věci podle odstavců 2 až 4 musí být doručeno do 48 hodin státnímu zástupci. Oznamovatel se o odložení věci vyrozumí, pokud o to podle § 158 odst. 2 požádal.

(6) Proti usnesení o odložení věci může poškozený uvedený v odstavci 5 podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 159b

Dočasné odložení trestního stíhání

(1) Jestliže to je třeba k objasnění trestné činnosti spáchané ve prospěch zločinného spolčení, nebo jiného úmyslného trestného činu, anebo zjištění jejich pachatelů, může policejní orgán se souhlasem státního zástupce dočasně odložit zahájení trestního stíhání na nezbytnou dobu, nejdéle však o dva měsíce.

(2) Trvají-li důvody, pro které bylo trestní stíhání dočasně odloženo, může státní zástupce na návrh policejního orgánu vyslovit souhlas s prodloužením lhůty uvedené v odstavci 1 nejvýše o další dva měsíce, a to i opakovaně.

(3) O dočasném odložení trestního stíhání policejní orgán vyhotoví záznam, jehož opis do 48 hodin zašle státnímu zástupci.

(4) Pominou-li důvody pro dočasné odložení trestního stíhání, policejní orgán trestní stíhání neprodleně zahájí.

HLAVA DESÁTÁ

ZAHÁJENÍ TRESTNÍHO STÍHÁNÍ, DALŠÍ POSTUP V NĚM A ZKRÁCENÉ PŘÍPRAVNÉ ŘÍZENÍ

Oddíl první

Zahájení trestního stíhání

§ 160

(1) Navědčují-li prověřováním podle § 158 zjištěné a odůvodněné skutečnosti tomu, že byl spáchán trestný čin, a je-li dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala určitá osoba, rozhodne policejní orgán neprodleně o zahájení trestního stíhání této osoby jako obviněného, pokud není důvod k postupu podle § 159a odst. 2 a 3 nebo § 159b odst. 1. Výrok usnesení o zahájení trestního stíhání musí obsahovat popis skutku, ze kterého je tato osoba obviněna, aby nemohl být zaměněn s jiným, zákonné označení trestného činu, který je v tomto skutku spatřován; obviněný musí být v usnesení o zahájení trestního stíhání označen stejnými údaji, jaké musí být uvedeny o osobě obžalované v rozsudku (§ 120 odst. 2). V odůvodnění usnesení je třeba přesně označit skutečnosti, které odůvodňují závěr o důvodnosti trestního stíhání.

(2) Opis usnesení o zahájení trestního stíhání je třeba doručit obviněnému nejpozději na počátku prvního výslechu a do 48 hodin státnímu zástupci a obhájci; u obhájce počíná lhůta k doručení běžet od jeho zvolení nebo ustanovení.

(3) Policejní orgán provede potřebné neodkladné nebo neopakovatelné úkony a zahájí trestní stíhání, pokud nelze dosáhnout, aby tyto úkony provedl pří-

slušný orgán, a nejpozději do tří dnů od jejich provedení předá věc tomuto orgánu, který pokračuje v řízení.

(4) Neodkladným úkonem je takový úkon, který vzhledem k nebezpečí jeho zmaření, zničení nebo ztráty důkazu nesnese z hlediska účelu trestního řízení odkladu na dobu, než bude zahájeno trestní stíhání. Neopakovatelným úkonem je takový úkon, který nebude možno před soudem provést. V protokolu o provedení neodkladného nebo neopakovatelného úkonu je třeba vždy uvést, na základě jakých skutečností byl úkon za neodkladný nebo neopakovatelný považován.

(5) Vyjde-li během vyšetřování najevo, že se obviněný dopustil dalšího skutku, který není uveden v usnesení o zahájení trestního stíhání, postupuje se ohledně tohoto skutku způsobem uvedeným v odstavcích 1 a 2.

(6) Vyjde-li během vyšetřování najevo, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, je jiným trestním činem, než jak byl v usnesení o zahájení trestního stíhání právně posouzen, upozorní na to policejní orgán obviněného a učiní o tom záznam do protokolu.

(7) Proti usnesení o zahájení trestního stíhání je přípustná stížnost.

Oddíl druhý

Vyšetřování

§ 161

Vyšetřovací orgány

(1) Vyšetřováním se označuje úsek trestního stíhání před podáním obžaloby, postoupením věci jinému orgánu nebo zastavením trestního stíhání, včetně schválení narovnání a podmíněného zastavení trestního stíhání před podáním obžaloby.

(2) Nestanoví-li zákon jinak, vyšetřování koná služba kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky v útvarech stanovených zvláštním zákonem; ministr vnitra může pověřit vyšetřováním i jiné útvary Policie České republiky a stanovit jejich působnost.

(3) Vyšetřování o trestných činech spáchaných příslušníky Policie České republiky a příslušníky Bezpečnostní informační služby koná státní zástupce; přitom postupuje přiměřeně podle ustanovení upravujících postup policejního orgánu konajícího vyšetřování; ustanovení o souhlasu státního zástupce, který je třeba k provedení úkonu policejním orgánem, se neužijí. Při vyšetřování trestných činů příslušníků Policie České republiky a příslušníků Bezpečnostní informační služby může státní zástupce požádat orgány uvedené v § 12 odst. 2 v rámci jejich působnosti o opatření jednotlivého důkazu nebo provedení jednotlivého úkonu vyšetřování, o součinnost při opatřování důkazu nebo provádění úkonu vyšetřování, o předvedení osoby nebo za podmínek § 62 odst. 1 o doručení pí-

semnosti. Tento orgán je povinen státnímu zástupci urychleně vyhovět.

(4) Za splnění podmínek § 20 odst. 1 koná státní zástupce vyšetřování podle odstavce 3 i proti těm spoluobviněným, kteří nejsou příslušníky Policie České republiky nebo příslušníky Bezpečnostní informační služby; ustanovení § 23 tím není dotčeno.

(5) Vyšetřování může konat i kapitán lodi při dálkových plavbách o trestných činech spáchaných na této lodi; přitom postupuje přiměřeně podle ustanovení upravujících postup policejního orgánu konajícího vyšetřování.

(6) Jednotlivé úkony vyšetřování mohou na základě dožádání provést i jiné policejní orgány.

§ 162

Předání věci policejnímu orgánu příslušnému konat vyšetřování

(1) Jestliže trestní oznámení nebo jiný podnět k trestnímu stíhání prověřoval jiný policejní orgán, než který je uveden v § 161 odst. 2, a zjištěné skutečnosti odůvodňují zahájení trestního stíhání, tento policejní orgán bez odkladu předloží věc orgánu příslušnému konat vyšetřování. Tím není dotčena jeho povinnost na základě dožádání orgánu konajícího vyšetřování opatřovat jednotlivé důkazy, nebo je na základě takového pokynu provádět.

(2) Jestliže se policejní orgán uvedený v § 161 odst. 2, kterému byla věc předána jiným orgánem, nepovažuje za příslušný, předloží spisy neprodleně se svým stanoviskem státnímu zástupci; jinak pokračuje v řízení.

§ 163

Trestní stíhání se souhlasem poškozeného

(1) Trestní stíhání pro trestné činy násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 197a, pomluky podle § 206, neposkytnutí pomoci podle § 207 a 208, poškozování cizích práv podle § 209, ublížení na zdraví podle § 221, 223 a 224, ohrožování pohlavní nemoci podle § 226, omezování osobní svobody podle § 231 odst. 1, 2, vydírání podle § 235 odst. 1, porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1, 2, krádeže podle § 247, zpronevěry podle § 248, neoprávněného užívání cizí věci podle § 249, neoprávněného zásahu do práva k domu, bytu nebo nebytovému prostoru podle § 249a, podvodu podle § 250, podílnictví podle § 251 a 252, lichvy podle § 253, zatajení věci podle § 254, porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255, poškozování věřitele podle § 256 a poškozování cizí věci podle § 257 trestního zákona, proti tomu, kdo je ve vztahu k poškozenému osobou, vůči níž by měl poškozený jako svědek právo odeprít výpověď (§ 100 odst. 2), a trestní stíhání pro trestný čin znásilnění podle § 241 odst. 1, 2 proti tomu, kdo je nebo v době

spáchání činu byl ve vztahu k poškozenému manželem nebo druhem, jakož i pro trestný čin opilství podle § 201a trestního zákona, pokud jinak vykazuje znaky skutkové podstaty některého z těchto trestných činů, lze zahájit a v již zahájeném trestním stíhání pokračovat pouze se souhlasem poškozeného. Je-li poškozených jedním skutkem několik, postačí souhlas byt' jen jednoho z nich.

(2) Nepředloží-li poškozený své vyjádření státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu písemně, znamená se jeho obsah do protokolu. Souhlas s trestním stíháním může poškozený výslovným prohlášením vzít kdykoliv zpět, a to až do doby, než se odvolací soud odebere k závěrečné poradě. Výslovně odepřeny souhlas však nelze znovu udělit.

§ 163a

(1) Souhlasu poškozeného s trestním stíháním pro některý z trestných činů uvedených v § 163 odst. 1 není třeba, pokud

- a) byla takovým činem způsobena smrt,
- b) poškozený není schopen dát souhlas pro duševní chorobu nebo poruchu, pro kterou byl zbaven způsobilosti k právním úkonům, nebo pro kterou byla jeho způsobilost k právním úkonům omezena,
- c) poškozeným je osoba mladší 15 let,
- d) z okolností je zřejmé, že souhlas nebyl dán nebo byl vzat zpět v tísní vyvolané výhrůžkami, nátlakem, závislostí nebo podřízeností.

(2) Jestliže se poškozený na výzvu orgánu činného v trestním řízení ihned nevyjádří, zda souhlasí s trestním stíháním podle § 163, tento orgán mu poskytne podle povahy věci k vyjádření přiměřenou lhůtu, nejvýše však 30 dnů. Po marném uplynutí této lhůty již souhlas s trestním stíháním dát nelze. O tom je třeba poškozeného písemně poučit.

§ 164

Postup při vyšetřování

(1) Policejní orgán postupuje při vyšetřování z vlastní iniciativy tak, aby byly co nejrychleji v potřebném rozsahu vyhledány důkazy k objasnění všech základních skutečností důležitých pro posouzení případu, včetně osoby pachatele a následku trestného činu (§ 89 odst. 1). Přitom postupuje způsobem uvedeným v § 158 odst. 3 a 4; provádí i další úkony podle hlavy čtvrté s výjimkou těch, které je oprávněn provést pouze státní zástupce nebo soudce. Výsledky svědků provádí, jestliže se jedná o neodkladný nebo neopakovatelný úkon nebo jde-li o výslech osoby mladší patnácti let, osoby, o jejíž schopnosti správně a úplně vnímat, zapamatovat si nebo reprodukovat jsou s ohledem na její psychický stav pochybnosti, anebo nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že na svědka by mohl být

pro jeho výpověď vyvíjen nátlak. Jinak poškozeného a další svědky vyslechne jen tehdy, jestliže hrozí z jiného důvodu, že bude ovlivněna jejich výpověď nebo schopnost zapamatovat si rozhodné skutečnosti nebo schopnost tyto skutečnosti reprodukovat, zejména je-li pro složitost věci odůvodněn předpoklad delšího trvání vyšetřování. Bez těchto podmínek je však možno, jestliže je toho třeba, vyslechnout znalce.

(2) Úkony, které byly provedeny před zahájením trestního stíhání, nemusí policejní orgán opakovat, byly-li provedeny způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona.

(3) Policejní orgán vyhledává a za stanovených podmínek i provádí důkazy bez ohledu na to, zda svědčí ve prospěch či neprospěch obviněného. Obviněný nesmí být žádným způsobem k výpovědi nebo doznání donucován. Obhajoba obviněného a jím navrhané důkazy, pokud nejsou zcela bezvýznamné, musí být pečlivě přezkoumány.

(4) Jestliže byly před zahájením trestního stíhání provedeny výsledky svědků podle § 158 odst. 8 a lze-li takový úkon opakovat, policejní orgán jej na návrh obviněného buď provede znovu a obviněnému nebo obhájci umožní, aby se takového úkonu účastnil, nebo jej poučí o právu domáhat se osobního výslechu takového svědka v řízení před soudem.

(5) Kromě případů, kdy je podle tohoto zákona třeba souhlasu státního zástupce, činí policejní orgán všechna rozhodnutí o postupu vyšetřování a o provádění vyšetřovacích úkonů samostatně a je plně odpovědný za jejich zákonné a včasné provedení.

§ 165

Účast obviněného a obhájce ve vyšetřování

(1) Policejní orgán může připustit účast obviněného na vyšetřovacích úkonech a umožnit mu klást otázky vyslychaným svědkům. Zejména tak postupuje, jestliže obviněný nemá obhájce a spočívá-li úkon ve výslechu svědka, který má právo odepřít výpověď.

(2) Obhájce je již od zahájení trestního stíhání oprávněn být přítomen při vyšetřovacích úkonech, jejichž výsledek může být použit jako důkaz v řízení před soudem, ledaže nelze provedení úkonu odložit a vyrozumění o něm zajistit. Může obviněnému i jiným vyslychaným klást otázky, avšak teprve tehdy, až orgán výslech skončí a udělí mu k tomu slovo. Námitky proti způsobu provádění úkonu může vznášet kdykoliv v jeho průběhu. Účastní-li se obhájce výslechu svědka, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, je policejní orgán povinen přijmout opatření, která znemožňují obhájci zjistit skutečnou totožnost svědka.

(3) Oznamí-li obhájce policejnímu orgánu, že se chce účastnit vyšetřovacího úkonu uvedeného v odstavci 2, nebo spočívá-li úkon ve výslechu svědka,

který má právo odepřít výpověď, je policejní orgán povinen včas obhájci sdělit, o jaký druh úkonu se jedná, dobu a místo jeho konání, ledaže nelze provedení úkonu odložit a vyzoomění obhájce nelze zajistit. Spočívá-li úkon ve výslechu osoby, policejní orgán obhájci sdělí i údaje, podle nichž lze takovou osobu ztotožnit. Nelze-li tyto údaje předem určit, musí být ze sdělení zřejmé, k čemu má tato osoba vypovídat. Sdělení o výslechu svědka, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, nesmí obsahovat údaje, podle nichž by bylo možné zjistit skutečnou totožnost svědka.

(4) Jestliže policejní orgán připustí podle odstavce 1 při provádění vyšetřovacího úkonu účast obviněného, postupuje při jeho vyzoomění obdobně jako v odstavci 3.

§ 166

Skončení vyšetřování

(1) Uzná-li policejní orgán vyšetřování za skončené a jeho výsledky za postačující k podání obžaloby, umožní obviněnému a obhájci v přiměřené době prostudovat spisy a učinit návrhy na doplnění vyšetřování. Na tuto možnost upozorní obviněného a jeho obhájce nejméně tři dny předem. Uvedenou lhůtu lze se souhlasem obviněného a obhájce zkrátit. Nepovažuje-li policejní orgán navrhované doplnění za nutné, odmítne je. O těchto úkonech učiní policejní orgán záznam ve spise a o odmítnutí návrhů na doplnění vyšetřování vyzoomí obviněného nebo obhájce.

(2) Nevyužijí-li obviněný nebo obhájce možnosti prostudovat spisy, ačkoliv na ni byli řádně upozorněni, učiní o tom policejní orgán záznam do spisu a postupuje dále, jako by k tomuto úkonu došlo.

(3) Po skončení vyšetřování předloží policejní orgán státnímu zástupci spis s návrhem na podání obžaloby se seznamem navrhovaných důkazů a zdůvodněním, proč nevyhověl návrhům na provedení důkazů dalších, nebo učiní návrh na některé rozhodnutí podle § 171 až 173, podle § 307 nebo podle § 309.

§ 167

(1) Policejní orgán je povinen skončit vyšetřování nejpozději

- a) do dvou měsíců od zahájení trestního stíhání, jde-li o věc patřící do příslušnosti samosoudce,
- b) do tří měsíců od zahájení trestního stíhání, jde-li o jinou věc patřící do příslušnosti okresního soudu.

(2) Pokud není vyšetřování ve lhůtách uvedených v odstavci 1 skončeno, policejní orgán státnímu zástupci písemně zdůvodní, proč nebylo možné v zákonem stanovené lhůtě vyšetřování skončit, jaké úkony je třeba ještě provést a po jakou dobu bude vyšetřování pokračovat. Státní zástupce může pokynem policejnímu orgánu jednak změnit výčet úkonů, které mají

být ještě provedeny, jednak stanovit odlišně lhůtu, po kterou má vyšetřování ještě trvat.

(3) Ve věcech, v nichž nebylo ve lhůtě stanovené podle odstavce 1 vyšetřování skončeno, je státní zástupce povinen v rámci dozoru nejméně jednou za měsíc provést prověrku věci, a pokud je to třeba, uložit policejnímu orgánu povinnost provést konkrétní úkony. O prověrce sepíše státní zástupce záznam.

Oddíl třetí

Zvláštní ustanovení o vyšetřování některých trestných činů

§ 168

(1) Ustanovení tohoto oddílu se užije při vyšetřování trestných činů, o nichž koná řízení v prvním stupni krajský soud.

(2) Jestliže tento oddíl neobsahuje ustanovení zvláštní, postupuje se při vyšetřování podle oddílu prvního a druhého této hlavy.

§ 169

(1) Policejní orgán provádí důkazy v rozsahu, který je nezbytný pro podání obžaloby nebo pro jiné rozhodnutí státního zástupce; podmínkami, za nichž lze provádět výslech svědků podle § 164 odst. 1, přitom není vázán.

(2) Pro určení rozsahu prováděných důkazů je rozhodující právní kvalifikace skutku, pro který je obviněný v době provádění důkazu stíhán. Je-li obviněný v průběhu vyšetřování upozorněn, že skutek, pro který je vedeno trestní stíhání, bude nadále právně posuzován jako jiný trestný čin, než je uveden v § 168 odst. 1, pokračuje se ve vyšetřování podle oddílu druhého této hlavy. Důkazy, předtím provedené podle odstavce 1, zůstávají součástí důkazů opatřených v průběhu vyšetřování; při posuzování, zda byly provedeny v souladu se zákonem, se nepřihlíží k podmínkám, za nichž lze podle § 164 odst. 1 vyslyšet svědky.

§ 170

(1) Policejní orgán je povinen skončit vyšetřování nejpozději do šesti měsíců od zahájení trestního stíhání.

(2) Není-li vyšetřování ve lhůtě uvedené v odstavci 1 skončeno, postupuje policejní orgán a státní zástupce podle § 167 odst. 2, 3.

Oddíl čtvrtý

Rozhodnutí v přípravném řízení

§ 171

Postoupení věci jinému orgánu

(1) Státní zástupce postoupí věc jinému orgánu,

jestliže výsledky přípravného řízení ukazují, že nejde o trestný čin, že však jde o skutek, který by mohl být jiným příslušným orgánem posouzen jako přestupek, jiný správní delikt nebo kárné provinění.

(2) Proti usnesení podle odstavce 1 může obviněný, a je-li znám, též poškozený, podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 172

Zastavení trestního stíhání

(1) Státní zástupce zastaví trestní stíhání,

- a) je-li nepochybné, že se nestal skutek, pro který se trestní stíhání vede,
- b) není-li tento skutek trestným činem a není důvod k postoupení věci,
- c) není-li prokázáno, že skutek spáchal obviněný,
- d) je-li trestní stíhání nepřípustné (§ 11 odst. 1),
- e) nebyl-li obviněný v době činu pro nepřičetnost trestně odpovědný, nebo
- f) zanikla-li trestnost činu.

(2) Státní zástupce může zastavit trestní stíhání,

- a) je-li trest, k němuž může trestní stíhání vést, zcela bez významu vedle trestu, který pro jiný čin byl obviněnému již uložen nebo který ho podle očekávání postihne,
- b) bylo-li o skutku obviněného již rozhodnuto jiným orgánem, kázeňsky, kárně anebo cizozemským soudem nebo úřadem a toto rozhodnutí lze považovat za postačující, nebo
- c) jestliže vzhledem k významu chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobu provedení činu a jeho následku, nebo okolnostem, za nichž byl čin spáchán, a vzhledem k chování obviněného po spáchání činu je zřejmé, že účelu trestního řízení bylo dosaženo.

(3) Proti usnesení podle odstavců 1 a 2 může obviněný, a je-li znám, též poškozený, podat stížnost, jež má odkladný účinek.

(4) V trestním stíhání, které bylo zastaveno z některého důvodu uvedeného v odstavci 2, se pokračuje, prohlásí-li obviněný do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o zastavení trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá. O tom je třeba obviněného poučit.

§ 173

Přerušování trestního stíhání

(1) Státní zástupce přerušuje trestní stíhání,

- a) nelze-li pro nepřítomnost obviněného věc náležitě objasnit,

- b) nelze-li obviněného pro těžkou chorobu postavit před soud,
- c) není-li obviněný pro duševní chorobu, která nastala až po spáchání činu, schopen chápat smysl trestního stíhání,
- d) bylo-li trestní stíhání předáno do ciziny, nebo byl-li obviněný vydán do ciziny nebo vyhoštěn.

(2) Před rozhodnutím o přerušení trestního stíhání je nutno učinit vše, čeho je třeba k zabezpečení úspěšného provedení trestního stíhání. Pomine-li důvod přerušování, státní zástupce rozhodne, že se v trestním stíhání pokračuje.

(3) O přerušení trestního stíhání je třeba vyrozumět poškozeného.

§ 173a

Doručení usnesení

Nejvyššímu státnímu zastupitelství

Usnesení o zastavení trestního stíhání a o postoupení věci doručí státní zástupce do pěti dnů od právní moci Nejvyššímu státnímu zastupitelství.

Oddíl pátý

Dozor státního zástupce

§ 174

(1) Dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení vykonává státní zástupce.

(2) Kromě oprávnění uvedených v § 157 odst. 2 je při výkonu dozoru státní zástupce oprávněn

- a) dávat závazné pokyny k vyšetřování trestných činů,
- b) vyžadovat od policejního orgánu spisy, dokumenty, materiály a zprávy o spáchaných trestných činech za účelem prověrky, zda policejní orgán včas zahajuje trestní stíhání a řádně v něm postupuje,
- c) zúčastnit se provádění úkonů policejního orgánu, osobně provést jednotlivý úkon nebo i celé vyšetřování a vydat rozhodnutí v kterékoli věci; přitom postupuje podle ustanovení tohoto zákona pro policejní orgán a proti jeho rozhodnutí je přípustná stížnost ve stejném rozsahu jako proti rozhodnutí policejního orgánu,
- d) vracet věc policejnímu orgánu se svými pokyny k doplnění,
- e) rušit nezákonná nebo neodůvodněná rozhodnutí a opatření policejního orgánu, která může nahrazovat vlastními; u usnesení o odložení věci může tak učinit do 30 dnů od doručení; jestliže rozhodnutí policejního orgánu nahradil vlastním rozhodnutím jinak než na podkladě stížnosti oprávněné osoby proti usnesení policejního orgánu, je proti

jeho rozhodnutí přípustná stížnost ve stejném rozsahu jako proti rozhodnutí policejního orgánu,

- f) přikázat, aby úkony ve věci prováděla jiná osoba služebně činná v policejním orgánu.

§ 174a

Oprávnění nejvyššího státního zástupce

(1) Nejvyšší státní zástupce může do dvou měsíců od právní moci rušit nezákonná usnesení nižších státních zástupců o zastavení trestního stíhání nebo o postoupení věci.

(2) Za tím účelem může státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství vyžadovat od nižších státních zastupitelství spisy, dokumenty, materiály a zprávy a provádět проверки.

(3) Zruší-li nejvyšší státní zástupce usnesení podle odstavce 1, pokračuje v řízení státní zástupce, který ve věci rozhodoval v prvním stupni. Přitom je vázán právním názorem, který vyslovil ve svém rozhodnutí nejvyšší státní zástupce, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení Nejvyšší státní zástupce nařídil.

§ 175

(1) Pouze státní zástupce je oprávněn

- a) rozhodnout o zastavení, podmíněném zastavení nebo přerušení trestního stíhání a o postoupení věci jinému orgánu,
- b) podat obžalobu,
- c) rozhodovat o prodloužení vazby a o ponechání obviněného ve vazbě, o propuštění z vazby na svobodu a o žádosti obviněného o propuštění z vazby na svobodu,
- d) nařídít zajištění majetku obviněného a určit, na které prostředky a věci se toto zajištění nevztahuje, anebo zrušit takové zajištění,
- e) provést zajištění nároku poškozeného na náhradu škody a omezit nebo zrušit takové zajištění anebo věc z něho vyjmout,
- f) nařídít exhumaci mrtvol,
- g) navrhnout vyžádání obviněného z ciziny,
- h) provést předběžné šetření v řízení o vydání do ciziny.

(2) Ve věcech, v nichž vyšetřování koná státní zástupce, vykonává dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení státní zástupce nejbližší vyššího státního zastupitelství; tím není dotčeno právo státního zástupce, který koná vyšetřování, učinit rozhodnutí podle § 171 až 173, podle § 307 nebo podle § 309 za podmínek tam uvedených, pokud si toto právo nevyhradil státní zástupce vykonávající dozor.

Oddíl šestý

Obžaloba

§ 176

(1) Jestliže výsledky vyšetřování dostatečně odůvodňují postavení obviněného před soud, státní zástupce podá obžalobu a připojí k ní spisy a jejich přílohy. O podání obžaloby vyrozumí obviněného, obhájce a poškozeného, pokud jsou jeho pobyt nebo sídlo známy.

(2) Obžaloba může být podána jen pro skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání (§ 160). Mínil-li státní zástupce tento skutek posuzovat jako jiný trestný čin, než jak ho posuzoval policejní orgán, upozorní na to před podáním obžaloby obviněného a jeho obhájce a zjistí, zda navrhuje se zřetelem na zamýšlenou změnu vyšetřování doplnit.

§ 177

Obžaloba musí obsahovat

- a) označení státního zástupce a den sepsání obžaloby,
- b) jméno a příjmení obviněného, den a místo jeho narození, jeho zaměstnání a bydliště, popřípadě jiné údaje potřebné k tomu, aby nemohl být zaměněn s jinou osobou; jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru, uvede se též hodnost obviněného a útvár, jehož je příslušníkem,
- c) žalobní návrh, v němž musí být přesně označen skutek, pro který je obviněný stíhán, s uvedením místa, času a způsobu jeho spáchání, popřípadě s uvedením jiných skutečností, pokud je jich třeba k tomu, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným a aby bylo odůvodněno použití určité trestní sazby; musí tu být dále uvedeno, jaký trestný čin obžaloba v tomto skutku spatřuje, a to jeho zákonným pojmenováním, uvedením příslušného ustanovení zákonů a všech zákonných znaků včetně těch, které odůvodňují určitou trestní sazbu,
- d) odůvodnění žalovaného skutku s uvedením důkazů, o které se toto odůvodnění opírá, a seznam důkazů, jejichž provedení se v hlavním líčení navrhuje, jakož i právní úvahy, kterými se státní zástupce řídil při posuzování skutečností podle příslušných ustanovení zákona.

§ 178

(1) Státní zástupce navrhne v obžalobě, aby soud uložil ochranné léčení nebo ochrannou výchovu anebo zabránil věci, má-li za to, že jsou pro to zákonné podmínky.

(2) Návrh uvedený v odstavci 1 může státní zástupce učinit též samostatně.

§ 179

(1) K podání obžaloby a k jejímu zastupování před soudem je příslušný státní zástupce vyššího státního zastupitelství, než které u soudu působí, pokud vykonával dozor nad zachováním zákonnosti v přípravném řízení a věc nepředal nižšímu státnímu zastupitelství.

(2) I po podání obžaloby může státní zástupce požádat policejní orgán uvedený v § 12 odst. 2 o opatření důkazu, který potřebuje k zastupování obžaloby v řízení před soudem.

Oddíl sedmý

Zkrácené přípravné řízení

§ 179a

(1) Zkrácené přípravné řízení se koná o trestných činech, o nichž přísluší konat řízení v prvním stupni okresnímu soudu a na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta, jestliže

- a) podezřelý byl přistižen při činu nebo bezprostředně poté, nebo
- b) v průběhu prověřování trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání byly zjištěny skutečnosti, jinak odůvodňující zahájení trestního stíhání a lze očekávat, že podezřelého bude možné ve lhůtě uvedené v § 179b odst. 4 postavit před soud.

(2) Zkrácené přípravné řízení konají policejní orgány uvedené v § 12 odst. 2.

(3) O trestných činech příslušníků Policie České republiky a příslušníků Bezpečnostní informační služby koná zkrácené přípravné řízení státní zástupce; ustanovení § 161 odst. 3 a 4 zde platí přiměřeně.

§ 179b

(1) Orgán konající zkrácené přípravné řízení provádí úkony podle hlavy deváté. Způsobem uvedeným v hlavě čtvrté provádí pouze neodkladné nebo neopakovatelné úkony.

(2) Ve zkráceném přípravném řízení má podezřelý stejná práva jako obviněný (§ 33 odst. 1, 2). Zadržovaný podezřelý má právo zvolit si obhájce a radit se s ním bez přítomnosti třetí osoby již v průběhu zadržování. Pokud si podezřelý, který nebude propuštěn ze zadržování, ale bude předán s návrhem na potrestání soudu k provedení zjednodušeného řízení (§ 314b odst. 1, 2), ve stanovené lhůtě obhájce nezvolí, je třeba mu obhájce na dobu, po kterou trvají důvody zadržování, ustanovit (§ 38). O tom je třeba podezřelého před jeho

výslechem poučit a poskytnout mu plnou možnost uplatnění jeho práv.

(3) Podezřelého ze spáchání trestného činu je třeba vyslechnout a nejpozději na počátku výslechu mu sdělit, ze spáchání jakého skutku je podezřelý a jaký trestný čin je v tomto skutku spatřován. O tomto úkonu orgán konající zkrácené přípravné řízení učiní záznam do protokolu. Opis záznamu doručí podezřelému a jeho obhájci; policejní orgán zašle opis záznamu do 48 hodin též státnímu zástupci. Na postup při výslechu podezřelého se přiměřeně užití ustanovení o výslechu obviněného.

(4) Zkrácené přípravné řízení musí být skončeno nejpozději do dvou týdnů ode dne, kdy policejní orgán obdržel trestní oznámení nebo jiný podnět k trestnímu stíhání.

§ 179c

(1) Nerozhodne-li po skončení zkráceného přípravného řízení policejní orgán o odložení věci z důvodu uvedeného v § 159a odst. 1 až 4, předloží státnímu zástupci stručnou zprávu o jeho výsledku, ve které uvede, jaký trestný čin je spatřován ve skutku, pro který je sděleno podezření, a jaké důkazy, jež lze provést před soudem, podezření odůvodňují. Ke zprávě policejní orgán připojí všechny písemnosti a věci shromážděné v průběhu zkráceného přípravného řízení.

(2) Státní zástupce, kterému byl doručen návrh policejního orgánu podle odstavce 1, nebo který sám provedl zkrácené přípravné řízení,

- a) podá soudu návrh na potrestání, shledá-li, že výsledky zkráceného přípravného řízení odůvodňují postavení podezřelého před soud,
- b) věc odloží, nejde-li ve věci o podezření z trestného činu,
- c) odevzdá věc příslušnému orgánu k projednání přestupku,
- d) odevzdá věc jinému orgánu ke kázeňskému nebo kárnému projednání,
- e) věc odloží, jestliže je trestní stíhání nepřípustné podle § 11 odst. 1,
- f) věc může odložit též, jestliže je trestní stíhání neúčelné vzhledem k okolnostem uvedeným v § 172 odst. 2, nebo
- g) opatřením vrátí věc policejnímu orgánu, je-li v rámci zkráceného přípravného řízení třeba provést další úkon.

(3) Neučiní-li státní zástupce žádné rozhodnutí nebo opatření podle odstavce 1, předá věc policejnímu orgánu uvedenému v § 161 odst. 2 k zahájení trestního stíhání s poukazem na to, že skutek, pro který se vedlo zkrácené přípravné řízení, má být správně posouzen podle jiného ustanovení zákona, než podle jakého je

posuzoval policejní orgán, a vzhledem k odchylnému právnímu posouzení nelze zkrácené přípravné řízení konat.

(4) O odložení věci podle odstavce 1 nebo o rozhodnutí podle odstavce 2 vyrozumí orgán, který takové rozhodnutí učinil, poškozeného, pokud je znám, a oznamovatele, pokud o to podle § 158 odst. 2 požádal.

§ 179d

(1) Návrh na potrestání obsahuje stejné náležitosti jako obžaloba s výjimkou odůvodnění.

(2) K návrhu připojí státní zástupce všechny písemnosti a další přílohy, které mají význam pro soudní řízení a rozhodnutí.

§ 179e

Jestliže je státnímu zástupci předána zadržená podezřelá osoba a státní zástupce ji nepropustí na svobodu, předá ji nejpozději do 48 hodin od zadržení soudu spolu s návrhem na potrestání; jinak rozhodne o zahájení trestního stíhání a předloží soudu návrh na rozhodnutí o vazbě obviněného.

§ 179f

(1) Zkrácené přípravné řízení nelze konat nebo v něm pokračovat, jestliže

- a) je dán důvod vazby a nejsou splněny podmínky pro předání zadrženého podezřelého spolu s návrhem na potrestání soudu, nebo
- b) jsou dány důvody pro konání společného řízení o dvou nebo více trestných činech, a alespoň o jednom z nich je třeba konat vyšetřování.

(2) Není-li zkrácené přípravné řízení skončeno ve lhůtě uvedené v § 179b odst. 4, státní zástupce s přihlédnutím k okolnostem případu

- a) prodlouží lhůtu, v níž je třeba zkrácené přípravné řízení skončit, nejvýše však o deset dnů,
- b) nařídí policejnímu orgánu, který dosud vedl zkrácené přípravné řízení, aby zahájil trestní stíhání a dále postupoval podle ustanovení hlavy desáté, nebo
- c) uloží, aby věc byla předložena policejnímu orgánu uvedenému v § 161 odst. 2 k zahájení trestního stíhání; státní zástupce tak postupuje vždy, je-li dán některý z důvodů uvedených v odstavci 1.“.

137. § 180 zní:

„§ 180

(1) Trestní stíhání před soudem se koná jen na podkladě obžaloby, kterou podává a před soudem zastupuje státní zástupce.

(2) Při podání a zastupování obžaloby se státní

zástupce řídí zákonem a vnitřním přesvědčením založeným na uvážení všech okolností případu. V řízení před soudem vystupuje tak, aby byly objasněny všechny podstatné skutečnosti rozhodné z hlediska podané obžaloby. Za tímto účelem opatřuje z vlastní iniciativy nebo na žádost předsedy senátu i další důkazy, které nebyly dosud opatřeny či provedeny.

(3) Při dokazování v hlavním líčení a ve veřejném zasedání státní zástupce navrhuje provedení důkazů, které nebyly navrženy již v obžalobě a potřeba je provést vznikla v průběhu řízení před soudem; zpravidla provádí se souhlasem nebo na výzvu předsedy senátu důkazy (§ 203, § 215 odst. 2), které podporují obžalobu. Obhájce nebo obviněný, který nemá obhájce, má právo ve stejném rozsahu se souhlasem předsedy senátu provádět důkazy (§ 215 odst. 2) ve prospěch obhajoby. Spočívá-li provedení těchto důkazů některou ze stran ve výsledku svědka nebo znalce, provede jeho zákonné poučení před započítím výsledku předseda senátu nebo jiný pověřený člen senátu.

(4) V hlavním líčení, ve veřejném zasedání nebo při jiném úkonu soudu prováděném za přítomnosti stran, může každá ze stran vznášet kdykoliv v jeho průběhu námitky proti způsobu provádění úkonu.“.

138. § 181 zní:

„§ 181

(1) Podanou obžalobu je třeba u soudu nejprve přezkoumat z toho hlediska, zda pro další řízení poskytuje spolehlivý podklad, zejména prověřit, zda je dána příslušnost soudu k projednání věci (§ 16 až 22), zda v přípravném řízení nedošlo k závažným procesním vadám, které nelze napravit v řízení před soudem, a zda byly v přípravném řízení objasněny základní skutečnosti, bez kterých není možno hlavní líčení provést a v něm rozhodnout. K tomu slouží předběžné projednání obžaloby.

(2) Po podání obžaloby soud, nevyčkávaje dalších návrhů, postupuje tak, aby řízení bez průtahů směřovalo k rozhodnutí věci, včetně výkonu rozhodnutí.

(3) Předseda senátu je povinen v řízení před okresním soudem ve lhůtě tří týdnů a před krajským soudem jako soudem prvního stupně ve lhůtě tří měsíců od podání obžaloby nařídít ve věci hlavní líčení, předběžné projednání obžaloby nebo učinit jiný úkon směřující k rozhodnutí věci, včetně pověření probačního úředníka k úkonům směřujícím k rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo o schválení narovnání anebo jinému rozhodnutí věci mimo hlavní líčení. Nemůže-li tak ze závažných důvodů učinit, předloží spis předsedovi soudu, který podle povahy věci buď uvedenou lhůtu na nezbytně nutnou dobu prodlouží nebo v souladu s rozvrhem práce soudu učiní jiné vhodné opatření k zajištění plynulosti řízení.“.

139. § 183 zní:

„§ 183

(1) Kdykoliv v průběhu řízení před soudem může předseda senátu požádat policejní orgán o opatření jednotlivého důkazu, o předvedení osoby nebo za podmínek § 62 odst. 1 o doručení písemnosti. Policejní orgán je povinen mu urychleně vyhovět.

(2) V závažných a skutkově složitých věcech vyžadujících znalost speciálního oboru může předseda senátu přibrat konzultanta. Přitom postupuje přiměřeně podle ustanovení § 157 odst. 3.“

140. Za § 183 se vkládá nový § 183a, který zní:

„§ 183a

(1) V řízení před soudem může předseda senátu nebo jiný pověřený člen senátu výjimečně z důležitých důvodů vyslechnout obviněného, svědka, znalce nebo provést jiný důkaz mimo hlavní líčení nebo veřejné zasedání. Státní zástupce i obhájce obviněného, kterého se takový úkon týká, jsou oprávněni se takového úkonu zúčastnit a o jeho konání být včas vyrozuměni, ledaže nelze provedení úkonu odložit a jejich vyrozumění nelze zajistit. Účast obviněného na takovém výslechu může být připuštěna zejména v případech, kdy nemá obhájce, a jde-li o výslech svědka, který má právo odepřít výpověď. Vyrozumění o výslechu svědka nebo o jiném úkonu s takovým svědkem, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, nesmí obsahovat údaje, podle nichž by bylo možné zjistit skutečnou totožnost svědka.

(2) Účast osob uvedených v odstavci 1 na úkonu může být zajištěna, zejména jde-li o úkon, na němž se účastní osoba mladší než patnáct let nebo svědek, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, i prostřednictvím audiovizuální techniky, kdy je jim zajištěna možnost klást vyslychaným či jinak zúčastněným osobám na úkonu otázky.

(3) Má-li takový důkaz později sloužit k rozhodnutí v hlavním líčení, veřejném nebo neveřejném zasedání, musí v něm být v souladu se zákonem proveden. Čistý protokol o výslechu takového svědka v hlavním líčení nebo veřejném zasedání o odvolání bude možno pouze za podmínek uvedených v § 211, a jde-li o svědka mladšího než patnáct let, o okolnostech, jejichž ožívování v paměti by vzhledem k věku mohlo nepříznivě ovlivňovat jeho duševní a mravní vývoj, za podmínek uvedených v § 102 odst. 2.

(4) Předseda senátu dbá na ochranu svědků a osob jim blízkých, kterým v souvislosti s podáním svědeckví hrozí újma na zdraví, smrt nebo jiné vážné nebezpečí, a je-li to třeba i na utajení jejich totožnosti, popřípadě podoby. Pokud je třeba zajistit ochranu těchto osob i po podání svědeckví, předseda senátu učiní po ukončení výslechu bezodkladně všechna potřebná opatření.

V nezbytných případech požádá o ochranu uvedených osob orgány Policie České republiky. Způsob zvláštní ochrany svědků a osob jim blízkých stanoví zvláštní zákon.“

141. V § 184 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňují se odstavce 2 a 3, které znějí:

„(2) K objasnění příčin trestného činu a k urovnání sporu mezi obviněným a poškozeným napomáhá ve stadiu řízení před soudem probační a mediační služba vykonávaná probačními úředníky.

(3) Dovoluje-li to povaha věci a osoba obviněného, vytváří probační a mediační služba předpoklady pro rozhodnutí soudu mimo hlavní líčení, pro projednání věci v některém ze zvláštních druhů řízení a pro uložení trestů nespojených s odnětím svobody; za tím účelem podle pokynu předsedy senátu probační úředník vyžaduje a opatřuje potřebné podklady, zejména k osobě obviněného.“

142. V § 186 písmena e) a f) znějí:

„e) že přípravné řízení nebylo provedeno podle zákona, neboť v něm byly závažným způsobem porušeny procesní předpisy, zejména ustanovení zajišťující právo obhajoby, a takové porušení procesních předpisů nelze napravit v řízení před soudem, nebo

f) že ve věci nejsou v potřebném rozsahu objasněny základní skutkové okolnosti, bez kterých není možné ve věci rozhodnout.“

143. V § 188 odst. 1 písmeno a) zní:

„a) rozhodne o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu, který je nejbližše společně nadřízen jemu a soudu, jenž je podle něj příslušný, má-li za to, že sám není příslušný k jejímu projednání.“

144. V § 188 odst. 1 písmeno e) zní:

„e) vrátí věc státnímu zástupci k došetření, je-li toho třeba k odstranění závažných procesních vad přípravného řízení, které nelze napravit v řízení před soudem, nebo k objasnění základních skutkových okolností, bez kterých není možné v hlavním líčení ve věci rozhodnout, a v řízení před soudem by takové došetření bylo v porovnání s možnostmi opatřit takový důkaz v přípravném řízení spojeno s výraznými obtížemi nebo by zřejmě bylo na újmu rychlosti řízení, nebo“.

145. V § 188 odst. 3 věte první se slova „písm. a)“ nahrazují slovy „písm. b)“, ve větě druhé se za slova „o podmíněném zastavení trestního stíhání“ vkládají slova „a o schválení narovnání“ a středník a věta za středníkem se zrušují.

146. § 189 zní:

„§ 189

Rozhodnout o předložení věci k rozhodnutí o pří-

slušnosti soudu podle § 188 odst. 1 písm. a) nemůže soud, jemuž byla věc přikázána podle § 24 nebo § 25 nadřízeným soudem, ledaže by se skutkový podklad pro posouzení příslušnosti mezitím podstatně změnil.“.

147. V § 195 odstavec 2 zní:

„(2) Za podmínek uvedených v § 186 se obžaloba znovu předběžně projedná také u soudu, jemuž věc byla přikázána nadřízeným soudem po předložení věci podle § 188 odst. 1 písm. a).“.

148. V § 196 odst. 1 se poslední věta zrušuje.

149. V § 198 odst. 2 se poslední věta zrušuje.

150. V § 198 se na konci textu odstavce 3 doplňují slova „a k tomu, aby věc bylo možné projednat a rozhodnout bez odročení“.

151. Za § 198 se vkládá nový § 198a, který zní:

„§ 198a

(1) V řízení, ve kterém jsou projednávány utajované skutečnosti chráněné zvláštním zákonem, je předseda senátu povinen přisedící a další osoby, které se řízení účastní a s utajovanými skutečnostmi se seznámí, poučit podle takového zákona. O provedeném poučení učiní záznam do spisu.

(2) O poučení podle odstavce 1 je předseda senátu povinen do 30 dnů písemně vyzoomět Národní bezpečnostní úřad.“.

152. V § 202 odst. 2 písm. b) se slova „sdělení obvinění“ nahrazují slovy „zahájení trestního stíhání“.

153. V § 202 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Nedostaví-li se obžalovaný bez řádné omluvy k hlavnímu líčení a soud rozhodne o tom, že se hlavní líčení bude konat v nepřítomnosti obžalovaného, lze v hlavním líčení protokoly o výsledku svědků, znalců a spoluobviněných přečíst za podmínek uvedených v § 211.“.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 4 a 5.

154. V § 202 odst. 5 se číslice „3“ nahrazuje číslicí „4“ a na konci odstavce 5 se doplňuje tato věta: „Ustanovení odstavce 3 se tu užije přiměřeně.“.

155. V § 203 odstavec 1 zní:

„(1) Hlavní líčení řídí a, nestanoví-li zákon jinak, dokazování provádí předseda senátu. Provedením jednotlivého důkazu nebo úkonu může pověřit člena senátu, anebo může jeho provedení uložit státnímu zástupci za podmínek § 180 odst. 3. Tím není dotčeno právo státního zástupce, obžalovaného a jeho obhájce žádat o provedení důkazu podle § 215 odst. 2.“.

156. V § 211 se na konci odstavce 1 doplňují tyto věty: „Jestliže se obžalovaný, který byl k hlavnímu líčení řádně předvolán, bez omluvy nedostaví, nebo se bez vážného důvodu z jednacích síně vzdá, souhlas obžalovaného s přečtením takového protokolu o výsledku svědka není třeba a postačí souhlas státního zástupce. Na tyto skutečnosti musí být obviněný v předvolání upozorněn.“.

157. V § 211 odstavec 2 zní:

„(2) Protokol o výpovědi spoluobžalovaného nebo svědka se přečte také tehdy, byl-li výslech proveden způsobem odpovídajícím ustanovení tohoto zákona a

- a) taková osoba zemřela nebo se stala nezvěstnou, pro dlouhodobý pobyt v cizině nedosažitelnou, nebo onemocněla chorobou, která natrvalo nebo po dohlednou dobu znemožňuje její výslech, nebo
- b) šlo o neodkladný nebo neopakovatelný úkon provedený podle § 158a.“.

158. V § 211 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Protokol o dřívější výpovědi svědka se přečte také tehdy, byl-li výslech proveden způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona a svědek v hlavním líčení bez oprávnění odešel vypovídat nebo se v podstatných bodech odchyluje od své dřívější výpovědi a

- a) obhájce nebo obviněný měl možnost se tohoto dřívějšího výsledku zúčastnit a klást vyslychanému otázky,
- b) bylo-li zjištěno, že taková osoba byla předmětem násilí, zastrašování, podplácení či příslibů jiných výhod a tak vedena k tomu, aby nevypovídala nebo vypovídala křivě, nebo
- c) byl-li obsah výpovědi ovlivněn průběhem výslechu v hlavním líčení, zejména v důsledku chování obžalovaného nebo přítomné veřejnosti.“.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 4 a 5.

159. V § 211 se na konci odstavce 5 doplňuje tato věta: „Ustanovení odstavce 1 věty druhé a třetí tu platí obdobně.“.

160. § 212 zní:

„§ 212

(1) Odchyluje-li se svědek nebo spoluobviněný v podstatných bodech od své dřívější výpovědi a nejde-li o případy uvedené v ustanovení § 211 odst. 3 nebo o výpověď provedenou jako neodkladný nebo neopakovatelný úkon podle § 158a, může mu být protokol o jeho výsledku z přípravného řízení, u nějž nebyla obhájci poskytnuta možnost, aby mu byl přítomen, anebo jeho příslušné části některou ze stran nebo předsedou senátu pouze předestřeny k vysvětlení rozporů v jeho výpovědích, aby soud mohl v rámci vol-

ného hodnocení důkazů posoudit věrohodnost a pravdivost jeho výpovědi učiněné v hlavním líčení.

(2) Předestření dřívější výpovědi podle odstavce 1 spočívá v reprodukci těch částí protokolu o předchozím výslechu, ke kterým se má vyslychaná osoba vyjádřit a vysvětlit rozpory mezi svými výpověďmi. Protokol o výpovědi, který byl předestřen, nemůže být podkladem výroku o vině obviněného, a to ani ve spojení s jinými ve věci provedenými důkazy.“.

161. V § 215 odst. 1 se slova „společenský zástupce,“ zrušují.

162. V § 215 odstavec 2 zní:

„(2) Státní zástupce, obžalovaný a jeho obhájce mohou žádat, aby jim bylo umožněno provést důkaz, zejména výslech svědka nebo znalce. Předseda senátu jim vyhoví zejména tehdy, jestliže jde o důkaz prováděný k jejich návrhu nebo jimi opatřený a předložený; není povinen jim vyhovět, jde-li o výslech obviněného, výslech svědka mladšího než patnáct let, nemocného nebo zraněného svědka, anebo jestliže by provedení důkazu některou z uvedených osob nebylo z jiného závažného důvodu vhodné. Jestliže je výslech stejného svědka nebo znalce navrhován jak státním zástupcem, tak i obžalovaným nebo obhájcem, a obě strany žádají o provedení výslechu, rozhodne předseda senátu po vyjádření obou stran o tom, která z nich výslech provede. Provádění výslechu některou z uvedených stran může předseda senátu přerušit jen tehdy, není-li výslech prováděn v souladu se zákonem, na vyslychaného je vyslychajícím činěn nátlak nebo je výslech jím veden jiným nevhodným způsobem, anebo předseda senátu nebo člen senátu považuje za nezbytné položit vyslychanému otázku, jejíž položení není možno odložit na dobu po provedení takového výslechu nebo jeho části.“.

163. V § 215 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Po provedení výslechu nebo jeho části podle odstavce 2 má právo druhá strana klást vyslychanému otázky. Poslední věta odstavce 2 platí tu obdobně.“.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

164. V § 216 odst. 2 se slova „společenský zástupce,“ zrušují.

165. V § 216 odst. 3 se slova „nebo společenský zástupce“ zrušují.

166. § 219 zní:

„§ 219

(1) Soud odročí hlavní líčení, objeví-li se překážka, pro kterou nelze hlavní líčení provést nebo v něm pokračovat, přitom stanoví den, kdy se bude konat další hlavní líčení; odročit hlavní líčení na neurčito je možné, jen pokud to vyžaduje povaha úkonu,

pro který hlavní líčení není možné provést nebo v něm pokračovat. Odpadne-li překážka, pro kterou muselo být hlavní líčení odročeno na neurčito, je třeba bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtách uvedených v § 181 odst. 3 po odpadnutí překážky, nařídit hlavní líčení nebo učinit jiný úkon směřující ke skončení věci. Nemůže-li tak předseda senátu ze závažných důvodů učinit, platí tu obdobně § 181 odst. 3 poslední věta.

(2) Dříve než hlavní líčení soud odročí, předseda senátu zjistí, zda strany nenavrhují další důkazy, které by bylo třeba k příštímu líčení opatřit.

(3) Jestliže není třeba pro podstatnou vadu řízení nebo z jiného důležitého důvodu provést hlavní líčení znovu, sdělí předseda senátu při pokračování v odročném hlavním líčení podstatný obsah dosavadního jednání. Změnilo-li se složení senátu nebo uplynula-li od odročení hlavního líčení delší doba, přečte se souhlasem státního zástupce a obviněného předseda senátu podstatný obsah protokolu o hlavním líčení, včetně v něm provedených důkazů; není-li souhlas dán, musí být hlavní líčení provedeno znovu.“.

167. V § 220 odst. 2 se slova „byly v hlavním líčení provedeny“ nahrazují slovy „strany předložily a provedly, případně které sám doplnil“.

168. V § 222 odstavec 1 zní:

„(1) Shledá-li soud v zažalovaném skutku trestný čin, k jehož projednání není příslušný, rozhodne o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu, který je nejbližše společně nadřízený jemu a soudu, jenž je podle něj příslušný. Je však povinen rozhodnout věc sám, jde-li toliko o nepříslušnost místní a obžalovaný ji nevytkl; rovněž je povinen sám věc rozhodnout, měla-li by věc být přikázána nejbližše společně nadřízeným soudem soudu téhož druhu, avšak nižšího stupně. Rozhodnout o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu nemůže soud, jemuž byla věc přikázána nadřízeným soudem, ledaže by se skutkový podklad pro posouzení příslušnosti mezitím podstatně změnil.“.

169. V § 223a odstavec 2 zní:

„(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 mohou státní zástupce, obžalovaný a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek.“.

170. V § 225 odst. 1 se slova „ani postoupena podle § 222“ nahrazují slovy „ , předložena k rozhodnutí o příslušnosti podle § 222 odst. 1 či postoupena jinému orgánu podle § 222 odst. 2“.

171. § 226 zní:

„§ 226

Soud zproští obžalovaného obžaloby, jestliže na základě důkazů předložených v hlavním líčení státním

zástupcem a případně doplněných soudem, a to i k návrhům ostatních stran,

- a) nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž je obžalovaný stíhán,
- b) v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem,
- c) nebylo prokázáno, že tento skutek spáchal obžalovaný,
- d) obžalovaný není pro nepřičetnost trestně odpovědný, nebo
- e) trestnost činu zanikla.“.

172. V § 227 se slova „§ 11 odst. 2“ nahrazují slovy „§ 11 odst. 3“.

173. § 228 zní:

„§ 228

(1) Odsuzuje-li soud obžalovaného pro trestný čin, kterým způsobil jinému majetkovou škodu, uloží mu zpravidla v rozsudku, aby ji poškozenému nahradil, jestliže byl nárok včas uplatněn (§ 43 odst. 3); nebrání-li tomu zákonná překážka, soud uloží obžalovanému vždy povinnost k náhradě škody, jestliže je výše škody součástí popisu skutku uvedeného ve výroku rozsudku, jímž se obžalovaný uznává vinným, a škoda v této výši nebyla dosud uhrazena.

(2) Výrok o povinnosti obžalovaného k náhradě škody musí přesně označovat osobu oprávněného a nárok, který mu byl přisouzen. V odůvodněných případech může soud vyslovit, že závazek má být splněn ve splátkách, jejichž výši a podmínky splatnosti zároveň určí.

(3) Výrok rozsudku o plnění v penězích může být na návrh poškozeného vyjádřen v cizí měně, neodpovírá-li to okolnostem případu a

- a) škoda byla způsobena na peněžních prostředcích v cizí měně nebo na věcech zakoupených za takové peněžní prostředky, nebo
- b) obžalovaný nebo poškozený je cizozemcem.“.

174. V § 231 odstavec 2 zní:

„(2) Mimo hlavní líčení soud rozhoduje v neveřejném zasedání. Považuje-li to předseda senátu za potřebné, může k rozhodnutí o schválení narovnání nařídít veřejné zasedání.“.

175. V § 231 odst. 3 věta druhá zní: „Proti rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo o schválení narovnání mohou takovou stížnost podat též obžalovaný a poškozený.“.

176. V § 233 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.

177. V § 235 odst. 2 větě druhé se v závorce slova „odst. 1 a 4“ nahrazují slovy „odst. 1 a 5“.

178. V § 249 odstavec 1 zní:

„(1) Odvolání musí být ve lhůtě uvedené v § 248 nebo v další lhůtě k tomu stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně podle § 251 také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocih je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. O tom musí být oprávněné osoby poučeny.“.

179. V § 249 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

180. § 251 zní:

„§ 251

Řízení u soudu prvního stupně

(1) Nesplňuje-li odvolání státního zástupce, odvolání, které podal za obžalovaného jeho obhájce, nebo odvolání, které podal za poškozeného nebo za zúčastněnou osobu jejich zmocněnec, náležitosti obsahu odvolání podle § 249 odst. 1, vyzve je předseda senátu, aby vady odstranili ve lhůtě pěti dnů, kterou jim zároveň stanoví, a upozorní je, že jinak bude odvolání odmítnuto podle § 253 odst. 3. Stejně postupuje, pokud takové odvolání podal obžalovaný, který má obhájce, poškozený nebo zúčastněná osoba, kteří mají zmocněnce.

(2) Nemá-li obžalovaný, který podal odvolání nesplňující náležitosti obsahu odvolání podle § 249 odst. 1, obhájce, vyzve ho předseda senátu k odstranění vad ve lhůtě osmi dnů a poskytne mu k odstranění vad odvolání potřebné poučení. Nevedlo-li to k nápravě nebo vyžaduje-li to povaha projednávané věci, a obžalovaný si sám obhájce nezvolil, ustanoví mu ho za účelem jen odůvodnění odvolání anebo i obhajování v odvolacím řízení předseda senátu a dále postupuje podle odstavce 1. U poškozeného a zúčastněné osoby, kteří nemají zmocněnce, postupuje předseda senátu přiměřeně.

(3) Jakmile uplynuly lhůty k podání odvolání a lhůty k odstranění vad odvolání u všech oprávněných osob, předseda senátu doručí stejnopis odvolání a jejich odůvodnění ostatním stranám a nevyčkávané jejich vyjádření předloží spisovně odvolacímu soudu.“.

181. V § 253 se doplňují odstavce 3 a 4, které znějí:

„(3) Odvolací soud odmítne odvolání, které nesplňuje náležitosti obsahu odvolání.

(4) Odmítnout odvolání podle odstavce 3 nelze, jestliže nebyla oprávněná osoba řádně poučena podle § 249 odst. 1 nebo nebyla oprávněné osobě, která nemá obhájce nebo zmocněnce, poskytnuta pomoc při odstranění vad odvolání (§ 251 odst. 2).“.

182. § 254 zní:

„§ 254

(1) Nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolací soud odvolání podle § 253, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání.

(2) Mají-li však vytýkané vady svůj původ v jiném výroku než v tom, proti němuž bylo podáno odvolání, přezkoumá odvolací soud i správnost takového výroku, na který v odvolání napadený výrok navazuje, jestliže oprávněná osoba proti němu mohla podat odvolání.

(3) Jestliže oprávněná osoba podá odvolání proti výroku o vině, přezkoumá odvolací soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výrokům podáno odvolání.

(4) Byla-li odvoláním napadena část rozsudku týkající se jen některé z více osob, o nichž bylo rozhodnuto tímž rozsudkem, přezkoumá odvolací soud uvedeným způsobem jen tu část rozsudku a předcházejícího řízení, která se týká této osoby.“

183. V § 255 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavcem 2, který zní:

„(2) Odvolací soud přeruší trestní stíhání, má-li za to, že zákon, jehož užil v dané trestní věci soud prvního stupně při rozhodování o vině a trestu, je v rozporu s ústavním zákonem nebo mezinárodní smlouvou, která má přednost před zákonem; v tomto případě předloží věc Ústavnímu soudu.“

184. § 257 zní:

„§ 257

(1) Odvolací soud napadený rozsudek nebo jeho část zruší a v rozsahu zrušení

- a) rozhodne o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu, který je společně nadřízený soudu prvního stupně, a soudu, jenž je podle něj příslušný, měl-li tak už učinit soud prvního stupně (§ 222 odst. 1); je-li tímto společně nadřízeným soudem odvolací soud, rozhodne ihned sám o přikázání příslušnému soudu,
- b) věc postoupí jinému orgánu, měl-li tak učinit již soud prvního stupně (§ 222 odst. 2),
- c) trestní stíhání zastaví, shledá-li, že je tu některá z okolností, jež by odůvodňovaly zastavení trestního stíhání soudem prvního stupně (§ 223 odst. 1, 2),

d) trestní stíhání přeruší, měl-li tak učinit již soud prvního stupně (§ 224 odst. 1, 2 a 5).

(2) Shledá-li odvolací soud, že tu je některá z okolností uvedených v § 11 odst. 1 písm. a), b), i), která nastala až po vyhlášení napadeného rozsudku, rozhodne, aniž by napadený rozsudek zrušil, o zastavení trestního stíhání.

(3) V odvolacím řízení, v kterém bylo zastaveno trestní stíhání z některého důvodu uvedeného v odstavci 2, se však pokračuje, prohlásí-li obviněný do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o zastavení trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá. O tom je třeba obviněného poučit.“

185. V § 258 odstavec 1 zní:

„(1) Odvolací soud zruší napadený rozsudek také

- a) pro podstatné vady řízení, které rozsudku předcházelo, zejména proto, že v tomto řízení byla porušena ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby, jestliže mohly mít vliv na správnost a zákonnost přezkoumávané části rozsudku,
- b) pro vady rozsudku, zejména pro nejasnost nebo neúplnost jeho skutkových zjištění týkajících se přezkoumávané části rozsudku, nebo proto, že se ohledně takové části soud nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí,
- c) vzniknou-li pochybnosti o správnosti skutkových zjištění ohledně přezkoumávané části rozsudku, k objasnění věci je třeba důkazy opakovat nebo provádět důkazy další a jejich provádění před odvolacím soudem by znamenalo nahrazovat činnost soudu prvního stupně,
- d) bylo-li v přezkoumávané části rozsudku porušeno ustanovení trestního zákona,
- e) je-li uložený trest v přezkoumávané části rozsudku nepřiměřený,
- f) je-li rozhodnutí o uplatněném nároku poškozeného v přezkoumávané části rozsudku nesprávné.“

186. V § 259 odstavec 1 zní:

„(1) Je-li po zrušení napadeného rozsudku nebo některé jeho části nutno učinit ve věci rozhodnutí nové, může odvolací soud věc vrátit soudu prvního stupně, jen jestliže nelze vadu odstranit ve veřejném zasedání, zejména jsou-li skutková zjištění tak nedostatečná, že je nutno hlavní líčení opakovat nebo provádět rozsáhlé a obtížně proveditelné doplnění dokazování.“

187. V § 259 odstavec 3 zní:

„(3) Rozhodnout sám rozsudkem ve věci může odvolací soud, jen je-li možno nové rozhodnutí učinit na podkladě skutkového stavu, který byl v napadeném rozsudku správně zjištěn a popřípadě na základě dů-

kazů provedených před odvolacím soudem doplněn nebo změněn. Odvolací soud se může odchýlit od skutkového zjištění soudu prvního stupně jen tehdy, jestliže v odvolacím řízení

- a) provedl znovu některé pro skutkové zjištění podstatné důkazy provedené již v hlavním líčení, nebo
- b) provedl důkazy, které nebyly provedeny v hlavním líčení.“.

188. V § 259 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) V neprospěch obžalovaného může odvolací soud změnit napadený rozsudek jen na podkladě odvolání státního zástupce, jež bylo podáno v neprospěch obžalovaného; ve výroku o náhradě škody tak může učinit též na podkladě odvolání poškozeného, který uplatnil nárok na náhradu škody.“.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 5.

189. § 260 zní:

„§ 260

Nelze-li po zrušení rozsudku pokračovat v řízení před soudem pro neodstranitelné procesní vady a není-li důvod pro jiné rozhodnutí, odvolací soud vrátí věc státnímu zástupci k došetření. Ustanovení § 191 a § 264 odst. 2 tu platí obdobně.“.

190. V § 263 odstavce 5 a 6 znějí:

„(5) Po zahájení veřejného zasedání přednese předseda senátu nebo jím určený člen senátu napadený rozsudek a podá zprávu o stavu věci. Potom přednese odvolatel své odvolání a odůvodní je; není-li odvolatel přítomen, přečte odvolání včetně odůvodnění předseda senátu nebo jím určený člen senátu. Státní zástupce a osoby, které mohou být rozhodnutím odvolacího soudu přímo dotčeny, pokud nejsou odvolateli, přednesou své vyjádření a návrhy na provedení dokazování; není-li některá z těchto osob přítomna a je-li vyjádření obsaženo ve spise, anebo požádá-li o to, přednese obsah jejich podání předseda senátu nebo jím určený člen senátu.

(6) Po přednesení návrhů ve veřejném zasedání provede odvolací soud důkazy potřebné pro rozhodnutí o odvolání, nejde-li o rozsáhlé a obtížně proveditelné doplnění dokazování, které by znamenalo nahrazovat činnost soudu prvního stupně. Na provádění důkazů se užije ustanovení o provádění důkazů v hlavním líčení. Není-li obviněný přítomen, ač byl řádně předvolán, má se za to, že s přečtením protokolů o výslechu svědků a znalců souhlasí.“.

191. V § 263 se doplňuje odstavec 7, který zní:

„(7) Z hlediska změny nebo doplnění skutkových zjištění odvolací soud může přihlížet jen k důkazům, které byly provedeny ve veřejném zasedání před odvolacím soudem; tyto důkazy hodnotí v návaznosti na důkazy provedené soudem prvního stupně v hlavním

líčení. Odvolací soud je vázán hodnocením těchto důkazů soudem prvního stupně s výjimkou těch důkazů, které odvolací soud sám ve veřejném zasedání znovu provedl.“.

192. Za § 265 se vkládá nová hlava sedmnáctá (§ 265a až 265s), která včetně nadpisu zní:

„HLAVA SEDMNÁCTÁ

DOVOLÁNÍ

§ 265a

Přípustnost dovolání

(1) Dovoláním lze napadnout pravomocné rozhodnutí soudu ve věci samé, jestliže soud rozhodl ve druhém stupni a zákon to připouští.

(2) Rozhodnutím ve věci samé se rozumí

- a) rozsudek, jímž byl obviněný uznán vinným a uložen mu trest, popřípadě ochranné opatření nebo bylo upuštěno od potrestání,
- b) rozsudek, jímž byl obviněný obžaloby zproštěn,
- c) usnesení o zastavení trestního stíhání,
- d) usnesení o postoupení věci jinému orgánu,
- e) usnesení, jímž bylo uloženo ochranné opatření,
- f) usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání,
- g) usnesení o schválení narovnání, nebo
- h) rozhodnutí, jímž byl zamítnut nebo odmítnut řádný opravný prostředek proti rozsudku nebo usnesení uvedenému pod písmeny a) až g).

(3) Dovolání v neprospěch obviněného nelze podat jen z toho důvodu, že soud postupoval v souladu s § 259 odst. 4, § 264 odst. 2, § 273 nebo § 289 písm. b).

(4) Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

§ 265b

Důvody dovolání

(1) Dovolání lze podat, jen je-li tu některý z následujících důvodů:

- a) ve věci rozhodl věcně nepřislušný soud, nebo soud, který nebyl náležitě obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát nebo rozhodl soud vyššího stupně,
- b) ve věci rozhodl vyloučený orgán; tento důvod nelze použít, jestliže tato okolnost byla tomu, kdo podává dovolání, již v původním řízení známa a nebyla jím před rozhodnutím orgánu druhého stupně namítnuta,
- c) obviněný neměl v řízení obhájce, ač ho podle zákona mít měl,
- d) byla porušena ustanovení o přítomnosti obviněného v hlavním líčení nebo ve veřejném zasedání,

- e) proti obviněnému bylo vedeno trestní stíhání, ačkoliv podle zákona bylo nepřipustné,
 - f) bylo rozhodnuto o postoupení věci jinému orgánu, o zastavení trestního stíhání, o podmíněném zastavení trestního stíhání, o schválení narovnání, aniž byly splněny podmínky pro takové rozhodnutí,
 - g) rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení,
 - h) obviněnému byl uložen takový druh trestu, který zákon nepřipouští, nebo mu byl uložen trest ve výměře mimo trestní sazbu stanovenou v trestním zákoně na trestný čin, jímž byl uznán vinným,
 - i) bylo rozhodnuto o upuštění od potrestání nebo o upuštění od potrestání s dohledem, aniž byly splněny podmínky stanovené zákonem pro takový postup,
 - j) bylo rozhodnuto o uložení ochranného opatření, aniž byly splněny podmínky stanovené zákonem pro jeho uložení,
 - k) bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g), aniž byly splněny podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí,
 - l) v rozhodnutí některý výrok chybí nebo je neúplný.
- (2) Dovolání lze podat též tehdy, byl-li uložen trest odnětí svobody na doživotí.

§ 265c

Dovolací soud

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud.

§ 265d

Oprávněné osoby

(1) Dovolání mohou podat

- a) nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného,
- b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká.

(2) Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno; o tom musí být obviněný poučen (§ 125 odst. 3). Nejvyšší soud o takovém podání nerozhoduje, ale zašle ho v závislosti na jeho obsahu buď příslušnému soudu jako návrh na povolení obnovy řízení nebo ministru spravedlnosti jako podnět ke stížnosti pro porušení zákona, popřípadě ho

vrátí obviněnému s poučením, že dovolání může podat pouze prostřednictvím obhájce. Obdobně postupuje u podání osob, které by mohly podat v jeho prospěch odvolání.

§ 265e

Lhůta a místo podání

(1) Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje.

(2) Jestliže se rozhodnutí doručuje jak obviněnému, tak i jeho obhájci a zákonnému zástupci, běží lhůta od toho doručení, které bylo provedeno nejpozději.

(3) Lhůta k podání dovolání je zachována také tehdy, je-li dovolání podáno ve lhůtě u Nejvyššího soudu nebo u soudu, který rozhodl ve věci ve druhém stupni, anebo je-li podání, jehož obsahem je dovolání, dáno ve lhůtě na poštu a adresováno soudu, u něhož má být podáno nebo který má ve věci rozhodnout.

(4) Navrácení lhůty k podání dovolání není přípustné.

§ 265f

Obsah dovolání

(1) V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) nebo § 265b odst. 2, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

(2) Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

§ 265g

Zpětvzetí dovolání

(1) Osoba, která dovolání podala, může je výslovným prohlášením vzít zpět, a to až do doby, než se Nejvyšší soud odebere k závěrečné poradě. V řízení o dovolání se však pokračuje, vzal-li nejvyšší státní zástupce zpět dovolání podané jen ve prospěch obviněného, pokud obviněný trvá na pokračování dovolacího řízení; v takovém případě Nejvyšší soud rozhoduje v rozsahu, jakoby takové dovolání podané nejvyšším státním zástupcem podal sám obviněný. Zpětvzetí dovolání podaného nejvyšším státním zástupcem jen ve prospěch obviněného, který zemřel, je neúčinné.

(2) Zpětvzetí dovolání vezme, není-li překážek, usnesením na vědomí předseda senátu Nejvyššího

soudu, a nebyla-li věc dosud tomuto soudu předložena, předseda senátu soudu prvního stupně. Vzal-li nejvyšší státní zástupce zpět dovolání podané jen ve prospěch obviněného a obviněný trvá na pokračování řízení o dovolání, uvede to předseda senátu Nejvyššího soudu v usnesení, jímž rozhoduje o zpětvzetí dovolání.

§ 265h

Řízení u soudu prvního stupně

(1) Nesplňuje-li dovolání nejvyššího státního zástupce nebo dovolání obviněného podané jeho obhájcem náležitosti obsahu dovolání podle § 265f odst. 1, vyzve je předseda senátu, aby vady odstranili ve lhůtě dvou týdnů, kterou jim zároveň stanoví, a upozorní je, že jinak bude dovolání odmítnuto podle § 265i odst. 1 písm. d).

(2) Předseda senátu soudu prvního stupně doručí opis dovolání obviněného státnímu zástupci a opis dovolání státního zástupce obhájci obviněného a obviněnému s upozorněním, že se mohou k dovolání písemně vyjádřit a souhlasit s projednáním dovolání v neveřejném zasedání [§ 265r odst. 1 písm. c)]. Jakmile lhůta k podání dovolání uplyne všem oprávněným osobám, předloží spisy Nejvyššímu soudu.

(3) Dospěje-li předseda senátu na podkladě dovolání a obsahu spisů k závěru, že by měl být odložen nebo přerušen výkon rozhodnutí, předloží bez zbytečného odkladu spisy s příslušným návrhem na takový postup Nejvyššímu soudu, který o takovém návrhu rozhodne usnesením nejpozději do čtrnácti dnů po obdržení spisů, a nebylo-li v mezidobí již dokončeno řízení u soudu prvního stupně, vrátí mu spisy k dokončení řízení.

Rozhodnutí dovolacího soudu

§ 265i

(1) Nejvyšší soud dovolání odmítne,

- a) není-li přípustné,
- b) bylo-li podáno z jiného důvodu, než je uveden v § 265b,
- c) bylo-li podáno opožděně, osobou neoprávněnou, osobou, která ho znovu podala, když ho předtím výslovně vzala zpět,
- d) nesplňuje-li náležitosti obsahu dovolání,
- e) jde-li o dovolání zjevně neopodstatněné,
- f) je-li zcela zřejmé, že projednání dovolání by nemohlo zásadně ovlivnit postavení obviněného a otázka, která má být z podnětu dovolání řešena, není po právní stránce zásadního významu.

(2) V odůvodnění usnesení o odmítnutí dovolání Nejvyšší soud jen stručně uvede důvod odmítnutí poukazem na okolnosti vztahující se k zákonnému důvodu odmítnutí.

(3) Neodmítne-li Nejvyšší soud dovolání podle odstavce 1, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozhodnutí, proti nimž bylo dovolání podáno, v rozsahu a z důvodů, uvedených v dovolání, jakož i řízení napadené části rozhodnutí předcházející. K vádám výroků, které nebyly dovoláním napadeny, Nejvyšší soud přihlíží, jen pokud by mohly mít vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno dovolání.

(4) Jestliže oprávněná osoba podá důvodně dovolání proti výroku o vině, přezkoumá Nejvyšší soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výrokům podáno dovolání.

(5) Byla-li dovoláním napadena část rozhodnutí týkající se jen některé z více osob, o nichž bylo rozhodnuto tímž rozhodnutím, přezkoumá Nejvyšší soud uvedeným způsobem jen tu část rozhodnutí a předcházejícího řízení, která se týká této osoby.

§ 265j

Dovolací soud dovolání zamítne, shledá-li, že není důvodné.

§ 265k

(1) Shledá-li Nejvyšší soud, že podané dovolání je důvodné, zruší napadené rozhodnutí nebo jeho část, popřípadě též vadné řízení mu předcházející.

(2) Jestliže je vadná jen část napadeného rozhodnutí a lze ji oddělit od ostatních, zruší Nejvyšší soud rozhodnutí jen v této části; zruší-li však, byť i jen zčásti výrok o vině, zruší vždy zároveň celý výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad. Současně zruší také další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí nebo jeho zrušenou část obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Ustanovení § 261 se užije přiměřeně.

§ 265l

(1) Je-li po zrušení napadeného rozhodnutí nebo některého jeho výroku nutno učinit ve věci nové rozhodnutí, přikáže Nejvyšší soud zpravidla soudu, o jehož rozhodnutí jde, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

(2) Záleží-li vada jen v tom, že v napadeném rozhodnutí některý výrok chybí nebo je neúplný, může Nejvyšší soud, aniž rozhodnutí zruší, přikázat soudu, o jehož rozhodnutí jde, aby o chybějícím výroku rozhodl nebo neúplný výrok doplnil.

(3) Prikazuje-li Nejvyšší soud věc podle odstavce 1 nebo 2 k novému projednání a rozhodnutí, může zároveň nařídit, aby ji soud projednal a rozhodl v jiném složení senátu. Z důležitých důvodů může také věc

přikázat k projednání a rozhodnutí jinému soudu nebo jinému státnímu zástupci.

§ 265m

(1) Nejvyšší soud může při zrušení napadeného rozhodnutí také sám hned rozhodnout ve věci rozsudkem. Nejvyšší soud nemůže však sám

- uznat obviněného vinným skutkem, pro nějž byl obžaloby zproštěn nebo pro nějž bylo trestní stíhání zastaveno,
- uznat obviněného vinným těžším trestným činem, než jakým mohl být uznán vinným napadeným rozsudkem,
- uložit obviněnému trest odnětí svobody nad patnáct až do dvaceti pěti let nebo trest odnětí svobody na doživotí, nebyl-li mu již uložen přezkoumávaným rozhodnutím, případně ve spojení s rozsudkem soudu prvního stupně.

(2) Zruší-li Nejvyšší soud rozsudek toliko ve výroku o náhradě škody, užije přiměřeně § 265.

§ 265n

Proti rozhodnutí o dovolání není s výjimkou obnovy řízení opravný prostředek přípustný.

Řízení u dovolacího soudu

§ 265o

(1) Před rozhodnutím o dovolání může předseda senátu Nejvyššího soudu odložit nebo přerušit výkon rozhodnutí, proti němuž bylo podáno dovolání.

(2) Je-li pro rozhodnutí o dovolání třeba objasnit nějakou okolnost, provede potřebné šetření předseda senátu Nejvyššího soudu, anebo na jeho žádost některý jiný orgán činný v trestním řízení, který je povinen mu bez zbytečného odkladu vyhovět. Pro takové šetření platí ustanovení hlavy páté. Ve zvlášť naléhavých případech lze k zajištění důkazního materiálu použít i prostředků uvedených v hlavě čtvrté. Zajistit osobu obviněného vydáním příkazu k zatčení a vzetím do vazby lze však jen tehdy, navrhne-li to nejvyšší státní zástupce v dovolání podaném v neprospěch obviněného a považuje-li to Nejvyšší soud za nezbytné vzhledem k závažnosti trestného činu a naléhavosti vazebních důvodů.

§ 265p

(1) V neprospěch obviněného může Nejvyšší soud změnit napadené rozhodnutí jen na podkladě dovolání nejvyššího státního zástupce, jež bylo podáno v neprospěch obviněného.

(2) Dovolání v neprospěch obviněného je vyloučeno, jestliže

- obviněný zemřel,
- na čin se vztahuje rozhodnutí prezidenta repu-

bliky, kterým nařídil, aby se v trestním stíhání nepokračovalo.

(3) Bylo-li podáno dovolání pouze ve prospěch obviněného, nepřekáží jeho smrt provedení řízení na podkladě dovolání; trestní stíhání tu nelze zastavit proto, že obviněný zemřel.

§ 265r

(1) O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ve veřejném zasedání. V neveřejném zasedání může učinit

- rozhodnutí o odmítnutí dovolání (§ 265i),
- rozhodnutí o zrušení napadeného rozhodnutí (§ 265k) a přikázání věci k novému projednání a rozhodnutí (§ 265l odst. 1 a 2), je-li zřejmé, že vadu nelze odstranit ve veřejném zasedání, nebo
- jiná rozhodnutí, souhlasí-li s projednáním v neveřejném zasedání nejvyšší státní zástupce i obviněný.

(2) Účast státního zástupce činného u Nejvyššího státního zastupitelství ve veřejném zasedání je povinná.

(3) Při veřejném zasedání konaném o dovolání musí mít obviněný obhájce v případech uvedených v § 36a odst. 2 písm. a) až d).

(4) V nepřítomnosti obviněného, který je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, lze veřejné zasedání konat jen tehdy, jestliže obviněný výslovně prohlásí, že se účasti při veřejném zasedání vzdává.

(5) Nelze-li vyrozumění o veřejném zasedání doručit osobě, která rozhodnutím o dovolání může být přímo dotčena, stačí o konání veřejného zasedání vyrozumět jejího obhájce, popřípadě zmocněnce. Nemá-li tato osoba obhájce, popřípadě zmocněnce, je třeba jí ho k tomu účelu ustanovit. Ustanovení § 39 se tu užije obdobně.

(6) Po zahájení veřejného zasedání přednese předseda senátu nebo jím určený člen senátu napadené rozhodnutí a podá zprávu o stavu věci. Potom přednese dovolatel své dovolání a odůvodní je. Státní zástupce a osoby, které mohou být rozhodnutím dovolacího soudu přímo dotčeny, pokud nejsou dovolateli, přednesou své vyjádření; není-li některá z těchto osob přítomna a je-li vyjádření obsaženo ve spise, anebo požádá-li o to, přednese obsah jejich podání předseda senátu nebo jím určený člen senátu.

(7) Důkazy se ve veřejném zasedání před Nejvyšším soudem zpravidla neprovádějí. Jen výjimečně může Nejvyšší soud řízení doplnit důkazy nezbytnými k tomu, aby mohl o dovolání rozhodnout.

§ 265s

Řízení po přikázání věci

(1) Orgán činný v trestním řízení, jemuž věc byla

přikázána k novému projednání a rozhodnutí, je vázán právním názorem, který vyslovil ve svém rozhodnutí Nejvyšší soud, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení Nejvyšší soud nařídil.

(2) Bylo-li napadené rozhodnutí zrušeno jen v důsledku dovolání podaného ve prospěch obviněného, nemůže v novém řízení dojít ke změně rozhodnutí v jeho neprospěch.“

Dosavadní hlavy sedmnáctá až dvacátá čtvrtá se označují jako hlavy osmnáctá až dvacátá pátá.

193. V § 266 odstavec 1 zní:

„(1) Proti pravomocnému rozhodnutí soudu nebo státního zástupce, jímž byl porušen zákon nebo které bylo učiněno na podkladě vadného postupu řízení, může ministr spravedlnosti podat u Nejvyššího soudu stížnost pro porušení zákona. Nestanoví-li zákon jinak, není proti rozhodnutí Nejvyššího soudu stížnost pro porušení zákona přípustná.“

194. V § 266 odst. 5 se slova „soudu, státního zástupce nebo vyšetřovatele“ nahrazují slovy „soudu nebo státního zástupce“.

195. V § 266 se odstavec 7 zrušuje.

196. Za § 266 se vkládá nový § 266a, který zní:

„§ 266a

(1) Proti rozhodnutím, jejichž zrušení se lze domáhat cestou dovolání, může ministr spravedlnosti podat stížnost pro porušení zákona ve lhůtě dvou měsíců od doručení pravomocného rozhodnutí státnímu zástupci. Jestliže nebylo v takové věci podáno dovolání, může ministr spravedlnosti podat ve prospěch obviněného stížnost pro porušení zákona i po uplynutí této lhůty.

(2) Podanou stížnost pro porušení zákona, která nebyla odůvodněna, je ministr spravedlnosti povinen odůvodnit do 14 dnů od jejího podání.

(3) Stížnost pro porušení zákona a dovolání podané v téže věci projedná Nejvyšší soud ve společném řízení. To vylučuje postup podle § 23.“

197. § 267 zní:

„§ 267

(1) Ve stížnosti pro porušení zákona musí být ve dle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se ministr spravedlnosti domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí Nejvyššího soudu. Ministr spravedlnosti je povinen ve stížnosti pro porušení zákona uvést, zda ji podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

(2) Podanou a ve lhůtě uvedené v § 266a odst. 2

těž odůvodněnou stížnost pro porušení zákona již nelze v průběhu řízení před Nejvyšším soudem měnit.

(3) Nejvyšší soud přezkoumá zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozhodnutí, proti nimž byla stížnost pro porušení zákona podána, v rozsahu a z důvodů v ní uvedených, jakož i řízení napadené části rozhodnutí předcházející. K vadám výroků, které nebyly stížností pro porušení zákona napadeny, Nejvyšší soud přihlíží, jen pokud by mohly mít vliv na správnost výroků, proti nimž byla podána stížnost pro porušení zákona.

(4) Jestliže ministr spravedlnosti podá důvodně stížnost pro porušení zákona proti výroku o vině, přezkoumá Nejvyšší soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda byla i proti těmto výrokům podána stížnost pro porušení zákona.

(5) Byla-li stížností pro porušení zákona napadena část rozhodnutí týkající se jen některé z více osob, o nichž bylo rozhodnuto tímž rozhodnutím, přezkoumá Nejvyšší soud uvedeným způsobem jen tu část rozhodnutí a předcházejícího řízení, která se týká této osoby.“

198. V § 268 odstavec 1 zní:

„(1) Nejvyšší soud zamítne stížnost pro porušení zákona,

- a) není-li přípustná,
- b) byla-li podána opožděně (§ 266a odst. 1), nebo
- c) není-li důvodná.“

199. V § 272 odst. 1 a 2 se slova „do tří měsíců od jejího podání“ nahrazují slovy „do šesti měsíců od jejího podání“.

200. § 274 zní:

„§ 274

O stížnosti pro porušení zákona rozhoduje Nejvyšší soud ve veřejném zasedání za účasti státního zástupce činného u Nejvyššího státního zastupitelství. Považuje-li to ministr spravedlnosti nebo předseda senátu za potřebné, účastní se veřejného zasedání též pověřený zástupce ministra spravedlnosti. Rozhodnutí podle § 268 odst. 1 může Nejvyšší soud učinit též v neveřejném zasedání.“

201. § 277 včetně nadpisu zní:

„§ 277

Obecné ustanovení

Skončilo-li trestní stíhání vedené proti určité osobě pravomocným rozsudkem, pravomocným trestním příkazem, pravomocným usnesením o zastavení trestního stíhání, pravomocným usnesením o podmíne-

ném zastavení trestního stíhání, pravomocným usnesením o schválení narovnání nebo pravomocným usnesením o postoupení věci jinému orgánu, lze v trestním stíhání též osoby pro týž skutek pokračovat, pokud nebylo takové rozhodnutí zrušeno v jiném předepsaném řízení, jen byla-li povolena obnova trestního řízení. Před povolením obnovy lze k zajištění důkazního materiálu a k zajištění osoby obviněného provádět vyšetřovací úkony jen v mezích ustanovení této hlavy.“.

202. V § 278 odst. 1 se za slova „skončilo pravomocným rozsudkem“ před čárku vkládají slova „nebo trestním příkazem“ a na konci odstavce 1 se doplňuje tato věta: „Obnova řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem, jímž bylo rozhodnuto o podmíněném upuštění od potrestání s dohledem, se povolí, a to i dříve, než nastaly skutečnosti uvedené v § 26 odst. 5 a 6 trestního zákona, také tehdy, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve odůvodnit rozhodnutí o trestu.“.

203. V § 278 odstavec 2 zní:

„(2) Obnova řízení, které skončilo pravomocným usnesením soudu o zastavení trestního stíhání, včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, a to i v případě, jestliže ještě nenastaly skutečnosti uvedené v § 308 odst. 3, se povolí, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve vést k závěru, že důvody k takovému rozhodnutí tu nebyly a že je na místě v řízení pokračovat.“.

204. V § 278 odstavec 3 zní:

„(3) Obnova řízení, které skončilo pravomocným usnesením státního zástupce o zastavení trestního stíhání, včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, a to i v případě, jestliže ještě nenastaly skutečnosti uvedené v § 308 odst. 3, se povolí, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy státnímu zástupci dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve vést k závěru, že důvody k takovému rozhodnutí tu nebyly a že je na místě podat proti obviněnému obžalobu.“.

205. V § 278 odst. 4 se zrušuje text „vyšetřovatel“,

206. V § 279 se za písmeno a) vkládá nové písmeno b), které zní:

„b) uplynula lhůta v délce jedné poloviny promlčecí doby trestného činu, o kterém se vedlo trestní stíhání“,

Dosavadní písmena b) a c) se označují jako písmena c) a d).

207. V § 280 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Osoba, která návrh na povolení obnovy řízení podala, může jej výslovným prohlášením vzít zpět, a to až do doby, než se soud prvního stupně odebere k závěrečné poradě. Návrh na povolení obnovy řízení podaný ve prospěch obviněného jinou oprávněnou osobou nebo za obviněného obhájcem nebo zákonným zástupcem může být vzat zpět jen s výslovným souhlasem obviněného; to neplatí, pokud takový návrh podal státní zástupce nebo byl-li takový návrh podán oprávněnou osobou po smrti obviněného. Zpětvzetí návrhu na povolení obnovy řízení vezme usnesením na vědomí předseda senátu soudu prvního stupně. Takové rozhodnutí nebrání pozdějšímu opětovnému podání návrhu na povolení obnovy řízení.“.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 5.

208. V § 281 odstavce 1 a 2 znějí:

„(1) O návrhu na povolení obnovy řízení, které skončilo pravomocným usnesením státního zástupce o zastavení trestního stíhání, včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, rozhoduje soud, který by byl příslušný rozhodovat o obžalobě.

(2) O návrhu na povolení obnovy řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem nebo trestním příkazem, a řízení, které skončilo pravomocným usnesením soudu o zastavení trestního stíhání, včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání rozhoduje soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni.“.

209. V § 284 odst. 2 se za slova „o zastavení trestního stíhání“ vkládají slova „včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání“.

210. V § 288 odstavec 1 zní:

„(1) Byla-li pravomocně povolena obnova řízení, které skončilo pravomocným usnesením státního zástupce o zastavení trestního stíhání, včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, pokračuje se v přípravném řízení.“.

211. V § 291 se slova „sdělení obvinění“ nahrazují slovy „zahájení trestního stíhání“.

212. V § 295 se na konci textu doplňuje tato věta: „Nesouhlasí-li soud, jemuž byla věc postoupena, s takovým postoupením věci, rozhodne o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu, který je nejbližší společně nadřízen jemu a soudu, jenž mu věc postoupil.“.

213. V § 297 odstavec 1 zní:

„(1) Nejde-li o řízení proti uprchlému, nelze

hlavní líčení konat v nepřítomnosti mladistvého, který v době jeho konání nedosáhl věku osmnácti let.“.

214. V § 301 odst. 2 písmeno b) zní:

„b) bylo-li zahájeno trestní stíhání až po dovršení devatenáctého roku obviněného.“.

215. V § 301 odst. 3 se zrušují slova „ve vykonávacím řízení“.

216. V § 302 se zrušuje odstavce 2 a ruší se číslované odstavce.

217. § 303 zní:

„§ 303

(1) V řízení proti uprchlému se trestní stíhání zahajuje doručením usnesení o zahájení trestního stíhání obviněného obhájci. Nebyl-li mu obhájce zvolen (§ 37 odst. 1), je třeba ho ustanovit.

(2) Vystal-li důvod pro konání řízení proti uprchlému až po doručení usnesení o zahájení trestního stíhání obviněnému do podání obžaloby, státní zástupce o tom učiní záznam, ve kterém uvede, od kterého dne je proti obviněnému konáno řízení proti uprchlému; záznam se doručí obhájci.“.

218. § 305 zní:

„§ 305

O konání řízení proti uprchlému po podání obžaloby rozhoduje soud na návrh státního zástupce nebo i bez takového návrhu. Návrh může státní zástupce učinit už v obžalobě.“.

219. Za § 306 se vkládá nový § 306a, který zní:

„§ 306a

(1) Pominou-li důvody řízení proti uprchlému, pokračuje se v trestním řízení podle obecných ustanovení. Požaduje-li to obviněný, provedou se v řízení před soudem znovu důkazy v předchozím soudním řízení provedené, u nichž to jejich povaha připouští, nebo jejichž opakování nebrání jiná závažná skutečnost; v opačném případě se obviněnému protokoly o provedení těchto důkazů přečtou a umožní se mu, aby se k nim vyjádřil.

(2) Skončilo-li řízení proti uprchlému pravomocným odsuzujícím rozsudkem a poté pominuly důvody, pro které se řízení proti uprchlému vedlo, na návrh odsouzeného podaný do osmi dnů od doručení rozsudku soud prvního stupně takový rozsudek zruší a v rozsahu stanoveném v odstavci 1 se hlavní líčení provede znovu. O právu navrhnout zrušení pravomocného odsuzujícího rozsudku musí být při doručení rozsudku odsouzený poučen. Přiměřeně soud postupuje, vyžaduje-li to mezinárodní smlouva, jíž je Česká republika vázána.

(3) V novém řízení nemůže dojít ke změně rozhodnutí v neprospěch obviněného.“.

220. V § 307 odst. 1 písm. a) se slovo „trestnému“ zrušuje, v odstavci 1 se slovo „pachatele“ nahrazuje slovem „obviněného“ a v odstavci 4 se za slovo „omezení“ vkládají slova „a povinnosti“.

221. § 309 a 310 znějí:

„§ 309

(1) V řízení o trestném činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let, může se souhlasem obviněného a poškozeného soud a v přípravném řízení státní zástupce rozhodnout o schválení narovnání a zastavit trestní stíhání, jestliže

- obviněný prohlásí, že spáchal skutek, pro který je stíhán, a nejsou důvodné pochybnosti o tom, že jeho prohlášení bylo učiněno svobodně, vážně a určitě,
- uhradí poškozenému škodu způsobenou trestným činem nebo učiní potřebné úkony k její úhradě, případně jinak odčiní újmu vzniklou trestným činem, a
- složí na účet soudu nebo v přípravném řízení na účet státního zastupitelství peněžní částku určenou konkrétnímu adresátovi k obecně prospěšným účelům, a tato částka není zřejmě nepřiměřená závažnosti trestného činu,

a považuje-li takový způsob vyřízení věci za dostačující vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného činu, k míře, jakou byl trestným činem dotčen veřejný zájem, k osobě obviněného a jeho osobním a majetkovým poměrům.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 může obviněný, poškozený a v řízení před soudem i státní zástupce podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 310

(1) Před rozhodnutím o schválení narovnání soud a v přípravném řízení státní zástupce vyslechne obviněného a poškozeného, zejména k způsobu a okolnostem uzavření dohody o narovnání, zda dohoda o narovnání mezi nimi byla učiněna dobrovolně a zda souhlasí se schválením narovnání. Obviněného vyslechne také k tomu, zda rozumí obsahu obvinění a zda si je vědom důsledků schválení narovnání. Součástí výsledku obviněného musí být i prohlášení, že spáchal skutek, pro který je stíhán.

(2) Před výsledkem je třeba obviněného i poškozeného poučit o jejich právech a o podstatě institutu narovnání.

(3) Je-li poškozenou právnická osoba, lze místo výsledku statutárního zástupce nebo jiné osoby oprávně

něné jednat jejím jménem opatřit její písemné prohlášení k okolnostem uvedeným v odstavci 1.“.

222. Za § 310 se vkládá nový § 310a, který zní:

„§ 310a

Práva poškozeného podle § 309 a 311 nepřísluší tomu, na koho pouze přešel nárok na náhradu škody.“.

223. § 311 zní:

„§ 311

(1) Rozhodnutí o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání musí obsahovat popis skutku, jehož se narovnání týká, jeho právní posouzení, obsah narovnání zahrnující výši uhrazené škody nebo škody, k jejíž úhradě byly provedeny potřebné úkony, případně způsob jiného odčinění újmy vzniklé trestným činem, peněžní částku určenou k obecně prospěšným účelům s uvedením jejího příjemce, včetně částky odevzdané státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti, a výrok o zastavení trestního stíhání pro skutek, ve kterém je spařován trestný čin, jehož se narovnání týká.

(2) Při určení příjemce peněžité částky k obecně prospěšným účelům je soud vázán obsahem dohody o narovnání mezi obviněným a poškozeným.“.

224. § 314 zní:

„§ 314

Nebylo-li narovnání soudem nebo v přípravném řízení státním zástupcem schváleno poté, co obviněný učinil prohlášení podle § 309 odst. 1, že spáchal skutek, pro který je stíhán, nelze k tomuto prohlášení v dalším řízení přihlížet jako k důkazu.“.

225. V § 314b se vkládají nové odstavce 1 až 3, které znějí:

„(1) Věci, v nichž se konalo zkrácené přípravné řízení, samosoudce projedná ve zjednodušeném řízení. Trestní stíhání se zahajuje tím, že návrh státního zástupce na potrestání byl doručen soudu.

(2) Byl-li soud s doručením návrhu předán zadržovaný podezřelý, soudce jej do 24 hodin vyslechne jako obviněného, zejména k okolnostem zadržení a důvodům vazby, dále k tomu, které skutečnosti považuje za nesporné, a zda souhlasí s tím, aby takové skutečnosti nebyly v hlavním líčení dokazovány. Podle povahy věci buď vydá rozhodnutí, jež může vydat mimo hlavní líčení, nebo obviněnému doručí předvolání k hlavnímu líčení, které se může se souhlasem obviněného konat ihned po jeho výslechu. Současně rozhodne o vazbě, a vezme-li do vazby obviněného, který si obhájce dosud nezvolil, ani mu nebyl ustanoven (§ 179b odst. 2), umožní mu, aby si zvolil ve stanovené lhůtě obhájce (§ 38), a pokud tak neučiní, obhájce mu ustanoví (§ 39 odst. 1).

(3) Nebyl-li podezřelý zadržen, samosoudce podle protokolu o výslechu podezřelého posoudí, zda je třeba obviněného předvolat k výslechu nebo je možné ihned nařídit hlavní líčení.“.

Dosavadní odstavce 1 a 2 se označují jako odstavce 4 a 5.

226. V § 314c odstavec 1 zní:

„(1) Samosoudce obžalobu a návrh na potrestání předběžně neprojednává, přezkoumá je však z hledisek uvedených v § 181 odst. 1 a § 186. Podle výsledků přezkoumání samosoudce

- a) učiní některé z rozhodnutí uvedených v § 188 odst. 1 písm. a) až f),
- b) může zastavit trestní stíhání, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 172 odst. 2, nebo
- c) nejsou-li splněny podmínky uvedené v § 179a odst. 1 pro konání zjednodušeného řízení, návrh na potrestání odmítne.“.

227. V § 314c odst. 2 věta první se číslovka „191“ nahrazuje číslovkou „195“ a ve větě druhé se slova „samosoudce rozhodne“ nahrazují slovy „může samosoudce rozhodnout“.

228. V § 314c odst. 4 se věta druhá nahrazuje touto větou: „Proti rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo o schválení narovnání mohou takovou stížnost podat též obviněný a poškozený.“.

229. V § 314c se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Právní mocí rozhodnutí o odmítnutí návrhu na potrestání podle odstavce 1 písm. c) se věc vrací do přípravného řízení a státní zástupce nařídí konat vyšetřování.“.

230. V § 314d se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Při hlavním líčení ve zjednodušeném řízení samosoudce vyslechne obviněného; na přečtení protokolu o výslechu podezřelého (§ 179b odst. 3) se užije § 207 odst. 2 obdobně. Poté může rozhodnout o upuštění od dokazování těch skutečností, které strany označily za nesporné a s ohledem na ostatní zjištěné skutečnosti není závažného důvodu o těchto prohlášeních pochybovat. Se souhlasem stran může přečíst i úřední záznamy o vysvětlení osob a o provedení dalších úkonů (§ 158 odst. 3 a 5).“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

231. V § 314e odstavec 1 zní:

„(1) Samosoudce může bez projednání věci v hlavním líčení vydat trestní příkaz, jestliže skutkový stav je spolehlivě prokázán opatřenými důkazy, a to i ve zjednodušeném řízení konaném po zkráceném přípravném řízení.“.

232. V § 314e odst. 2 písm. a) se na konci doplňují slova „s podmíněným odkladem jeho výkonu“.

233. V § 314e odst. 2 se tečka na konci nahrazuje čárkou a doplňují se písmena f) a g), která znějí:

- „f) vyhoštění do pěti let,
- g) zákaz pobytu do pěti let.“

234. V § 314f odst. 1 písmena e) a f) znějí:

- „e) výrok o náhradě škody (§ 228 a § 229 odst. 1 a 2), jestliže byl nárok na její náhradu řádně uplatněn (§ 43 odst. 3),
- f) poučení o právu podat odpor, včetně upozornění, že v případě, kdy obviněný odpor nepodá, vzdává se tím práva na projednání věci v hlavním líčení.“

235. V § 314g se na konci odstavce 1 doplňuje tato věta: „Po doručení trestního příkazu může se oprávněná osoba odporu výslovně vzdát.“

236. Za § 314g se vkládá nový oddíl šestý, který včetně nadpisu zní:

**„Oddíl šestý
Řízení po zrušení rozhodnutí
nálezem Ústavního soudu**

§ 314h

(1) Po doručení nálezu Ústavního soudu, kterým bylo zrušeno rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení nebo jeho části, pokračuje tento orgán v tom stadiu řízení, které bezprostředně předcházelo vydání zrušeného rozhodnutí, nestanoví-li zákon nebo náleží Ústavního soudu jinak. Přitom je vázán právním názorem, který vyslovil ve věci Ústavní soud, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení Ústavní soud nařídil.

(2) Ustanovení odstavce 1 se použije přiměřeně, pokud Ústavní soud nálezem zakázal některému orgánu činnému v trestním řízení, aby pokračoval v porušování ústavně zaručeného základního práva nebo svobody, a přikázal mu, aby, pokud je to možné, obnovil stav před jejich porušením.

§ 314i

Bylo-li nálezem Ústavního soudu zrušeno rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení pouze ve prospěch obviněného,

- a) doba od právní moci původního rozhodnutí ve věci samé do doručení nálezu Ústavního soudu se do promlčecí doby nezapočítává,
- b) nemůže v novém řízení dojít ke změně rozhodnutí v jeho neprospěch; jde-li o jiné rozhodnutí, platí ustanovení § 150 přiměřeně,
- c) nepřekáží jeho smrt provedení dalšího řízení a trestní stíhání nelze zastavit proto, že obviněný zemřel.

§ 314j

Jestliže nález Ústavního soudu zrušil rozsudek, jen pokud jde o některý z trestných činů, za něž byl pravomocně uložen úhrnný nebo souhrnný trest, stanoví příslušný soud neprodleně po doručení nálezu ve veřejném zasedání rozsudkem přiměřený trest za zbývající trestné činy.

§ 314k

(1) Vykonává-li se na obviněném trest odnětí svobody uložený mu rozsudkem, rozhodne příslušný soud neprodleně po doručení nálezu Ústavního soudu, kterým byl zrušen výrok o tomto trestu, o vazbě. Při tom postupuje podle § 67 a 68.

(2) Vykonává-li se jiné rozhodnutí zrušené nálezem Ústavního soudu, rozhodne příslušný orgán činný v trestním řízení po doručení nálezu, nestanoví-li zákon nebo náleží Ústavního soudu jinak, o zastavení nebo přerušení jeho výkonu, popřípadě učiní jiné vhodné opatření.“

237. V § 322 odst. 1 se slova „jestliže by výkon trestu ohrozil život nebo zdraví odsouzeného“ nahrazují slovy „jestliže z lékařských zpráv předložených odsouzeným nebo vyžádaných s jeho souhlasem vyplývá, že by výkon trestu ohrozil jeho život nebo zdraví“.

238. V § 325 odst. 1 se slovo „chorobou“ nahrazuje slovem „nemocí“.

239. V § 327 odst. 2 se slova „chorobou nebo nevyлéčitelnou chorobou“ nahrazují slovy „nemocí nebo nevyлéčitelnou nemocí“.

240. § 329 zní:

„§ 329

(1) V případech, kdy je to s ohledem na povahu uložených omezení a způsob kontroly chování podmíněně odsouzeného nutné, zašle předseda senátu ihned po právní moci rozsudku ukládajícího trest odnětí svobody, jehož výkon byl podmíněně odložen, jeho opis probačnímu úředníkovi k výkonu kontroly nad chováním odsouzeného a nad dodržováním uložených omezení. Požádá jej zároveň, aby v pravidelných termínech, které zároveň stanoví, mu podával zprávu o způsobu života odsouzeného, a v případě, že by zjistil důvody k nařízení výkonu trestu, aby to ihned oznámil soudu. Kontrolu nad chováním odsouzeného a nad dodržováním uložených omezení může na základě dožadání adresovaného okresnímu soudu, v jehož obvodu odsouzený bydlí, pracuje nebo se zdržuje, prováďet probační úředník činný mimo obvod soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(2) Jestliže předseda senátu nepověří výkonem kontroly probačního úředníka, v pravidelných termínech, nepozději jedenkrát za šest měsíců, zjišťuje, zda

podmíněně odsouzený vede řádný způsob života a dodržuje omezení, která mu byla rozsudkem uložena.

(3) Zájmové sdružení občanů činné na pracovišti odsouzeného nebo v jeho bydlišti může předseda senátu požádat o výchovné spolupůsobení, pokud nabídlo záruku za převýchovu odsouzeného.“

241. V § 330 odst. 1 věta druhá zní: „Ve veřejném zasedání rozhodne soud i o ponechání podmíněného odsouzení v platnosti podle § 60 odst. 1 trestního zákona.“

242. V § 330a odstavec 1 zní:

„(1) Jestliže bylo rozhodnuto o podmíněném odsouzení k trestu odnětí svobody s dohledem, soud po právní moci rozsudku opatřením pověřil probačního úředníka, v jehož obvodu má odsouzený bydliště nebo pracoviště, aby sledoval jeho chování a dodržování uložených omezení a povinností způsobem stanoveným zvláštním zákonem. Podle povahy věci požádá o spolupůsobení orgány veřejné správy, zájmová sdružení občanů a další orgány, instituce a osoby. Při výkonu dohledu nelze podmíněně odsouzenému ukládat jiné povinnosti, než které vyplývají ze zákona nebo z odsuzujícího rozsudku.“

243. V § 331 odstavec 2 zní:

„(2) Podmíněně propuštění může navrhnout též zájmové sdružení občanů, nabídne-li převzetí záruky za dovršení nápravy odsouzeného. Souhlasí-li s tím odsouzený, může zájmové sdružení občanů před podáním návrhu na podmíněně propuštění požádat ředitele věznice, v níž se vykonává trest, aby mu sdělil stav převýchovy odsouzeného.“

244. V § 331 se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Jestliže bylo rozhodnuto o podmíněném propuštění za současného vyslovení dohledu nad odsouzeným nebo rozhodl-li soud o podmíněném propuštění odsouzeného a současně mu uložil přiměřená omezení nebo přiměřené povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život, užije se na postup při výkonu dohledu a kontrole chování odsouzeného přiměřeně ustanovení § 330a odst. 1.“

245. V § 333 odstavec 1 zní:

„(1) Rozhodnutí podle § 331 činí okresní soud, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává. Nebrání-li tomu důležité důvody, je třeba o návrhu nebo žádosti rozhodnout nejpozději do 30 dnů od jejich doručení soudu. Rozhodnutí podle § 332 činí soud, který odsouzeného z trestu podmíněně propustil.“

246. V § 336 odst. 2 poslední věta zní: „Odsouzeného zároveň poučí o jeho povinnosti dostavit se do 14 dnů od oznámení tohoto rozhodnutí na obecní úřad nebo instituci, u nichž má obecně prospěšné práce vykonávat, k projednání podmínek výkonu trestu.“

247. V § 336 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) O nařízení výkonu trestu obecně prospěšných prací soud vyrozumí probačního úředníka, který provádí kontrolu nad výkonem tohoto trestu; probační úředník při výkonu kontroly postupuje v součinnosti s příslušným obecním úřadem nebo institucí, u nichž jsou obecně prospěšné práce vykonávány.“

248. V § 337 větě první se za slovo „úřad“ vkládají slova „nebo instituce, u nichž mají být obecně prospěšné práce vykonávány“.

249. § 338 zní:

„§ 338

(1) Považuje-li soud výchovné spolupůsobení zájmového sdružení občanů za prospěšné, postupuje přiměřeně podle § 329.

(2) Obecní úřady a obecně prospěšné instituce sdělují své požadavky na vykonání obecně prospěšných prací okresnímu soudu, v jehož obvodu mají být obecně prospěšné práce prováděny. Zároveň jsou povinny mu sdělit každou podstatnou změnu týkající se takového požadavku, aby soud měl průběžný přehled o potřebě těchto prací.

(3) Při získávání požadavků na provedení obecně prospěšných prací vhodných pro odsouzené a při výkonu trestu obecně prospěšných prací probační úředník (§ 27b) spolupracuje s obcemi a s obecně prospěšnými institucemi a provádí úkony směřující k tomu, aby obviněný vedl řádný život.“

250. V § 339 odst. 1 se slova „odsouzený je stížen chorobou, která mu ve výkonu trestu brání“ nahrazují slovy „z lékařských zpráv předložených odsouzeným nebo vyžádaných s jeho souhlasem vyplývá, že v důsledku přechodného zhoršení zdravotního stavu není odsouzený schopen trest vykonat“.

251. V § 340b odst. 1 se slova „okresního úřadu“ nahrazují slovy „obecního úřadu nebo instituce, u nichž mají být obecně prospěšné práce vykonávány, probačního úředníka“.

252. V § 345 se slova „orgánu, který podle zvláštních předpisů provádí trest propadnutí majetku,“ nahrazují slovy „organizační složce státu, které podle zvláštního zákona přísluší hospodaření s majetkem státu,“.

253. V § 346 odst. 1 větě první se slova „příslušného orgánu, který provádí trest propadnutí majetku,“ nahrazují slovy „organizační složky státu, které podle zvláštního zákona přísluší hospodaření s majetkem státu,“.

254. V § 346 odst. 3 se slova „orgánu, který podle zvláštních předpisů provádí trest propadnutí majetku“ nahrazují slovy „organizační složce státu, které podle

zvláštního zákona přísluší hospodaření s majetkem státu“.

255. V § 348 odst. 2 větě první se zrušují slova „příslušného orgánu, který podle zvláštních předpisů provádí rozhodnutí o zajištění, nebo na žádost“.

256. Za § 349 se vkládají nové § 349a a 349b, které znějí:

„§ 349a

(1) Soud nebo státní zástupce, který rozhodl o zajištění majetku, bez odkladu vyrozumí o zajištění toho, kdo podle zvláštního právního předpisu eviduje vlastníky nebo držitele věcí, na něž se zajištění vztahuje, a okresní úřad, v jehož obvodu měl odsouzený poslední bydliště; není-li poslední bydliště obviněného známo nebo je v cizině, vyrozumí okresní úřad, v jehož obvodu se nachází majetek obviněného. Zároveň je vyzve, aby mu neprodleně oznámily, pokud zjistí, že s věcmi, na které se zajištění vztahuje, se nakládá tak, že hrozí zmaření nebo ztížení výkonu trestu propadnutí majetku.

(2) Vztahuje-li se rozhodnutí o zajištění majetku na peněžní prostředky na účtu nebo cenné papíry, soud nebo státní zástupce uvedený v odstavci 1 rozhodne o jejich zajištění podle § 79a až 79c.

(3) Hrozí-li nebezpečí, že s jednotlivou zajištěnou cennou věcí nebo jejich souborem bude nakládáno tak, že bude zmařeno nebo ztíženo výkon trestu propadnutí majetku, soud nebo státní zástupce uvedený v odstavci 1 vyzve toho, kdo má takovou věc nebo soubor věcí u sebe, k jejich vydání podle § 78 nebo podle § 79 přikáže jejich odnětí.

§ 349b

Výkon trestu propadnutí věci

Opis rozsudku, jímž byl vysloven trest propadnutí věci, zašle předseda senátu organizační složce státu, které podle zvláštního zákona přísluší hospodaření s majetkem státu. Byla-li věc, na niž se vztahuje trest propadnutí věci, zajištěna, učiní předseda senátu opatření, aby byla takové organizační složce státu předána.“.

257. Za § 350e se vkládá nový § 350f, který zní:

„§ 350f

(1) Byl-li odsouzený vzat do vyhošťovací vazby nebo vykonává-li trest odnětí svobody, zajistí jeho vycestování z území České republiky Policie České republiky, která po dohodě s předsedou senátu odsouzeného ve věznicí převezme.

(2) Náklady spojené s výkonem vyhoštění, pokud je neuhradí odsouzený, s výjimkou nákladů výkonu vazby, hradí Policie České republiky.“.

Dosavadní § 350f se označuje jako § 350g.

258. Za § 350g se vkládá nový § 350h, který včetně nadpisu zní:

„§ 350h

Upuštění od výkonu trestu vyhoštění

(1) Od výkonu trestu vyhoštění nebo jeho zbytku soud upustí, jestliže po vyhlášení rozsudku, kterým byl tento trest uložen, nastaly skutečnosti, pro které trest vyhoštění nelze uložit.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“.

259. § 351 zní:

„§ 351

Nařízení výkonu ochranného léčení

(1) Výkon ochranného léčení nařídí předseda senátu zdravotnickému zařízení, v němž má být ochranné léčení vykonáno. Jestliže však ochranné léčení bylo uloženo vedle nepodmíněného trestu odnětí svobody a ve věznicí jsou k výkonu takového léčení dány podmínky, může předseda senátu nařídit, aby ochranné léčení bylo vykonáváno během výkonu trestu odnětí svobody.

(2) Je-li osoba, u níž bylo uloženo ochranné léčení, při pobytu na svobodě nebezpečná pro své okolí, zařídí předseda senátu bezodkladně její dodání do zdravotnického zařízení; jinak jí může poskytnout přiměřenou lhůtu k obstarání jejích záležitostí.

(3) Jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě, požádá předseda senátu příslušného velitele nebo náčelníka, aby zařídil jeho dopravení do zdravotnického zařízení.

(4) Předseda senátu požádá zdravotnické zařízení, aby oznámilo soudu, který ochranné léčení uložil, kdy bylo s výkonem ochranného léčení započato. Zároveň požádá zdravotnické zařízení, aby okresnímu soudu, v jehož obvodě se ochranné léčení vykonává, podalo neprodleně zprávu, jestliže pominou důvody pro další trvání ochranného léčení.

(5) K nařízení výkonu ochranného léčení předseda senátu pro potřeby zdravotnického zařízení připojí znalecký posudek, opis protokolu o výsledku znalce nebo opis lékařské zprávy o zdravotním stavu odsouzeného, pokud v průběhu trestního řízení byly opatřeny.“.

260. V § 351a se slovo „léčebné“ nahrazuje slovem „zdravotnické“.

261. V § 353 se slova „léčebného ústavu“ nahrazují slovy „zdravotnického zařízení“.

262. § 358 včetně nadpisu zní:

„§ 358

Výkon zabránění věci

Na výkon zabránění věci se přiměřeně užije § 349b.“.

263. V § 361 odst. 1 větě první se zrušuje text „vyšetřovatel,“.

264. V § 362 odstavec 3 zní:

„(3) Jestliže soud nerozhodne o schválení narovnání, předseda senátu zajistí, aby peněžní částka složená k obecně prospěšným účelům byla vrácena obviněnému.“.

265. V § 362 se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) V přípravném řízení činí úkony uvedené v odstavcích 1 až 3 místo předsedy senátu státní zástupce.“.

266. V § 375 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Pokud se v této hlavě hovoří o cizím státu nebo o soudu cizího státu, rozumí se tím podle povahy věci též mezinárodní soud nebo tribunál ustanovený na základě vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána.“.

267. V § 377 odst. 1 se slova „odevzdají předsedovi senátu, který“ nahrazují slovy „dodají soudu, jež předseda senátu“.

268. V § 377 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Na řízení podle odstavce 2 se přiměřeně užije § 67 až 74.“.

269. V § 379 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Je-li dán důvod vazby, může státní zástupce nebo na jeho příkaz policejní orgán zadržet osobu, o jejíž vydání jde. Nenařídí-li státní zástupce na podkladě dalšího šetření propuštění takové osoby ze zadržení, je povinen ji nejpozději do 48 hodin od zadržení odevzdat krajskému soudu s návrhem na vzetí do vazby. Při zadržení se jinak postupuje podle § 76 odst. 3 a 6 obdobně.“.

270. § 380 včetně nadpisu zní:

„§ 380

Rozhodnutí soudu

(1) Po skončení předběžného šetření rozhodne na návrh státního zástupce ve veřejném zasedání krajský soud, v jehož obvodu osoba, o jejíž vydání jde, má pobyt nebo byla přistižena, zda je vydání přípustné. Vysloví-li, že vydání přípustné není, a osoba, o jejíž vydání jde, je ve vazbě, rozhodne zároveň o jejím propuštění.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek. Jde-li o rozhodnutí o propuštění osoby, o jejíž vydání jde, z vazby, má

stížnost státního zástupce odkladný účinek pouze tehdy, byla-li stížnost podána ihned po vyhlášení rozhodnutí.

(3) Po právní moci rozhodnutí uvedeného v odstavci 1 předseda senátu krajského soudu předloží věc Ministerstvu spravedlnosti. Má-li ministr spravedlnosti pochybnosti o správnosti rozhodnutí soudu, může věc předložit Nejvyššímu soudu k přezkoumání.“.

271. § 381 včetně nadpisu zní:

„§ 381

Vydávací vazba

(1) Jestliže zjištěné skutečnosti odůvodňují obavu z útěku osoby, o jejíž vydání jde, může předseda senátu krajského soudu na návrh státního zástupce provádějícího předběžné šetření rozhodnout o jejím vzetí do vazby.

(2) Bylo-li rozhodnuto, že vydání do ciziny je přípustné, vezme krajský soud osobu, o jejíž vydání jde, do vazby, pokud tak již neučinil předseda senátu podle odstavce 1. Vazebními důvody podle § 67 není přitom vázán.

(3) Před rozhodnutím o vazbě musí předseda senátu krajského soudu osobu, o jejíž vydání jde, vyslechnout. Tato osoba má právo požadovat, aby při výslechu byl přítomen její obhájce, pokud je dosažitelný ve lhůtě, v níž je třeba rozhodnout. Lhůty uvedené v hlavě čtvrté, v nichž je třeba rozhodnout o vazbě zadržené nebo zatčené osoby, a této osobě rozhodnutí o vazbě oznámit, se obdobně vztahují i na řízení o vydávací vazbě.

(4) Předseda senátu krajského soudu rozhodne na návrh osoby, o jejíž vydání jde, nebo i bez návrhu, o jejím propuštění z vazby, pominou-li důvody, pro které tato osoba byla podle odstavce 1 vzata do vazby, pokud dosud nebylo rozhodnuto o přípustnosti vydání do ciziny podle odstavce 2. O propuštění takové osoby z vazby rozhodne předseda senátu krajského soudu též tehdy, jestliže předběžné šetření podle § 379 odst. 1 bylo zahájeno bez žádosti cizího státu o vydání a tato žádost nebyla České republice doručena do 40 dnů ode dne vzetí do vazby. Propuštění z vazby v takovém případě nevyklučuje nové vzetí do vazby, pokud žádost o vydání dojde dodatečně.

(5) Proti usnesení, jímž bylo podle odstavce 1 rozhodnuto o vzetí do vazby, a proti usnesení, jímž podle odstavce 4 byla osoba, o jejíž vydání jde, propuštěna z vazby, nebo jímž byla její žádost o propuštění z vazby zamítnuta, lze podat stížnost, jež má s výjimkou rozhodnutí o vzetí do vazby odkladný účinek.

(6) Ministr spravedlnosti může nařídit propuštění osoby, o jejíž vydání jde, z vazby poté, co mu byla věc předložena podle § 380 odst. 3. Propuštění zajistí před-

seda senátu krajského soudu, který ve věci rozhodval.“.

272. V § 382a se v odstavci 1 za slova „je uveden“ vkládají slova „v zatýkacím rozkazu a později“, slova „může předložit“ se nahrazují slovem „předloží“ a za odstavec 4 se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Hrozí-li nebezpečí útěku osoby, o jejíž vydání jde, může státní zástupce a poté, co je věc předložena Ministerstvu spravedlnosti, ministr spravedlnosti v průběhu zkráceného vydávacího řízení navrhnout vzetí této osoby do vazby. Na řízení o takovém návrhu se přiměřeně užije § 381 odst. 3.“.

273. V § 383a se na konci doplňuje tato věta: „Pokud vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, umožňuje přímý styk justičních orgánů ohledně převzetí trestního stíhání, rozhoduje o převzetí trestního stíhání státní zastupitelství, které by ve věci bylo příslušné k výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení.“.

274. V § 383b se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Nachází-li se obviněný ve státě, kterému se předává trestní stíhání, rozhodne o předání soud a v přípravném řízení státní zástupce.“.

275. V § 384 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Jestliže na základě dožádání byla České republice předána k provedení úkonu trestního řízení osoba, která má být na základě vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, nebo výhrady cizího státu držena ve vazbě, rozhodne o jejím vzetí do vazby na návrh státního zástupce předseda senátu krajského soudu, v jehož obvodu má být proveden úkon, který je předmětem dožádání. Na řízení se přiměřeně užije § 379 odst. 4 a § 381 odst. 3 a 5.“.

276. V § 384a se slova „nejvyššího státního zástupce“ nahrazují slovy „státního zástupce nejvyššího státního zastupitelství“, dosavadní text se označuje jako odstavec 1 a doplňují se odstavce 2 a 3, které znějí:

„(2) Jestliže podle vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, spočívá výkon rozsudku cizozemského soudu v převzetí dohledu a kontroly nad odsouzeným, který je na svobodě, aniž by Česká republika současně přebírala závazek zajistit výkon uloženého trestu nebo jeho zbytku, rozhodne o uznání rozhodnutí cizozemského soudu v tomto rozsahu namísto Nejvyššího soudu okresní soud, v jehož obvodu se odsouzený zdržuje a který bude zajišťovat výkon dohledu a kontroly.

(3) Proti usnesení podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“.

277. § 384c zní:

„§ 384c

(1) Před rozhodnutím podle § 384a může Nejvyšší soud na základě žádosti cizího státu postoupené Ministerstvem spravedlnosti nebo i bez takové žádosti rozhodnout o vzetí osoby, odsouzené rozsudkem cizozemského soudu, o jehož uznání se jedná, do vazby, pokud se taková osoba nachází na území České republiky. Vazebními důvody podle § 67 není Nejvyšší soud vázán.

(2) Odsouzeného, jehož cizí stát na základě rozhodnutí o uznání rozsudku cizozemského soudu předal k výkonu trestu odnětí svobody, převzou orgány Vězeňské služby. Do 24 hodin od předání rozhodne soudce soudu uvedeného v § 384d odst. 1 o jeho vzetí do vazby, přičemž vazebními důvody podle § 67 není vázán.“.

278. V § 384d se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) V České republice lze vykonávat trest ve vyšší výměře, než jakou připouští její zákon, pokud tak stanoví mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.“.

279. Za § 384d se vkládá nový § 384e, který zní:

„§ 384e

(1) Odsouzený, kterého předal cizí stát k výkonu rozsudku cizozemského soudu, je povinen nahradit státu paušální částkou náklady, které stát v souvislosti s jeho předáním vynaložil.

(2) Paušální částku uvedenou v odstavci 1 stanoví vyhláškou Ministerstvo spravedlnosti.

(3) O povinnosti k náhradě nákladů podle odstavce 1 rozhodne předseda senátu soudu uvedeného v § 384d po právní moci rozsudku, jímž bylo rozhodnuto o výkonu rozsudku cizozemského soudu.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 3 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“.

Dosavadní § 384e se označuje jako § 384f.

280. Za § 384f se vkládá nový oddíl šestý, který včetně nadpisu zní:

„Oddíl šestý

Předání výkonu rozsudku do ciziny

§ 384g

(1) Jestliže odsouzený, který má podle pravomocného rozsudku soudu České republiky vykonat trest nebo jeho zbytek, se nachází na území cizího státu, a nebyl vydán, může Česká republika tento stát požádat, aby rozsudek jejího soudu byl na jeho území vykonán za podmíněk, které stanoví mezinárodní smlouva, která zavazuje Českou republiku i stát, na

jehož území se odsouzený nachází, nebo v případě neexistence takové mezinárodní smlouvy za podmínek stanovených vnitrostátním zákonodárstvím státu, na jehož území se odsouzený nachází.

(2) Na žádost soudu ověří Ministerstvo spravedlnosti podmínky, za nichž cizí stát může převzít výkon rozsudku soudu České republiky.“.

281. V § 388 odst. 1 se zrušují slova „odst. 1“.

Čl. II

Závěrečná a přechodná ustanovení k části první

1. Příslušnost k řízení ve věcech, v nichž byla podána obžaloba před účinností tohoto zákona, se posoudí podle dosud platných předpisů; to neplatí pro další řízení v takové věci, jestliže ji soud za účinnosti tohoto zákona pravomocně vrátil státnímu zástupci k došetření.

2. Trestní stíhání zahájené před účinností tohoto zákona má stejné účinky, jako trestní stíhání zahájené podle tohoto zákona.

3. Protokolujícím úředníkem je zaměstnanec soudu s nejméně jednoletou praxí při protokolaci, který složil odbornou zkoušku stanovenou pro protokolujícího úředníka určenou Ministerstvem spravedlnosti. Od 1. ledna 2004 může v hlavním líčení a veřejném zasedání provádět protokolaci jen vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník s využitím zvukového záznamu.

4. Ve věcech, kde vazba započala přede dnem účinnosti tohoto zákona, začnou běžet lhůty, v nichž je třeba rozhodnout o dalším trvání vazby, až ode dne účinnosti tohoto zákona; tím není dotčeno ustanovení o přípustném trvání vazby.

5. Z vykonávání úkonů trestního řízení je vyloučen soudce, jestliže byl v projednávané věci činný jako vyšetřovatel.

6. Stížnost pro porušení zákona může ministr spravedlnosti podat za podmínek stanovených trestním řádem i proti pravomocnému rozhodnutí vyšetřovatele učiněnému přede dnem účinnosti tohoto zákona.

7. Ministerstvo spravedlnosti stanoví vyhláškou vyšší odměny za odborné vyjádření podané na žádost orgánů činných v trestním řízení.

8. Pravomoc k vyšetřování trestných činů příslušníků Policie České republiky a příslušníků Bezpečnostní informační služby (§ 161 odst. 3 a 4, § 179a odst. 3) ve věcech, kde trestní stíhání bylo zahájeno přede dnem účinnosti tohoto zákona, se řídí dosavadní právní úpravou.

Čl. III

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se nařízení vlády č. 464/1991 Sb., o stanovení nejnižší měsíční mzdy pro účely trestního zákona.

ČÁST DRUHÁ

Změna trestního zákona

Čl. IV

Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění zákona č. 120/1962 Sb., zákona č. 53/1963 Sb., zákona č. 56/1965 Sb., zákona č. 81/1966 Sb., zákona č. 148/1969 Sb., zákona č. 45/1973 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákonného opatření Předsednictva Federálního shromáždění č. 10/1989 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 47/1990 Sb., zákona č. 84/1990 Sb., zákona č. 175/1990 Sb., zákona č. 457/1990 Sb., zákona č. 545/1990 Sb., zákona č. 490/1991 Sb., zákona č. 557/1991 Sb., nálezu Ústavního soudu České a Slovenské Federativní Republiky ze dne 4. září 1992, publikovaného v částce 93/1992 Sb., zákona č. 290/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 91/1994 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 103/1997 Sb., zákona č. 253/1997 Sb., zákona č. 92/1998 Sb., zákona č. 112/1998 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 96/1999 Sb., zákona č. 191/1999 Sb., zákona č. 210/1999 Sb., zákona č. 223/1999 Sb., zákona č. 238/1999 Sb., zákona č. 305/1999 Sb., zákona č. 327/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 101/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 405/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 139/2001 Sb., zákona č. 144/2001 Sb. a zákona č. 256/2001 Sb., se mění takto:

1. V § 24 odstavec 1 zní:

„(1) Od potrestání pachatele, který spáchal trestný čin menší nebezpečnosti pro společnost, jeho spáchání lituje a projevuje účinnou snahu po nápravě, lze upustit, jestliže vzhledem k povaze spáchaného činu a k dosavadnímu životu pachatele lze důvodně očekávat, že již projednání věci před soudem postačí k jeho nápravě.“.

2. Za § 26 se vkládají nové § 26a a 26b, které včetně nadpisu znějí:

„Dohled

§ 26a

(1) Dohledem se rozumí pravidelný osobní kontakt pachatele s úředníkem Probační a mediační služby (dále jen „probační úředník“), spolupráce při vytváření a realizaci probačního programu ve zkušební době a kontrola dodržování podmínek uložených pachateli soudem nebo vyplývajících ze zákona. Dohled nad pachatelem provádí probační úředník.

(2) Účelem dohledu je

- a) sledování a kontrola chování pachatele, čímž je zajišťována ochrana společnosti a snížení možnosti opakování trestné činnosti,
- b) odborné vedení a pomoc pachateli s cílem zajistit, aby v budoucnu vedl řádný život.

§ 26b

(1) Pachatel, kterému byl uložen dohled, je povinen

- a) spolupracovat s probačním úředníkem způsobem, který mu probační úředník stanoví na základě jeho probačního programu,
- b) dostavovat se k probačnímu úředníkovi ve lhůtách, které mu budou stanoveny probačním úředníkem,
- c) informovat probačního úředníka o svém pobytu, zaměstnání, dodržování soudem uložených přiměřených omezení nebo povinností a jiných důležitých okolnostech pro výkon dohledu určených probačním úředníkem,
- d) umožnit probačnímu úředníkovi vstup do obydlí, ve kterém se zdržuje.

(2) Poruší-li pachatel, kterému byl uložen dohled, podmínky dohledu nebo přiměřená omezení či povinnosti, informuje o tom probační úředník bez zbytečného odkladu předsedu senátu soudu, který dohled uložil.

(3) Nestanoví-li předseda senátu jinak, zpracuje probační úředník nejméně jednou za šest měsíců zprávu, v které informuje předsedu senátu soudu, který dohled uložil, o průběhu výkonu dohledu nad pachatelem, o plnění přiměřených omezení a povinností a o jeho poměrech.“

3. V § 29 odst. 2 se za slovem „vysoký“ nahrazuje spojka „a“ spojkou „nebo“.

4. V § 29 odstavec 3 zní:

„(3) Trest odnětí svobody na doživotí může soud uložit pouze pachateli, který spáchal trestný čin vraždy podle § 219 odst. 2, nebo který při trestném činu vlastizrady (§ 91), teroru podle § 93 nebo § 93a odst. 3, obecného ohrožení podle § 179 odst. 3 nebo genocidia (§ 259) zavinil smrt jiného úmyslně, a to za podmínek, že

- a) stupeň nebezpečnosti takového trestného činu pro společnost je mimořádně vysoký vzhledem k zvlášť zavrženíhodnému způsobu provedení činu nebo k zvlášť zavrženíhodné pohnutce nebo k zvlášť těžkému a těžko napravitelnému následku, a
- b) uložení takového trestu vyžaduje účinná ochrana společnosti nebo není naděje, že by pachatele bylo

možno napravit trestem odnětí svobody nad patnáct až do dvaceti pěti let.“

5. V § 31 odst. 1 se věta druhá zrušuje.

6. V § 35 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Odsuzujícím rozsudkem podle odstavce 2 se rozumí i rozsudek, kterým bylo za podmínek § 26 odst. 1 podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem. Spolu s uložením souhrnného trestu soud zruší výrok o podmíněném upuštění od potrestání s dohledem, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.“

7. Za § 37 se vkládá nový § 37a, který včetně nadpisu zní:

„§ 37a

Ukládání společného trestu za pokračování v trestném činu

Odsuzuje-li soud pachatele za dílčí útok u pokračování v trestném činu (§ 89 odst. 3), za jehož ostatní útoky již byl soudem prvního stupně vyhlášen odsuzující rozsudek, který již nabyl právní moci, zruší v rozsudku dřívějším výrok o vině o pokračujícím trestném činu a trestných činech spáchaných s ním v jednočinném souběhu, celý výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají v uvedeném výroku o vině svůj podklad, a znovu při vázanosti skutkovými zjištěními v zrušeném rozsudku rozhodne o vině pokračujícím trestným činem, včetně nového dílčího útoku, popřípadě trestných činech spáchaných s ním v jednočinném souběhu, o společném trestu za pokračující trestný čin, který nesmí být mírnější než trest uložený rozsudkem dřívějším, a případně i o navazujících výrociích, které mají ve výroku o vině svůj podklad. Je-li ukládán trest za více trestných činů, ustanovení § 35 až 37 tu platí obdobně.“

8. V § 39 odst. 2 se slova „jeden rok“ nahrazují slovy „tři roky“.

9. § 45 zní:

„§ 45

(1) Soud může uložit trest obecně prospěšných prací, odsuzuje-li pachatele za trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let, jestliže vzhledem k povaze spáchaného trestného činu a možnosti nápravy pachatele uložení jiného trestu k dosažení účelu trestu není třeba.

(2) Za podmínek uvedených v odstavci 1 lze trest obecně prospěšných prací uložit, i když ve zvláštní části tohoto zákona není stanoven. Může být uložen jako trest samostatný nebo i vedle jiného trestu. Nelze však uložit trest obecně prospěšných prací vedle trestu odnětí svobody.

(3) Trest obecně prospěšných prací záleží v povinnosti odsouzeného provést ve stanoveném rozsahu práce k obecně prospěšným účelům spočívající v údržbě veřejných prostranství, úklidu a údržbě veřejných budov a komunikací nebo jiných obdobných činnostech ve prospěch obcí, nebo ve prospěch státních nebo jiných obecně prospěšných institucí, které se zabývají vzděláním a vědou, kulturou, školstvím, ochranou zdraví, požární ochranou, ochranou životního prostředí, podporou a ochranou mládeže, ochranou zvířat, humanitární, sociální, charitativní, náboženskou, tělovýchovnou a sportovní činností. Práce nesmí sloužit výdělečným účelům.“

10. V § 45a odst. 1 větě druhé se za slovo „omezení“ vkládají slova „nebo přiměřené povinnosti uvedené v § 26 odst. 4“.

11. V § 45a odstavce 2 a 3 znějí:

„(2) Při ukládání trestu obecně prospěšných prací přihledne soud ke stanovisku pachatele, k možnosti uložení tohoto trestu a k jeho zdravotní způsobilosti. Trest obecně prospěšných prací neuloží, je-li pachatel zdravotně nezpůsobilý k soustavnému výkonu práce.

(3) Obecně prospěšné práce je odsouzený povinen vykonat osobně a bezplatně ve svém volném čase nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy soud nařídil výkon tohoto trestu. Do této doby se nezapočítává doba, po kterou odsouzený

- a) nemohl obecně prospěšné práce vykonávat pro zdravotní nebo zákonné překážky,
- b) se zdržoval v cizině, nebo
- c) byl ve vazbě nebo vykonával trest odnětí svobody.“

12. V § 57 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Na pachatele, kterému byl uložen trest vyhoštění ve výměře od jednoho roku do deseti let, se hledí jako by nebyl odsouzen, jakmile byl trest vykonán.“

13. V § 57a odst. 3 se za slovo „omezení“ vkládají slova „a povinnosti“.

14. V § 58 odstavec 1 zní:

„(1) Soud může podmíněně odložit výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího dvě léta, jestliže vzhledem k osobě pachatele, zejména s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a prostředí, ve kterém žije a pracuje, a k okolnostem případu má důvodně za to, že účelu trestu bude dosaženo i bez jeho výkonu.“

15. V § 60 odst. 1 se na konci doplňují tyto věty: „Výjimečně může soud vzhledem k okolnostem případu a osobě odsouzeného ponechat podmíněně odsouzení v platnosti, i když odsouzený zavinil příčinu k nařízení výkonu trestu, a

- a) stanovit nad odsouzeným dohled,

b) přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než dvě léta, přičemž nesmí překročit horní hranici zkušební doby stanovené v § 59 odst. 1, nebo

c) stanovit dosud neuložená přiměřená omezení nebo přiměřené povinnosti uvedené v § 26 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život.

Na výkon dohledu se užije obdobně ustanovení § 26a a 26b.“

16. V § 60 se odstavec 2 zrušuje. Dosavadní odstavce 3, 4 a 5 se označují jako odstavce 2, 3 a 4.

17. V § 60 odst. 3 se číslovka „3“ v závorce nahrazuje číslovkou „2“.

18. V § 60 odst. 4 se slova „nebo 2“ zrušují.

19. V § 60a se na konci odstavce 1 doplňuje tato věta: „Na výkon dohledu se užije obdobně ustanovení § 26a a 26b.“

20. V § 60b se slova „odvolání záruky za nápravu pachatele“ nahrazují slovy „možnosti ponechat podmíněně odsouzení v platnosti“.

21. V § 62 odst. 1 se za slova „podvodu podle § 250 odst. 4,“ vkládají slova „pojistného podvodu podle § 250a odst. 5, úvěrového podvodu podle § 250b odst. 5,“.

22. V § 63 se na konci odstavce 1 doplňují tyto věty: „Soud může zároveň vyslovit nad pachatelem dohled. Pro výkon dohledu platí ustanovení § 26a a 26b obdobně.“

23. V § 63 odstavec 3 zní:

„(3) Podmíněně propuštěnému může soud uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 26 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; může mu též uložit, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil.“

24. V § 65 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Trestnost činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let, spáchaného mladistvým zaniká, jestliže mladistvý po spáchání činu

- a) dobrovolně odstranil nebo napravil způsobený následek, zejména nahradil způsobenou škodu nebo učinil opatření potřebná k její náhradě,
- b) svým chováním projevil účinnou snahu po nápravě, a
- c) trestný čin neměl trvale nepříznivých následků pro poškozeného nebo pro společnost.“

25. V § 67 odst. 3 písm. a) se zrušuje text „vyšetřovatele,“.

26. V § 69 odst. 1 písm. c) se za slova „propadnutí majetku“ vkládá čárka a slova „k trestu vyhoštění“.

27. V § 72 odst. 2 písm. a) se slova „ve stavu zmenšené přičetnosti“ nahrazují slovy „ve stavu vyvolaném duševní poruchou“.

28. V § 77 se odstavec 1 zrušuje a zároveň se ruší označení odstavce 2; současně se zrušuje slovo „také“.

29. V § 82 se odstavec 2 zrušuje a zároveň se ruší označení odstavce 1.

30. V § 87 se odstavec 4 zrušuje.

31. V § 89 odst. 9 se na konci doplňuje tato věta: „Funkcionář nebo jiný odpovědný pracovník státního orgánu, samosprávy, ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru cizího státu, se za těchto podmínek považuje za veřejného činitele, pokud tak stanoví vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.“.

32. V § 89 odstavec 11 zní:

„(11) Škodou nikoli nepatrnou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 5 000 Kč, škodou nikoli malou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 25 000 Kč, větší škodou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 50 000 Kč, značnou škodou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 500 000 Kč a škodou velkého rozsahu se rozumí škoda dosahující nejméně částky 5 000 000 Kč. Těchto částek se užije obdobně pro určení výše prospěchu a hodnoty věci.“.

33. V § 89 se doplňuje odstavec 18, který zní:

„(18) Uvést někoho v omyl či využít něčího omylu lze i provedením zásahu do programového vybavení počítače nebo provedením jiné operace na počítači, zásahu do elektronického nebo jiného technického zařízení, včetně zásahu do předmětů sloužících k ovládání takového zařízení vybavených mikročipem, magnetickým, optickým nebo jiným speciálním záznamem, anebo využitím takové operace či takového zásahu provedeného jiným.“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o Policii České republiky

Čl. V

Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 26/1993 Sb., zákona č. 67/1993 Sb., zákona č. 163/1993 Sb., zákona č. 326/1993 Sb., zákona č. 82/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 186/1997 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 138/1999 Sb., zákona č. 168/1999 Sb., zákona č. 325/1999 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 329/1999 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 361/2000 Sb., zákona č. 60/2001 Sb. a zákona č. 120/2001 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odstavec 4 zní:

„(4) Úkol odhalovat a prověřovat skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, jehož pachatelem je policista, a zjišťovat pachatele plní postupem podle trestního řádu útvar ministerstva pro inspekční činnost (dále jen „útvar inspekce“), přímo řízený ministrem vnitra (dále jen „ministr“).“.

2. V § 3 odstavec 3 zní:

„(3) V policii působí služba pořádkové policie, služba kriminální policie a vyšetřování, služba dopravní policie, služba správních činností, ochranná služba, služba cizinecké a pohraniční policie, služba rychlého nasazení, služba železniční policie a letecká služba.“.

3. V § 3 odstavec 5 zní:

„(5) V čele Policejního prezidia České republiky stojí policejní prezident, který je představeným všech policistů, s výjimkou policistů povolaných ministrem k plnění úkolů ministerstva nebo Úřadu pro zahraniční styky a informace.“.

4. Za § 3 se vkládá nový § 3a, který zní:

„§ 3a

(1) Vyšetřování koná služba kriminální policie a vyšetřování v útvarech s územně vymezenou působností; ministr může pověřit vyšetřováním i jiné útvary policie a stanovit jejich působnost.

(2) Součástí služby kriminální policie a vyšetřování je též Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu, který je útvarem s působností na celém území České republiky.

(3) Při provádění úkonů trestního řízení je policista vázán pokyny státního zástupce. Pokyny v trestním řízení dává státní zástupce podle povahy věci příslušnému útvaru nebo přímo policistovi. V ostatních věcech týkajících se výkonu služby v policii je policista vázán pokyny nadřízených.“.

5. Hlava druhá (§ 4 a 5) se zrušuje.

6. V § 12 odst. 1 větě první se slova „trestného činu nebo přestupku a jejich“ nahrazují slovy „přestupku a jeho“ a poslední věta se zrušuje.

7. V § 13 odst. 2 písmeno a) zní:

„a) přistiženou při jednání, které má znaky trestného činu nebo přestupku,“.

8. V § 13 se odstavec 6 zrušuje.

Dosavadní odstavce 7, 8 a 9 se označují jako odstavce 6, 7 a 8.

9. V § 14 odst. 1 se na konci písmene c) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena d) a e), která znějí:

„d) byla přistižena při jednání, které má znaky přestupku, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat, anebo bude mařit řádné objasnění věci,

e) je mladší patnácti let a byla přistižena při jednání, které má znaky trestného činu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat, anebo bude mařit řádné objasnění věci.“.

10. V § 14 odst. 4 se na konci druhé věty tečka nahrazuje středníkem a doplňují se slova: „jedná-li se o osobu mladší patnácti let, vždy též bez odkladu rozumí orgán sociálně-právní ochrany mládeže.“.

11. Za § 23 se vkládají nové § 23a až 23f, které včetně nadpisů a poznámky pod čarou č. 9a) znějí:

„§ 23a

Oprávnění k používání podpurných operativně pátracích prostředků

Policista je při předcházení trestným činům a v souvislosti s řízením o trestných činech oprávněn používat podpurné operativně pátrací prostředky, kterými jsou

- a) krycí doklady,
- b) konspirativní prostředky,
- c) zabezpečovací technika,
- d) zvláštní finanční prostředky,
- e) využití informátora.

§ 23b

Krycí doklady

(1) Krycím dokladem se pro účely tohoto zákona rozumí listina, popřípadě jiný dokument sloužící k zastírání skutečné totožnosti osoby anebo k jiným podobným účelům.

(2) Krycím dokladem nesmí být průkaz poslance nebo senátora, člena vlády, guvernéra České národní banky, člena Nejvyššího kontrolního úřadu a soudce Ústavního soudu, služební průkaz soudce a státního zástupce a doklad žijící nebo zemřelé osoby.

(3) Je-li to vzhledem k povaze krycího dokladu nutné, je policista oprávněn v nezbytné míře zajistit vložení a vyjmutí potřebných údajů do informačních systémů vedených podle zvláštních zákonů. Tyto údaje se zvláště neoznačují a ani se nevedou odděleně od ostatních osobních údajů, pokud policista nestanoví jinak. Správní úřady a jiné orgány veřejné správy jsou povinny provést úkony požadované policií a vydat krycí doklady.

(4) Krycí doklad opatřuje policie se souhlasem ministra. Ministerstvo vede evidenci krycích dokladů.

§ 23c

Konspirativní prostředky

Konspirativním prostředkem se rozumí věc, prostor nebo činnost sloužící k zastírání skutečné totožnosti osoby nebo činnosti policie.

§ 23d

Zabezpečovací technika

Zabezpečovací technikou se rozumí technické prostředky, zařízení a jejich soubory používané za účelem předcházení nebo odstranění ohrožení života a zdraví osob nebo k zabezpečení ochrany majetku.

§ 23e

Zvláštní finanční prostředky

(1) Zvláštními finančními prostředky se rozumí vyčleněné finanční prostředky, které jsou používány k úhradě některých výdajů v souvislosti s používáním operativně pátracích prostředků^{9a)} a ostatních podpurných operativně pátracích prostředků. Na nakládání se zvláštními finančními prostředky se nevztahují právní předpisy upravující hospodaření s peněžními prostředky státu.

(2) Policista nakládající se zvláštními finančními prostředky je povinen s nimi nakládat hospodárně a řádně v souladu s účelem, na který byly poskytnuty.

(3) Pravidla pro nakládání se zvláštními finančními prostředky stanoví na návrh policejního prezidenta ministr.

§ 23f

Informátor

(1) Informátorem se rozumí fyzická osoba poskytující policii informace a služby takovým způsobem, aby nebyla vyzrazena její spolupráce s policií.

(2) Informátorovi lze poskytnout za jeho činnost finanční nebo věcnou odměnu.

^{9a)} § 158b trestního řádu.“.

12. Oddíl čtvrtý hlavy třetí (§ 33 až 37) včetně nadpisu se zrušuje.

13. V § 47a odst. 6 věta první zní: „Policie předává nebo zveřejňuje informace, které nejsou osobními údaji, neohrozí-li to plnění úkolů policie.“.

14. V § 48a se stávající text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavcem 2, který zní:

„(2) Policie je oprávněna použít na žádost zahraničního bezpečnostního sboru operativně pátrací prostředky, je-li to třeba k objasnění skutku, který by v České republice byl úmyslným trestným činem.“.

15. V § 48b odstavcem 2 zní:

„(2) Není-li uzavřena mezinárodní smlouva a je to třeba k plnění úkolů policie, lze se souhlasem policejního prezidenta a se souhlasem příslušného orgánu cizího státu využít v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem k plnění úkolů policie příslušníka zahraničního bezpečnostního sboru

- a) jako agenta,
- b) k provedení předstíraného převodu,
- c) ke sledování osob a věcí,
- d) k použití zabezpečovací techniky,
- e) k provedení služebního zákroku proti teroristům.“

16. § 53 zní:

„§ 53

Na základě dožadání k tomu oprávněného státního orgánu provádí policie za podmínek stanovených zvláštním zákonem technické zabezpečení při používání zpravodajské techniky.“

17. Za § 53 se vkládá nový § 53a, který včetně poznámky pod čarou č. 19a) zní:

„§ 53a

(1) Kontrolu použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí podle zvláštního zákona^{19a)} vykonává Poslanecká sněmovna, která k tomu účelu zřizuje kontrolní orgán. Kontrolní orgán se skládá z pěti poslanců výboru určeného Poslaneckou sněmovnou.

(2) Ministr předkládá kontrolnímu orgánu nejméně dvakrát ročně a dále na jeho žádost veškeré požadované informace o použití prostředků podle odstavce 1.

(3) Členové kontrolního orgánu jsou povinni zachovávat tajnost utajovaných skutečností, o kterých se dověděli v souvislosti s výkonem této funkce. Tímto ustanovením nejsou dotčeny předpisy o ochraně utajovaných skutečností.

^{19a)} § 88 a § 158d odst. 3 trestního řádu.“

Čl. VI

Přechodné ustanovení k části třetí

Policisté zařazení ve službě kriminální policie a v úřadech vyšetřování se dnem účinnosti tohoto zákona zařazují do služby kriminální policie a vyšetřování.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna celního zákona

Čl. VII

Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění zá-

kona č. 35/1993 Sb., zákona č. 113/1997 Sb., zákona č. 63/2000 Sb. a zákona č. 256/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 11 odst. 3 písm. a) se slova „§ 37a až 37f“ nahrazují slovy „§ 37a až 37c“.

2. V hlavě třetí díl třetí včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 6b), 6c), 6d) a 6e) zní:

„DÍL TŘETÍ

OPRÁVNĚNÍ K POUŽITÍ OPERATIVNÍCH PROSTŘEDKŮ

§ 37a

(1) Pro plnění úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv^{6b)} je služba pátrání oprávněna používat operativní prostředky při provádění dohledu nad osobami, o kterých existují závažné důvody domnívat se, že porušují nebo porušily celní předpisy druhé smluvní strany.

(2) Operativní prostředky mohou být použity jen tehdy, jestliže by porušení celních předpisů v případě, že by k němu došlo v tuzemsku, bylo posuzováno podle trestního zákona^{6c)} jako úmyslný trestný čin.

§ 37b

(1) Operativními prostředky se pro účely tohoto zákona rozumí sledování osob a zboží, využívání osob jednajících ve prospěch celní správy, používání krycích dokladů a používání nástrahové a zabezpečovací techniky.

(2) Krycími doklady se pro účely tohoto zákona rozumějí listiny a předměty sloužící k utajení skutečné totožnosti osoby. Krycím dokladem nesmí být průkaz poslance nebo senátora Parlamentu, člena vlády, člena Nejvyššího kontrolního úřadu anebo guvernéra České národní banky a služební průkaz státního zástupce nebo soudce, diplomatický pas anebo doklad žijící nebo zemřelé osoby.

(3) Krycí doklad vydává Ministerstvo vnitra na základě rozhodnutí ministra.

§ 37c

(1) Prováděním dohledu podle § 37a nejsou dotčena práva a povinnosti celních orgánů vyplývající z předpisů o trestním řízení.^{6d)}

(2) Používáním operativních prostředků nesmí být sledován jiný účel, než který je uveden v příslušné mezinárodní smlouvě;^{6b)} práva a svobody osob lze omezit jen v míře nezbytně nutné.

(3) Celní orgány jsou povinny zabezpečit ochranu operativních prostředků, jakož i informací získaných při provádění dohledu podle § 37a před vyzrazením a zneužitím.

§ 37d

(1) Kontrolu použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí podle zvláštního zákona^{6c)} a kontrolu použití sledování osob a zboží vykonává Poslanecká sněmovna, která k tomuto účelu zřizuje kontrolní orgán. Kontrolní orgán se skládá z pěti poslanců výboru určeného Poslaneckou sněmovnou.

(2) Ministr předkládá kontrolnímu orgánu nejméně dvakrát ročně a dále na jeho žádost veškeré požadované informace o použití prostředků podle odstavce 1.

(3) Členové kontrolního orgánu jsou povinni zachovávat tajnost utajovaných skutečností, o kterých se dozvěděli v souvislosti s výkonem této funkce. Tímto ustanovením nejsou dotčeny předpisy o ochraně utajovaných skutečností.

^{6b)} Například Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Státu Izrael o vzájemné pomoci v celních otázkách, uveřejněná pod č. 228/1998 Sb., Evropská dohoda zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé, uveřejněná pod č. 7/1995 Sb.

^{6c)} Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

^{6d)} § 158 až 158f zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

^{6e)} § 88 a § 158d odst. 3 trestního řádu.“

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o služebním poměru příslušníků
Policie České republiky

Čl. VIII

Zákon č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 26/1993 Sb., zákona č. 326/1993 Sb., zákona č. 40/1994 Sb., zákona č. 33/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 111/1998 Sb., zákona č. 155/2000 Sb. a zákona č. 460/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 16 se odstavec 3 zrušuje.

2. V § 157 se zrušují odstavce 6 a 7; dosavadní odstavce 8 a 9 se označují jako odstavce 6 a 7.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o Veřejném ochránci práv

Čl. IX

Zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, se mění takto:

1. V § 1 odst. 2 se slovo „dále“ nahrazuje slovy

„a není-li dále stanoveno jinak“ a slovo „zařízení“ se nahrazuje slovy „dále na zařízení“.

2. V § 1 odst. 3 se slova „na vyšetřovatele Policie České republiky“ nahrazují slovy „na orgány činné v trestním řízení“.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o přestupcích

Čl. X

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění zákona č. 337/1992 Sb., zákona č. 344/1992 Sb., zákona č. 359/1992 Sb., zákona č. 67/1993 Sb., zákona č. 290/1993 Sb., zákona č. 134/1994 Sb., zákona č. 82/1995 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 279/1995 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., zákona č. 112/1998 Sb., zákona č. 168/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 361/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 52/2001 Sb., zákona č. 164/2001 Sb. a zákona č. 254/2001 Sb., se mění takto:

1. Za § 47 se vkládá nový § 47a, který včetně nadpisu zní:

„§ 47a

Přestupky křivého vysvětlení

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo jako osoba podávající vysvětlení o trestném činu spáchaném jiným před orgánem činným v trestním řízení úmyslně

a) uvede nepravdu o okolnosti, která má podstatný význam pro rozhodnutí, nebo

b) takovou okolnost zamlčí.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do výše 50 000 Kč.“

2. V § 50 odst. 1 písm. a) se slova „ , pokud škoda nedosahuje částku nejnižší měsíční mzdy stanovené právním předpisem,^{3c)}“ včetně poznámky pod čarou č. 3c) zrušují.

3. V § 50 odst. 2 se částka „3 000 Kč“ nahrazuje částkou „15 000 Kč“.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona o poskytnutí peněžité pomoci
obětem trestné činnosti

Čl. XI

Zákon č. 209/1997 Sb., o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti a o změně a doplnění některých zákonů, se mění takto:

1. § 7 zní:

„§ 7

(1) Pomoc se na žádost obětí poskytne

a) v paušální částce 25 000 Kč, nebo

b) ve výši, která představuje obětí prokázanou ztrátu na výdělků a prokázané náklady spojené s léčebním,³⁾ a u oběti uvedené v § 2 odst. 2 prokázané náklady spojené s pohřbem a náklady na výživu,⁴⁾

snížené o součet všech částek, které oběť z titulu náhrady škody již obdržela.

(2) Jestliže o náhradě škody bylo již rozhodnuto pravomocným rozsudkem, je výše způsobené škody zjištěná v rozsudku závazná pro stanovení pomoci v rozsahu, v jakém o škodě již bylo rozhodnuto.

(3) Při určení výše peněžité pomoci podle odstavce 1 písm. b) se přihlédne i k výdělků nebo výživnému, které oběti ujdou v budoucnosti. Prokáže-li oběť poté, co jí byla poskytnuta pomoc podle odstavce 1, že jí vzniklá škoda je vyšší, než jaká byla podkladem pro poskytnutí pomoci, lze jí poskytnout na její žádost podanou ve lhůtě stanovené tímto zákonem pomoc opětovně. Přitom se přihlédne k částkám již vyplaceným.

(4) Pomoc poskytnutá podle odstavců 1 a 3 nesmí ve svém součtu přesáhnout 150 000 Kč.“.

Poznámka pod čarou č. 5) se zrušuje.

2. V § 8 se za slova „škody na pachateli“ doplňují slova „nebo na jiné osobě, která je povinna škodu uhradit“.

3. V § 9 odst. 2 se za slovo „dne“ vkládá čárka

a slova „spáchání trestného činu“ se nahrazují slovy „kdy se oběť dozvěděla o škodě způsobené trestným činem“.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona č. 175/1990 Sb.

Čl. XII

V čl. IV zákona č. 175/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní zákon, se bod 2 zrušuje.

ČÁST DESÁTÁ

ZMOCNĚNÍ K VYHLÁŠENÍ ÚPLNĚHO ZNĚNÍ ZÁKONŮ

Čl. XIII

Předseda vlády se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásil úplné znění zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, jak vyplývá z pozdějších zákonů a nálezů Ústavního soudu, a zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), jak vyplývá z pozdějších zákonů a nálezů Ústavního soudu.

ČÁST JEDENÁCTÁ

ÚČINNOST

Čl. XIV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2002.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.